



Årsberetning 2017

Eurojusts årsberetning for 2016 er blevet oversat til dansk fra den originale engelske version. Den danske oversættelse af Eurojusts årsberetning 2016 er ikke blevet godkendt af den danske desk ved Eurojust. I tilfælde af uklarhed check med engelske version.

Catalogue no.: QP-AA-18-001-DA-N
ISBN: 978-92-9490-223-8
ISSN: 2443-647X
DOI: 10.2812/79116

Indholdsfortegnelse

Forord.....	6
Resumé	8
Eurojust ved første øjekast	11
Kapitel 1 Eurojust på arbejde.....	14
1.1 Eurojust-møder på niveau I og II.....	14
1.2 Koordineringsmøder	16
1.3 Koordineringscentre	18
1.4 Eurojust og fælles efterforskningshold (JITs).....	20
Kapitel 2 Eurojusts sagsbehandling.....	25
Indledning	25
2.1 Terrorisme.....	28
2.2 Cyberkriminalitet	33
2.3 Menneskesmugling.....	36
2.4 THB.....	39
Kapitel 3 Udfordringer og bedste praksis	44
Indledning	44
3.1 Kryptering.....	44
3.2 Databevaring.....	46
3.3 Europæisk arrestordre (EAW)	46
3.4 Europæiske Efterforskningsordrer (EIO).....	49
3.5 Fælles henstillinger	52
ÅRETS FOKUS	54
Evaluerings af JITs.....	54
Kapitel 4 Eurojusts samarbejde med tredjelande.....	58
Fokus på den norske forbindelsesanklager.....	63
Kapitel 5 Eurojust og netværk for praktikere.....	64
5.1 EJM.....	64
5.2 JIT-netværk.....	65
5.3 Netværk vedrørende folkedrab	65
5.4 EJC.....	66
5.5 Det rådgivende forum.....	67
Kapitel 6 Personale og budget	69

Kapitel 7 Organisationsudvikling og centrale udfordringer	70
---	----

Figurer

Sagsbehandling 2002 – 2017
Bilaterale/multilaterale sager 2013 – 2017
Bilaterale/multilaterale sager
Anmodende/anmodede medlemsstater
Koordineringsmøder
Tredjelande, samarbejdspartnere og internationale organisationer involveret i koordineringsmøder
Koordineringscentre
JITs støttet af Eurojust, herunder de væsentligste typer af kriminalitet
Landets deltagelse i JITs
Artikel 13-sager
Eurojusts sagsbehandling inden for kriminelle områder
Sager fra forbindelsesanklagere 2013 – 2017
Top 10 liste over tredjelande involveret i Eurojusts sagsbehandling
Tredjelande, samarbejdspartnere og internationale organisationer involveret i Eurojusts sagsbehandling
EAW-sager

Akronymer og forkortelser

CJEU Den Europæiske Unions Domstol
CJM Cybercrime Judicial Monitor
CMS Sagsstyringssystem
EAW Europæisk arrestordre
EC3 Det Europæiske Center for Bekæmpelse af IT-Kriminalitet
ECTC Det Europæiske Center for Terrorbekæmpelse
EIO Europæiske Efterforskningskendelse
EJCN Det Europæiske Retlige Netværk for Cyberkriminalitet
EJN Det Europæiske Retlige Netværk
EJTN Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere
EMPACT Europæisk tværfaglig platform mod kriminalitetstrusler
ENCS Eurojusts Nationale Samarbejdssystem
EPPO Den Europæiske Anklagemyndighed
FTF Foreign terrorist fighters
JIT Fælles efterforskningshold
LoR Retsanmodning
MLA Gensidig retshjælp
OCC Koordineringsvagt
OCG Organiserede kriminelle grupper
PIF Beskyttelse af Den Europæiske Unions finansielle interesser
TCM Terrorism Convictions Monitor
THB Menneskehandel

Eurojustafgørelsen

Rådets afgørelse af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust til styrkelse af bekæmpelsen af grov kriminalitet, senest ændret ved Rådets afgørelse 2009/426/RIA af 16. december 2008 om styrkelse af Eurojust, vil i denne rapport blive henvist til som 'Eurojustafgørelsen'. En [konsolideret udgave](#) af Eurojustafgørelsen er udarbejdet af Rådets Generalsekretariatet til orientering alene.

Statistikken over Eurojusts sager, der indgår i denne rapport, blev udarbejdet på grundlag af oplysningerne i Eurojusts sagsbehandlingssystem. Tallene blev trukket den 3. og 31. januar 2018 og afspejler de data, der var tilgængelige på daværende tidspunkt. Da sagerne er igangværende, kan eventuelle uoverensstemmelser med tidligere rapporterede tal forekomme.

Eurojusts publikationer og infografik findes på [vores hjemmeside](#).

Forord

I en kompleks verden med stigende sikkerhedstrusler og udviklende politiske og lovgivningsmæssige landskaber har behovet for enighed aldrig været større. Eurojust har i stigende grad fokuseret sit arbejde på at bidrage til denne enighed ved at opbygge og konsolidere stærke partnerskaber med alle medlemsstater og EU-institutioner, -organer og -agenturer for at sikre sikkerhed og retfærdighed for vores europæiske medborgere.

År 2017 var et år med betydelige resultater og ændringer i Eurojust.

Vi bød nye bestyrelsesmedlemmer velkommen og udnævnte en ny administrativ direktør. Indførelsen af en ny organisationsstruktur for administrationen og en forenkling af understrukturer og beslutningsprocesser afsluttede en institutionel reform med det formål at gøre Eurojust til en mere solid, effektiv og bæredygtig organisation. En organisation, der er bedre rustet til at opfylde sin mission om at tjene som det europæiske hjem for de tusindvis af nationale anklagere og retshåndhævende embedsmænd, der – hver dag overalt i Europa – arbejder hårdt på at bekæmpe alle former for kriminalitet, især på vores prioriterede kriminalitetsområder: terrorisme, cyberkriminalitet, menneskesmugling og menneskehandel.

Eurojust var i sine nye lokaler vært for hele 4 400 retslige og politimyndigheder, som søgte at hjælpe os med at løse de juridiske og praktiske problemer, der rammer deres efterforskninger og retsforfølgelser, og at forhandle og blive enige med deres udenlandske kolleger om, hvordan de i fællesskab skal nedbryde kriminelle netværk. Eurojust arbejdede sammen med disse tusinder statsadvokater og retshåndhævende embedsmænd i mere end 2 600 kriminelle efterforskninger og retsforfølgelser – de fleste meget komplekse – og det er det største antal sager, der nogensinde har været registreret hos Eurojust. Mere end 8 000 praktikere besøgte vores lokaler for at søge svar, bedste praksis og inspiration inden for retligt samarbejde. De kom alle til Eurojust for at sikre vores borgere retfærdighed og sikkerhed.

Mens mange ting ændrede sig i 2017, forblev Eurojusts kerneværdier de samme. Eurojusts tidligere, nuværende og fremtidige resultater er stærkt baseret på forestillingen om tillid, samarbejde og partnerskab.

Faktisk er partnerskabet med de nationale myndigheder og praktikere grundpillen i vores arbejde. Eurojust forstærkede sit forhold til EJCEN og fortsatte med stolthed med at være vært for og støtte arbejdet i EJNs sekretariater (det største netværk af juridiske kontaktpunkter i verden), JITS-netværket (en unik struktur, der giver juridisk, økonomisk og logistisk støtte til JIT-undersøgelser over grænserne) og folkedrabsnetværket (et unikt forum, der forbinder nationale myndigheder, praktiserende organer, ikke-statslige organisationer og politikere, der er involveret i at efterforske og retsforfølge centrale internationale forbrydelser). Derudover opretholdt Eurojust sit langvarige partnerskab med det rådgivende forum.

Da kriminalitet ikke kender nogen grænser, er samarbejdet med tredjelande fortsat et vigtigt element i Eurojusts arbejde. Siden oprettelsen har Eurojust opbygget et netværk af juridiske kontaktpunkter i tredjelande, som nu omfatter 42 lande og forventes at udvides yderligere i de kommende måneder. Desuden har Eurojust det privilegium at være vært for forbindelsesanklagere fra Montenegro, Norge, Schweiz og USA. De er en vigtig del af Eurojusts

udvidede familie og et effektivt redskab til at hjælpe de nationale myndigheder med at forbedre det retlige samarbejde med deres kolleger uden for EU's grænser.

Men i sidste ende er vores arbejde og resultater kun mulige med fortsat tillid fra medlemsstaterne, EU-institutionerne og EU-borgerne. Vi værdsætter denne tillid og er fuldt ud forpligtede til at vise, at den er berettiget og fortjent, dag efter dag.

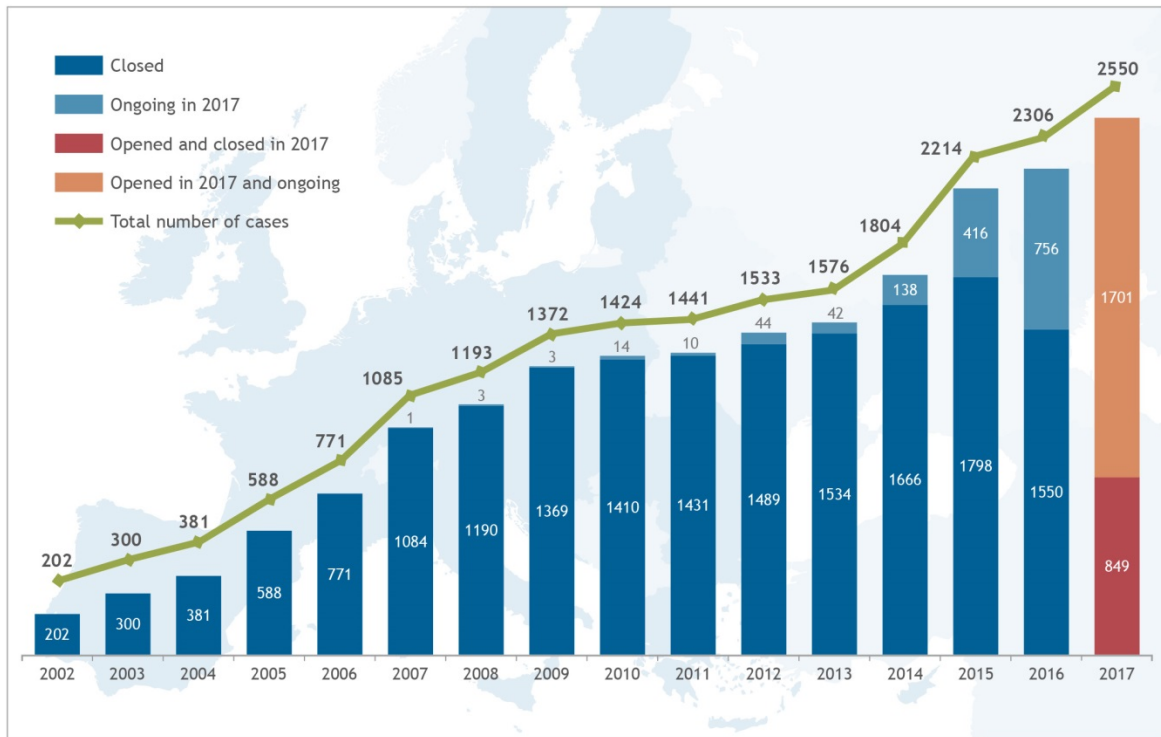
Ladislav HAMRAN

Bestyrelsesformand

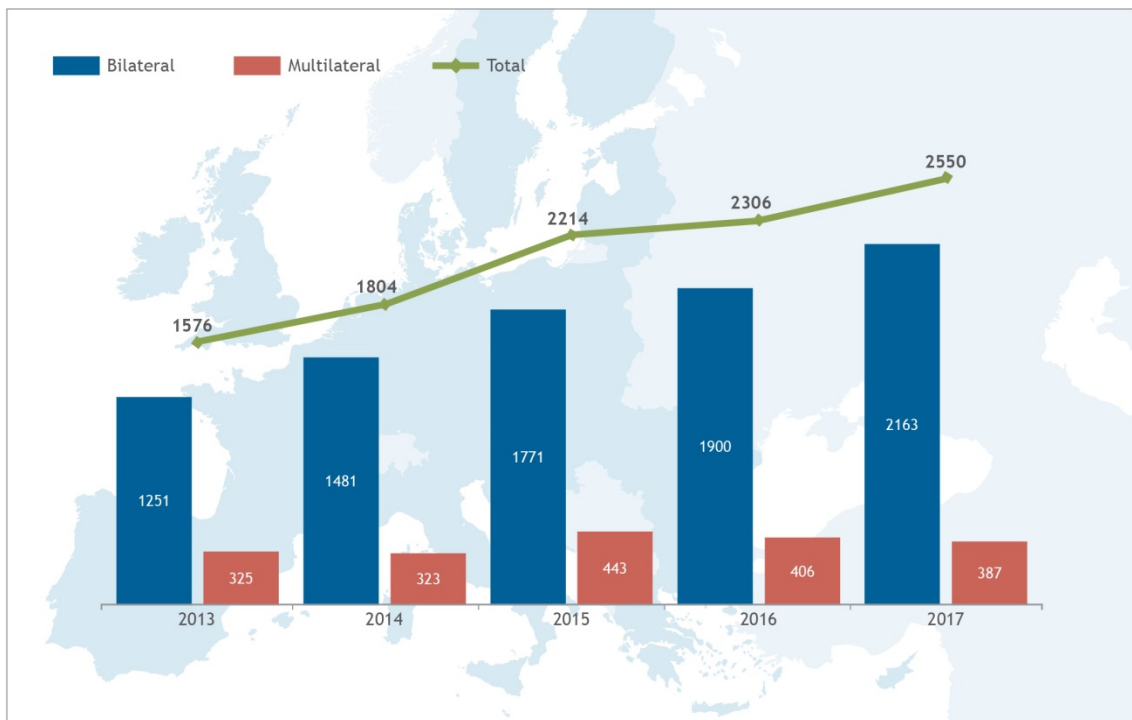
Resumé

- **Antallet af sager**, hvor medlemsstater anmodede Eurojust om bistand, steg med 10,6 %, fra 2 306 i 2016 til 2 550. **Tredjelande** var involveret i 258 sager.
- Eurojust organiserede 302 **koordineringsmøder**, en stigning på 25 % i løbet af 2016. **Tredjelande** var involveret i 61 og **Europol** i 108 koordineringsmøder.
- Eurojust organiserede 17 **koordineringscentre** med deltagelse af **tredjelande** i 5 og **Europol** i 7 koordineringscentre.
- Eurojust støttede 200 **JITs**, en stigning på 35 % i løbet af 2016, hvoraf 87 var nyetablerede med en øget inddragelse af **tredjelande** i 21 JITs, hvoraf 11 var nyetablerede. **JITs** steg i sager med terrorisme såvel som i sager med svig og THB.
- Eurojust gav **finansiel støtte** til 128 **JITs**, hvilket udgør en stigning på 42 % i forhold til 2016. 9 tredjelande deltog i JITs, som modtog støtte.
- Eurojust bistod i **fuldbyrdelsen af EAWs** i 320 tilfælde og udstedte 9 **fælles henstillinger**.
- Eurojust behandlede juridiske og praktiske vanskeligheder inden for kryptering, databevaring og EAW. I 2017 skulle Eurojust for første gang rådgive de nationale myndigheder om EIO.
- Årets fokus er på Eurojusts erfaring med JITs; dens resultater afspejles i Eurojust-JITs-netværkets *Anden JIT-evalueringsrapport*.
- Eurojust **udgav** også:
 - *Terrorism Convictions Monitors*
 - *Den femte Foreign Terrorist Fighters-rapport*
 - *CBRN-E Håndbog*
 - *Cybercrime Judicial Monitor*
 - *Fælles Eurojust-Europol-papir om Fælles udfordringer i bekæmpelse af cyberkriminalitet*
 - *Endelig evalueringsrapport fra Eurojusts handlingsplan mod THB 2012-2016*
 - *Databevaringsrapport*
 - *Rapport om EAW og fængselsforhold*
 - *Rapport om Eurojusts sagsbehandling om EAW (2014-2016)*
 - *Den Europæiske Unions Domstols retspraksis om EAW*
 - *Briefingnotat om Petruhhin-dommen*
 - *Rapport om sagsbehandling vedrørende forebyggelse og løsning af jurisdiktionskonflikter*
 - *Princippet om ne bis in idem i Den Europæiske Unions Domstols retspraksis*
 - *Eurojust-EJN-notat om "tilsvarende bestemmelser" og den gældende retsorden ved forsinket gennemførelse af EIO-direktivet*
- Eurojust har fire **forbindelsesanklagere** fra henholdsvis Norge, USA, Schweiz og Montenegro. **Antallet af sager**, der blev registreret af forbindelsesanklagerne hos Eurojust, var 148. Denne udgave indeholder et interview med den norske forbindelsesanklager.
- **Samarbejdsaftaler** med Montenegro og Ukraine trådte i kraft. Eurojust underskrev et aftalememorandum med eu-LISA og et forståelseskort med den europæiske udenrigstjeneste. Eurojusts **netværk af juridiske kontaktpunkter i tredjelande** udgør 42.
- Eurojust arbejdede tæt sammen med de tre netværk hos Eurojust, EIJN, JITs-netværket og folkedrabsnetværket. Eurojust organiserede to møder hos EIJN og et møde med det rådgivende forum.
- Eurojust overtog den 24. marts sine nye lokaler og flyttede den 3. juli ind i bygningen.
- **Eurojusts budget** var 48 689 237 euro. Budgetimplementeringen lå på 99,97 %.
- Der gives indsigt i Eurojusts organisatoriske udvikling og centrale udfordringer. Kollegiet vedtog også den flerårige strategi for 2019-2021.

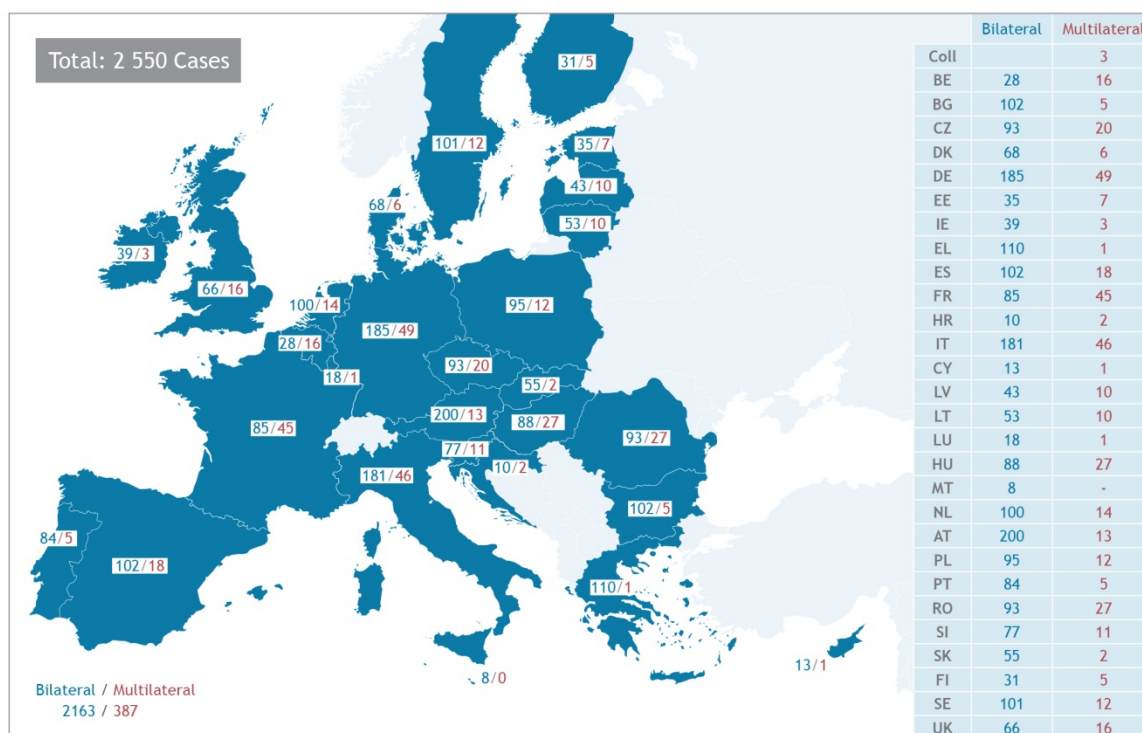
Casework 2002 - 2017



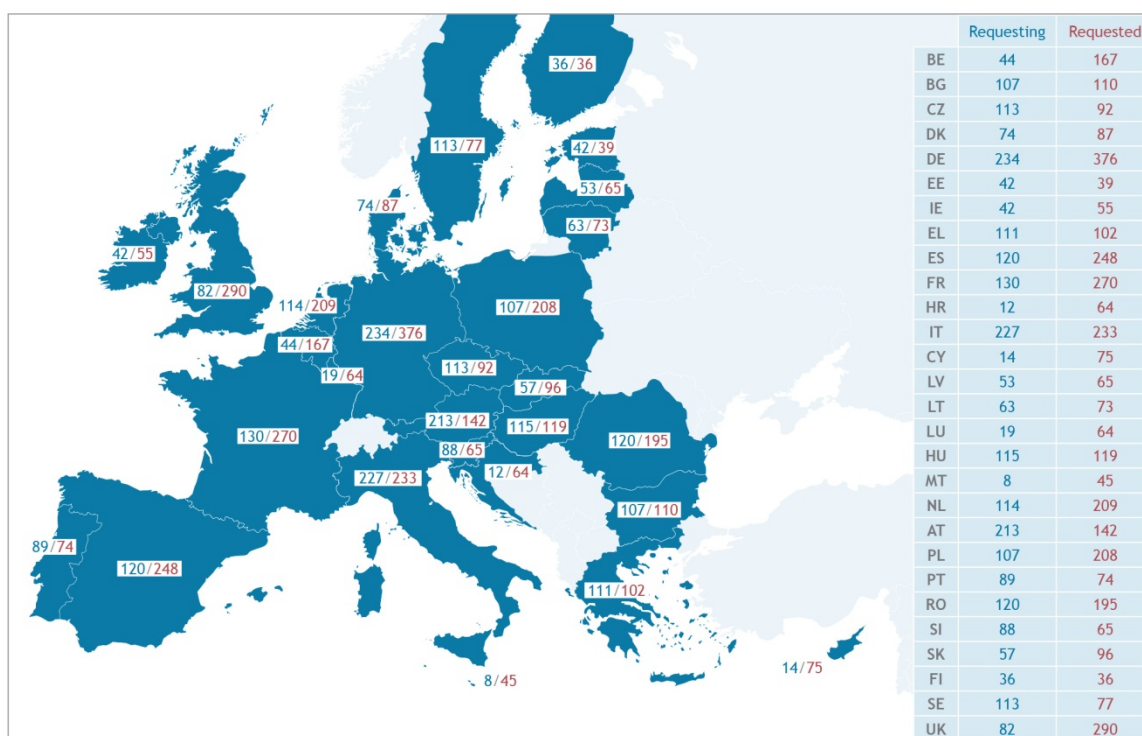
Bilateral/multilateral cases 2013 - 2017



Bilateral/multilateral cases



Requesting/requested Member States

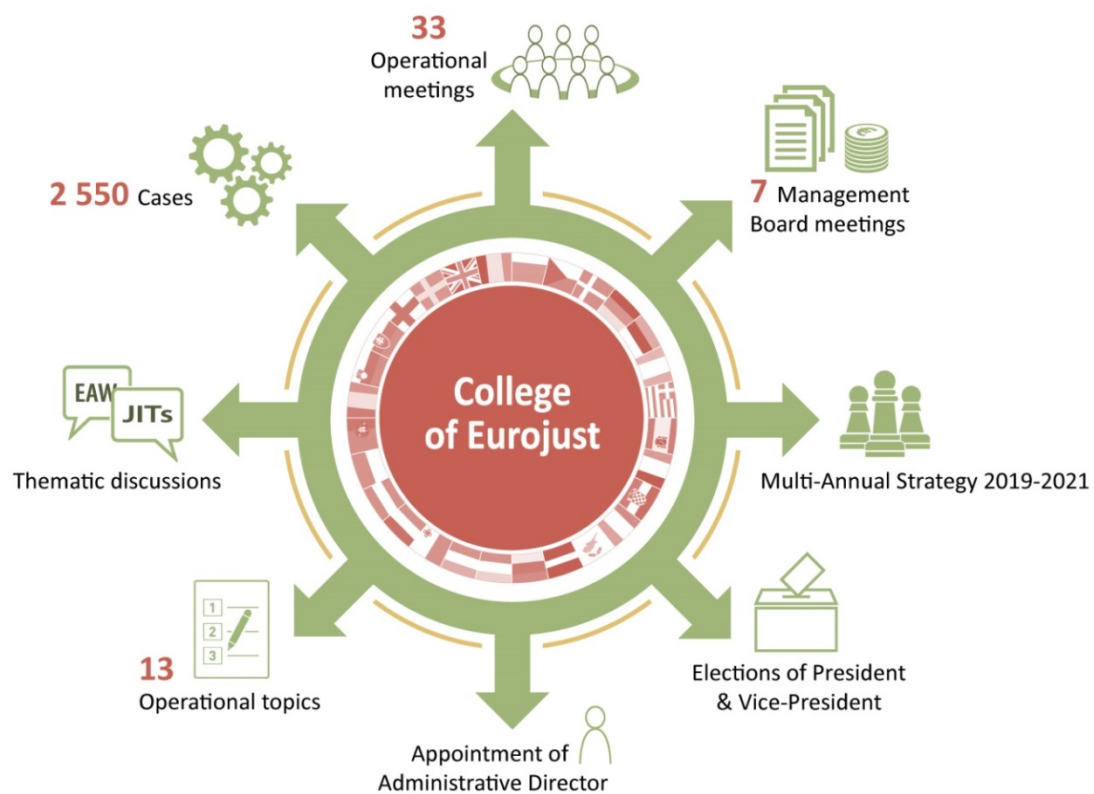


Eurojust ved første øjekast

Hvad? Eurojust er Den Europæiske Enhed for Retligt Samarbejde og blev oprettet i 2002 for at fremme og forbedre koordineringen af efterforskninger og retsforfølgelser, samt samarbejdet mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, i forhold til grov kriminalitet over grænserne, specielt når den er organiseret. På anmodning fra en medlemsstat kan Eurojust også deltage i efterforskning og retsforfølgelse, der vedrører en bestemt medlemsstat og en ikke-medlemsstat, hvis der er indgået en samarbejdsaftale mellem Eurojust og ikke-medlemsstaten, eller hvis en væsentlig interesse i at yde en sådan bistand er til stede. På anmodning fra en medlemsstat eller Europa-Kommissionen kan Eurojust også hjælpe med efterforskning og retsforfølgelse, som alene vedrører denne medlemsstat og Fællesskabet.

Hvem? Eurojusts kollegium består af 28 nationale medlemmer i form af anklagere og dommere udstationeret af hver enkelt medlemsstat. Nationale medlemmer har fast kontor ved Eurojust i Haag. De fleste nationale medlemmer bistås af en vicedirektør og/eller assistent(er). Desuden er forbindelsesanklagere fra Norge, Schweiz, USA og Montenegro i øjeblikket udstationeret ved Eurojust. Eurojust's administration understøtter Kollegiet i deres operationelle arbejde, og når de fungerer som bestyrelse for Eurojust.

Hvordan? Eurojusts centrale roller og beføjelser inkluderer at reagere på anmodninger om bistand fra de kompetente nationale myndigheder i medlemsstaterne. Omvendt kan Eurojust anmode medlemsstaterne om at påtage sig efterforskning eller retsforfølgelse vedrørende specifikke aktiviteter. Nationale medlemmer udfører Eurojusts mandat til at koordinere de nationale myndigheders arbejde i alle faser af en strafferetlig efterforskning og retsforfølgelse. Eurojust forvalter sine møder om sagsbehandling på tre niveauer.



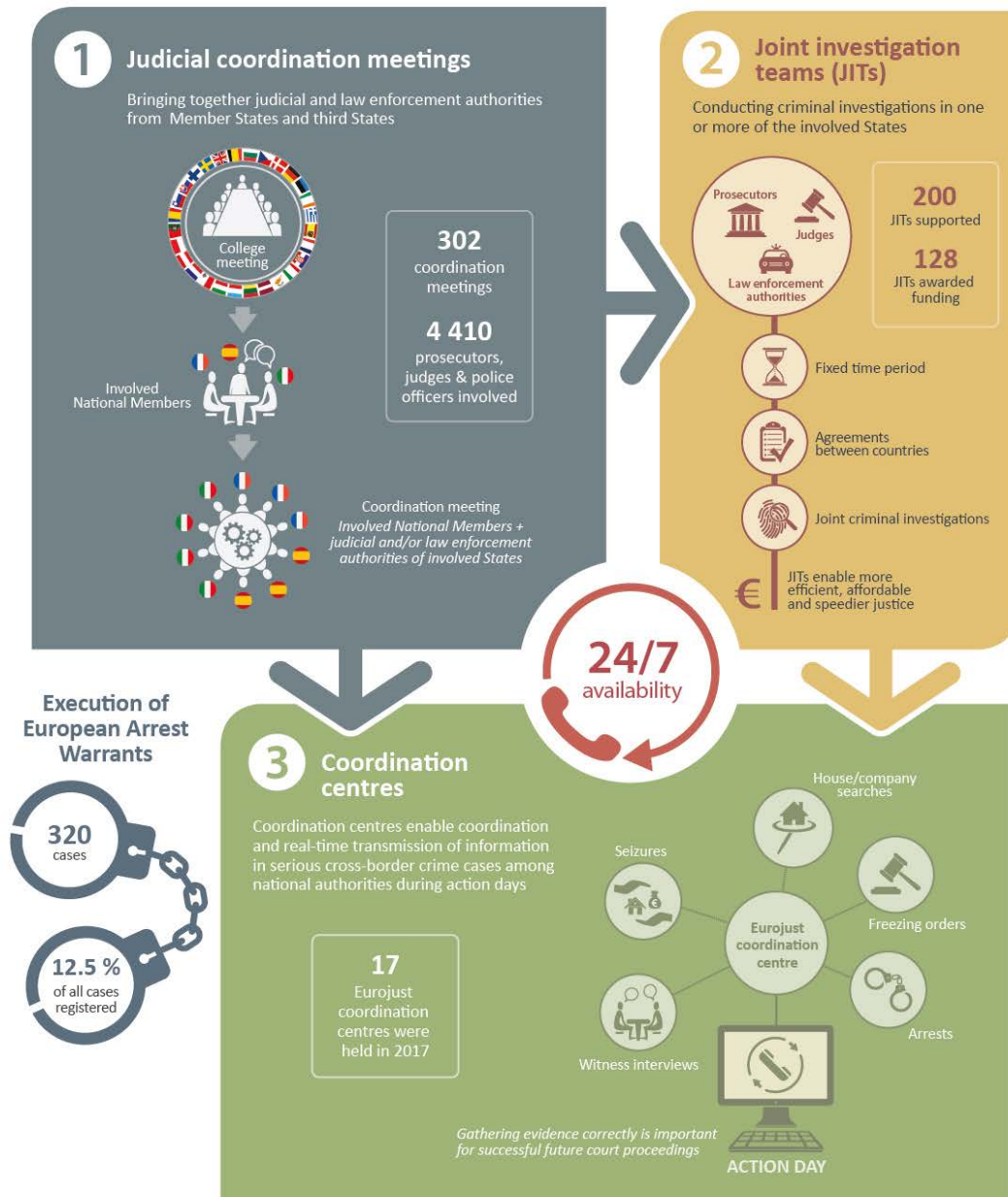
Eurojust case cycle



* May also occur at different stages of the cycle

EUROJUST AT WORK IN 2017

Eurojust's core business is to assist EU Member States' competent authorities in dealing with serious cross-border organised crime



Kapitel 1 Eurojust på arbejde

1.1 Eurojust-møder på niveau I og II

Efter forslag fra et nationalt medlem tager Kollegiet under sine operationelle møder – de såkaldte møder på niveau I – beslutninger om registrering og lukning af sager.

Når en sag registreres hos Eurojust, mødes repræsentanterne for de pågældende nationale kontorer som regel for at drøfte sagens retlige samarbejde og koordineringsbehov. De direkte interaktioner og drøftelser kaldes også møder på niveau II. De kan omfatte, hvis de er involveret, forbindelsesanklagere hos Eurojust og det administrative personale, der støtter sagen. Møder kan organiseres med kort varsel, da deltagerne bogstaveligt talt arbejder "under samme tag". En sådan fleksibilitet og uformel karakter er af høj værdi i akutte situationer, hvor det er nødvendigt at reagere hurtigt.

2550 cases registered and dealt with at Level II meetings

I nogle tilfælde er et niveau II-møde tilstrækkeligt til at tilgodese sagens behov. [*Eurojusts rapport om EAW-sagsbehandling 2017 \(2014-2016\)*](#) beskriver for eksempel, hvordan den hurtige udveksling af supplerende oplysninger i nogle EAW-sager via Eurojusts nationale kontorer var afgørende for at hjælpe med at klarlægge spørgsmål vedrørende konkurrerende EAWs (se side 14 i rapporten) eller endog bare for at tage forberedende skridt. På møder på niveau II kan Eurojust for eksempel præcisere national lovgivning og procedurer, bistå med at bestemme, hvilken jurisdiktion der bedst er egnet til at efterforske, eller lette udførelsen af MLA-anmodninger eller indledning af procedurer. Desuden kan Eurojust udstede udtalelser om samtidige EAWs og fælles henstillinger om jurisdiktionskonflikter.

Møder på niveau II er forudsætninger for at afholde møder på niveau III, kaldet koordineringsmøder (se afsnit 1.2). Hvis et nationalt kontor har til hensigt at afholde et koordineringsmøde, benyttes mødet på niveau II til at vurdere koordineringsmødets behov, formål og mål samt at blive enige om regler, ekstern deltagelse, fortroligheds- og oplysningsforpligtelser, relaterede sikkerhedsspørgsmål og behov for videokonferencer. Derudover kan deltagerne vurdere behovet for analyser og mulige bidrag fra Europol eller etablering og forvaltning af en JIT. Koordineringsmøder er et dyrt redskab, og niveau II-møder sikrer, at disse møder alene finder sted, hvis de er af afgørende værdi i forhold til løsning af igangværende problemstillinger vedrørende det juridiske samarbejde.

Derudover kan møder på niveau II være afgørende for udarbejdelsen af en JAD med den synkroniserede gennemførelse af retlige samarbejdsforanstaltninger koordineret via aktivering af et koordineringscenter (se afsnit 1.3). Ved disse lejligheder træffes der forberedende skridt for at sikre, at de ønskede foranstaltninger (f.eks. EAWs, ransagninger og beslaglæggelser mv.) opfylder alle lovkrav, således at de samtidige handlinger i de forskellige medlemsstater ikke vil blive truet. For eksempel har Eurojust i flere tilfælde bidraget til – i sidste øjeblik – at dobbelttjekke eller udfylde visse oplysninger fra EAWs, som f.eks. de mistænkte

personoplysninger, stavning af navne, anklager, der ikke er noteret i EAW'en, og tid og sted for, hvor en lovovertrædelse opstod. I mange tilfælde har Eurojust også leveret hasteoversættelser.

OCC (On-Call Coordination) Eurojusts nationale kontorer er åbne 24 timer om dagen, syv dage om ugen. I tilfælde af presserende anmodninger og i overensstemmelse med artikel 5a i Eurojusts rådsafgørelse kan OCC modtage og behandle anmodninger om bistand fra nationale myndigheder uden for de regulære kontortider. I 2011 blev et opkaldsadministrationssystem, der videregiver opkald til OCC-repræsentanten for det pågældende nationale kontor, indført, så det blev muligt for dem, der foretog opkaldene, at tale på deres eget sprog. Der kan træffes passende foranstaltninger af OCC-repræsentanten, som f.eks. at kontakte OCC-repræsentanten for et andet nationalt kontor.

OCC i en mordsag

En person blev skudt på en rastepads ved motorvejen i det sydlige Ungarn i december 2017. Den ukendte gerningsmand blev identificeret på gerningsstedet af de ungarske myndigheder, sammen med hans køretøj med tysk registrering, kort efter overtrædelsen blev begået. Det ungarske nationale kontor blev kontaktet af den kompetente ungarske anklagemyndighed samme dag og anmodede om en udstedt EIO. OCC blev straks aktiveret mellem de ungarske og tyske nationale kontorer og de relevante nationale myndigheder, således at EIO'en hurtigt blev overført til den kompetente anklagemyndighed i Tyskland, som gav tilladelse til at ransage den mistænkte tyske bopæl samt retten til at sikre ethvert bevis fundet under ransagningen.

Ransagningen afslørede imidlertid, at den mistænkte i Tyskland senere lånte sin bil til et familiemedlem i Østrig.

Denne pludselige ændring i den eftersøgte person flyttede aktiviteterne for samarbejde og koordinering fra det tyske kontor til det østrigske kontor hos Eurojust. Derfor blev anmodningen om udførelsen af en EIO i Tyskland trukket tilbage og erstattet af en EAW udstedt mod den reelle mistænkte, samt en ny EIO. Disse blev overført efter arbejdstid, først som udkast til det østrigske nationale kontor, og derefter uploadet til SIS om aftenen, hvilket muliggjorde en hurtig reaktion fra de østrigske myndigheder. Den koordinerede indsats resulterede i sidste ende i anholdelsen af den mistænkte i Østrig. Derudover blev hans hus og bil ransaget, og alle beviser, herunder pistolen, blev sikret.

Sagens hastende karakter udløste brugen af OCC mellem de involverede nationale Eurojust-kontorer og de kompetente nationale myndigheder, der skabte en kanal til at udveksle oplysninger i realtid og en ubesværet overførsel af retslige samarbejdsinstrumenter, som til sidst resulterede i anholdelsen af den mistænkte mindre end 24 timer, efter overtrædelsen blev begået.

Eurojusts bistand inden for 24 timer i en skattesvigssag

En OCG involveret i ulovlig handel med industriel mineralolie solgt som dieselolie blev efterforsket af de tjekkiske myndigheder. OCG'en undgik at betale moms og punktafgift ved at deklarere olien til eksport, transportere olien fra Tjekkiet til Østrig og derefter overføre varerne til forskellige køretøjer og returnere dem til Tjekkiet. Til trods for at have en sammensætning, som er næsten identisk med dieselolie, er mineralolie ikke designet til motorkøretøjer, og beskattelsesgraden er forskellig, da mineralolie kun er momspligtig. OCG'en fik ulovlig gevinst

ved ikke at betale den punktafgift, der gælder for dieselolie. Mineralolien blev deklareret til reeksport til en anden medlemsstat og blev dermed fritaget for moms i Tjekkiet.

Overvågningen på det østrigske territorium var forpligtet til at bevise, at varerne blev returneret til tjekkisk territorium. En LoR, der anmodede om tilladelse til grænseoverskridende overvågning, blev udstedt af den tjekkiske anklager. Samtidig gennemførte det tjekkiske politi en overvågning på østrigsk territorium. For at fortsætte med at gøre det var der behov for tilladelse fra de østrigske myndigheder inden for 24 timer (frist på grundlag af en bilateral MLA-traktat mellem Tjekkiet og Østrig).

Da fristen for at levere oversættelsen af LoR'en hurtigt nærmede sig, kontaktede de tjekkiske myndigheder det tjekkiske Eurojust-kontor for at få hjælp til udførelsen af LoR'en (for at opnå den grænseoverskridende tilladelse fra Østrig). Det tjekkiske nationale kontor kontaktede straks det østrigske nationale kontor. En misforståelse, der opstod i den direkte kommunikation mellem de nationale kontorer, blev løst. Det østrigske kontor kontaktede deres nationale myndigheder og forklarede, at det hastede, samt de skridt, der skulle tages. Det tjekkiske kontor arrangerede sammen med det tjekkiske politi oversættelsen af LoR'en og videresendte den via det østrigske kontor til den kompetente østrigske myndighed samme dag.

Desuden blev der på den dag udstedt en supplerende LoR af det tjekkiske nationale medlem med en opdateret anmodning med en angivelse af overvågningsmetoder. På baggrund af en anmodning fra det østrigske kontor afklarede det tjekkiske kontor det nøjagtige afgiftsbeløb, som OCG'en havde undladt at betale, hvilket var afgørende for vurderingen af, om den mindste tærskel, der kræves i østrigsk lovgivning for godkendelse af overvågningen, var opfyldt.

Takket være denne intervention blev den efterspurgte overvågning gennemført med succes.

1.2 Koordineringsmøder

Koordineringsmøder afholdes for at lette og fremme retsligt samarbejde og koordinering i komplekse, grænseoverskridende sager. De kompetente retslige og retshåndhævende myndigheder i medlemsstaterne, der gennemfører efterforskning og retsforfølgning på nationalt plan, deltager i koordineringsmøderne. Der simultantolkes, hvilket muliggør direkte kommunikation mellem deltagerne om juridiske og praktiske spørgsmål. Repræsentanter fra tredjelande og embedspersoner fra samarbejdspartnere som Europol, OLAF og internationale organisationer, såsom INTERPOL, kan være indbudt til at deltage. Brugen af videokonferencefaciliteter fra Eurojust er også steget.

Koordineringsmøder er et hyppigt anvendt operationelt redskab. Eurojust afholder i gennemsnit mindst ét koordineringsmøde pr. arbejdsdag, hvilket blev til 302 møder i 2017, hvoraf 24 blev afholdt uden for Eurojusts kontorer, enten i en af medlemsstaterne eller i et tredjeland (Schweiz). De behandlede sager berørte så godt som alle områder inden for alvorlig kriminalitet over grænserne, hvoraf de mest almindelige er hvidvask af penge, bedrageri, THB og handel med narkotika. Disse 302 koordineringsmøder vedrørte 376 sager, hvilket betyder, at et koordineringsmøde i nogle tilfælde behandlede to eller flere sammenhængende sager. Antallet af koordineringsmøder steg med 25 %. Denne betydelige vækst viser, at efterforskere og anklagere i medlemsstaterne i stigende grad stoler på Eurojusts støtte, især i komplekse sager. I forbindelse med planlægningen af et koordineringsmøde kan Eurojust f.eks. analysere situationen for efterforskningerne i alle involverede medlemsstater og kortlægge de juridiske

hindringer og problematikker, herunder mulige forbindelser med andre lande. Under mødet er Eurojust ordstyrer ved diskussionerne og giver sine råd og sin ekspertise om brugen af retslige samarbejdsinstrumenter, om hensigtsmæssigheden af oprettelsen af et JIT og om en fælles tilgang.

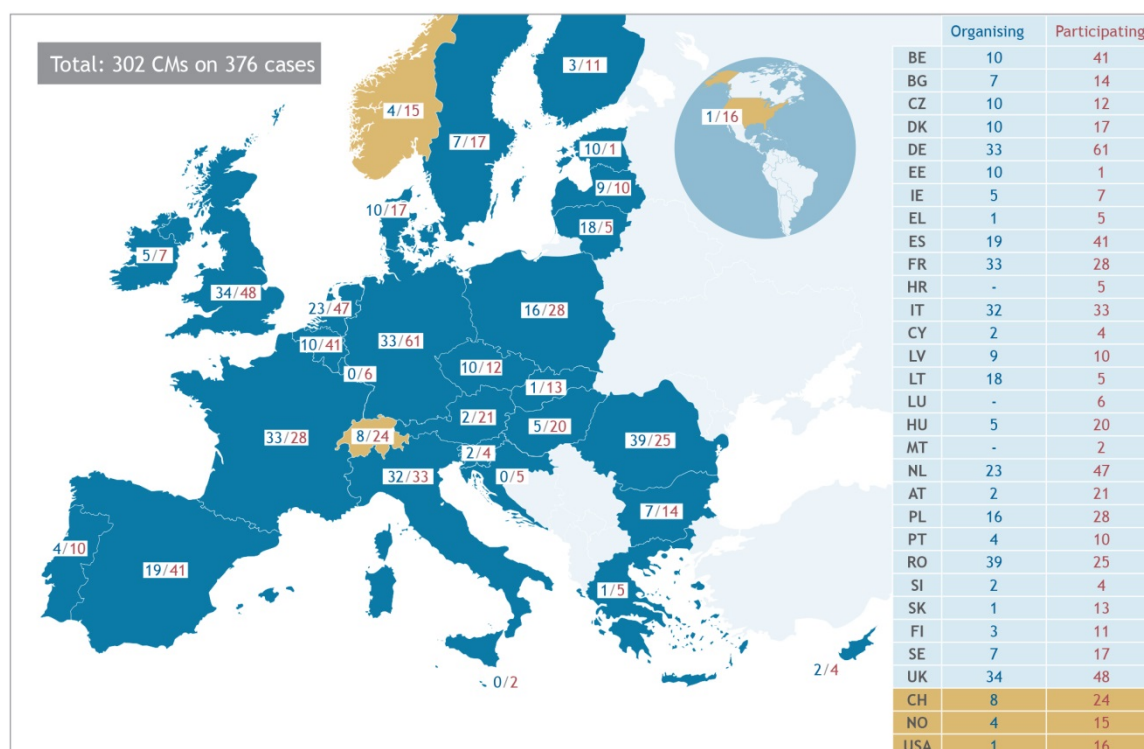
Under et koordineringsmøde drøftes og aftales konkrete arrangementer vedrørende bl.a.:

- udveksling af oplysninger om den nuværende status for retssager,
- udveksling af beviser inden for rammerne af MLA/EIO'er,
- udstedelse og udførelse af anmodninger om og afgørelser om retligt samarbejde, herunder instrumenter til gensidig anerkendelse, såsom EAWs, EIO'er, indefrysningsskendelser mv.,
- forebyggelse og/eller løsning af kompetencekonflikter og relaterede proceduremæssige skridt, herunder overførsel af straffesager,
- oprettelse og drift af JITs og
- aftale om en fælles strategi og koordinerede handlinger (f.eks. samtidige efterforskningsforanstaltninger i de berørte stater og relaterede juridiske aspekter).

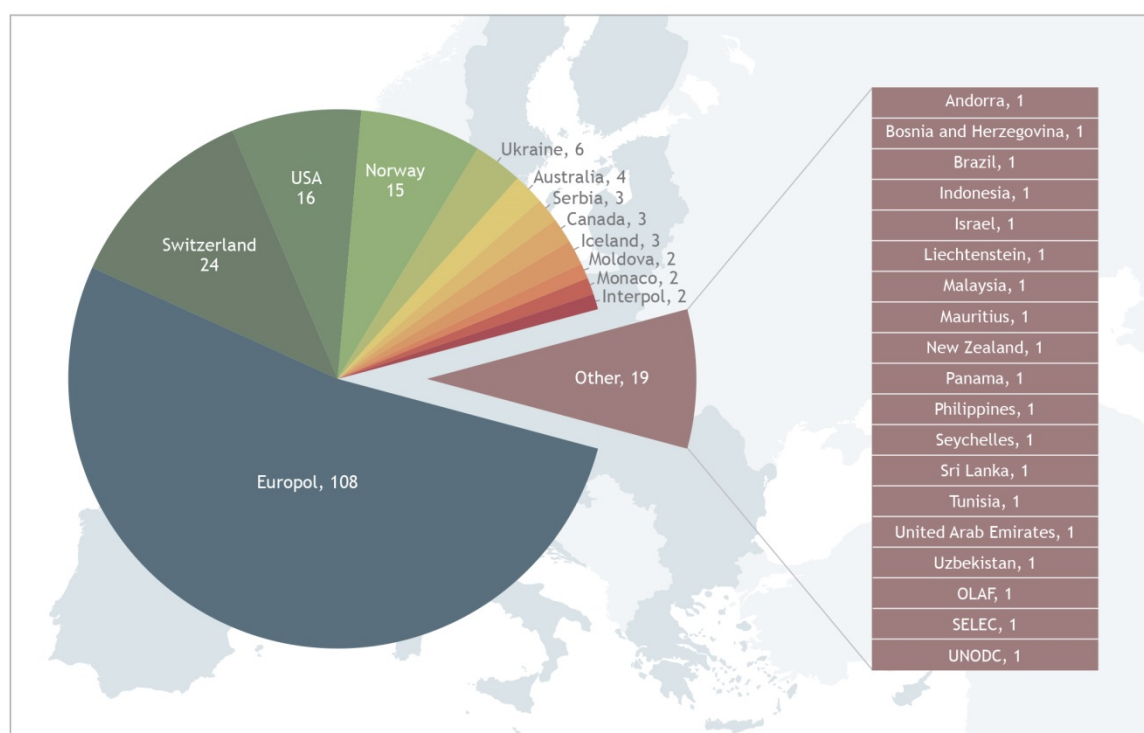
I april 2017 blev der afholdt et koordineringsmøde i Eurojust vedrørende efterforskninger af påståede kriminelle aktiviteter i tilknytning til advokatfirmaet Mossack Fonseca, også kendt som sagen om "Panama-papirerne". Denne sag viser klart de komplekse juridiske problemer, som Eurojust behandler, herunder det store antal involverede stater, samt merværdien af koordineringsmøder, der fremmer gensidig forståelse, bygger tillid og er afgørende for fortsat samarbejde.

Repræsentanter for de kompetente efterforskningsmyndigheder i 14 medlemsstater, Norge og generalanklageren i Panama, i alt 69 deltagere, mødtes hos Eurojust for at udveksle oplysninger om de forskellige igangværende efterforskninger. Eurojust samlede alle disse deltagere og de panamanske myndigheder i en samarbejdsånd, som førte til opfølgning på nationalt plan mellem flere medlemsstater og Panama. Et vigtigt juridisk problem vedrørte en dom fra Panamas højesteret om, at dobbeltkriminalitet er en absolut betingelse for internationalt samarbejde. Da skatteunddragelse ikke er en forbrydelse i Panama (kun en administrativ lovovertrædelse), og derfor ikke kunne tjene som en prædikatforbrydelse for hvidvaskning af penge i forhold til Panama, undersøgte deltagerne alternative forbrydelser, der kunne opfylde kravet om dobbeltkriminalitet, især de forbrydelser, som kunne tjene som prædikatforbrydelse for hvidvaskning af penge.

Coordination meetings



Third States, cooperation partners and international organisations involved in coordination meetings



1.3 Koordineringscentre

Eurojust oplevede en betydelig stigning i anvendelsen af sine koordineringscentre af praktikere i medlemsstaterne fra 10 koordineringscentre i 2016 til 17 i 2017. De nye kontorer giver Eurojust mulighed for at tilbyde en styrket teknisk evne til at klare den stigende efterspørgsel.

Der er oprettet et dedikeret kontor for at sikre, at de deltagende myndigheder nemt kan opretholde direkte kontakt via Eurojust for at udveksle oplysninger under omfattende, multilaterale fælles aktioner. Afhængigt af de særlige krav i en sag kan eksterne deltagere også deltage i koordineringscentre hos Eurojust.

Koordineringscentrene giver fremragende resultater. I en sag blev indefrysningsskendelser på over 3 mio. euro udstedt på stedet under et koordineringscenter over for lande, der ikke oprindeligt forventedes at deltage, da Eurojust omgående kunne inddrage de berørte nationale Eurojust-kontorer.

Antallet af organiserende lande blev mere end fordoblet, og for første gang blev der arrangeret et koordineringscenter til støtte for koordinerede aktioner på initiativ af den schweiziske forbindelsesanklager, der blev opført ved Eurojust. Europol deltog i syv koordineringscentre, hvoraf fem involverede tredjelande, herunder Island, Canada og San Marino. De mest almindelige kriminalitetstyper, der blev behandlet, var narkotikarelaterede forbrydelser og økonomiske forbrydelser. Fem af koordineringscentrene havde med sager at gøre, hvori der var oprettet JITs.

Eurojust-bistand gennem et koordineringscenter i forbindelse med en punktafgiftssag

En OCG, der var involveret i handel med alkoholprodukter over grænserne, blev målrettet af de italienske myndigheder. OCG'en brugte en kompleks punktafgiftsstrategi for at undgå at betale den afgift, som de alkoholholdige drikkevarer er underlagt. Forskellige lagre i EU blev brugt til fiktivt at flytte varerne til lande uden for EU, for hvilke tolden blev suspenderet (falsk eksport). I stedet blev varerne ulovligt solgt i Italien og andre medlemsstater, hvilket gav store overskud til OCG'en.

Sagen blev henvist til Eurojust af den kompetente italienske anklagemyndighed, som anmodede om bistand til gennemførelsen af flere MLA-anmodninger til de involverede medlemsstater (12 i alt) og Schweiz.

Et møde på niveau II blev afholdt i juni for at præsentere de seneste resultater af den italienske efterforskning og dens forbindelser over grænserne samt for at identificere de resterende krav til gennemførelsen af MLA-anmodningerne på en fælles aktionsdag. Under mødet blev det besluttet, at den fælles aktion ville blive støttet af et af Eurojusts koordineringscentre. Repræsentanter fra de italienske nationale myndigheder og de involverede nationale Eurojust-kontorer samt den schweiziske forbindelsesanklager deltog i koordineringscentret. MLA-anmodninger blev omformuleret på grundlag af nye oplysninger, og der blev udstedt ransagningskendelser i realtid, hvilket var afgørende for en vellykket gennemførelse af de ønskede foranstaltninger. Som følge heraf blev flere steder ransaget, der blev beslaglagt dokumentations- og kommunikationsdata. Denne aktionsdag bistod de italienske myndigheder med at fortsætte med deres efterforskning og med at præcisere OCG'ens aktiviteter.

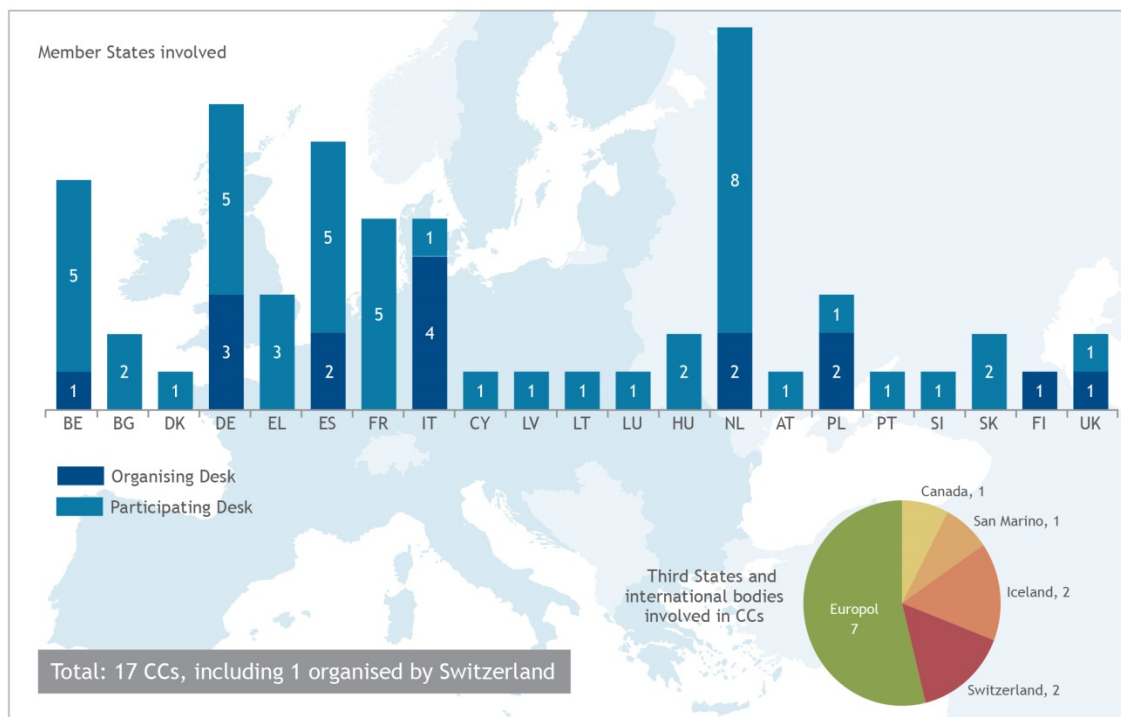
Sagen var i gang i 2017.

Wolfgang Merz, en af Tysklands eksterne deltagere på koordineringscentret i momssvigssagen, Middleman/Vertigo V, kommenterede på succesen med koordineringscentret i Eurojust:

"Vi vil gerne takke Eurojust for deres fremragende samarbejde og bistand med dette koordineringscenter. Vi har haft konsekvent positive erfaringer med at arbejde på denne sag med Eurojust og vil vende tilbage til andre koordineringscentre. Selvom vi ikke har et

fuldstændigt overblik endnu, kan vi allerede sige, at aktionsdagen var meget vellykket i at sikre omfattende beviser, især relateret til vores hovedmistænkte. Vi antager, at vores efterforskning vil vokse betydeligt, så vi vil sandsynligvis henvende os til Eurojust i fremtiden."

Coordination centres



1.4 Eurojust og fælles efterforskningshold (JITs)

Eurojusts sagsbehandling viser, at JITs gradvist anerkendes som et effektivt samarbejdsværktøj i sager over grænserne, med 200 JITs støttet af Eurojust, hvilket svarer til en stigning på 35 % i forhold til 2016 (med 148 støttede JITs). 87 blev nyetableret.

Antallet af nyetablerede JITs med tredjelande er også steget betydeligt (11 i 2017 og 3 i 2016). 10 JITs etableret i tidligere år og involverende tredjelande var i gang i 2017. På JITs-eksperternes 13. årsmøde rapporterede praktikere, der var involveret i JITs med tredjelande, at selv om driften af sådanne JITs kan fremvise specifikke træk eller afvige fra sædvanlig EU-praksis, er værktøjet tilstrækkeligt fleksibelt til at muliggøre praktiske tilpasninger og stadig fungere effektivt.

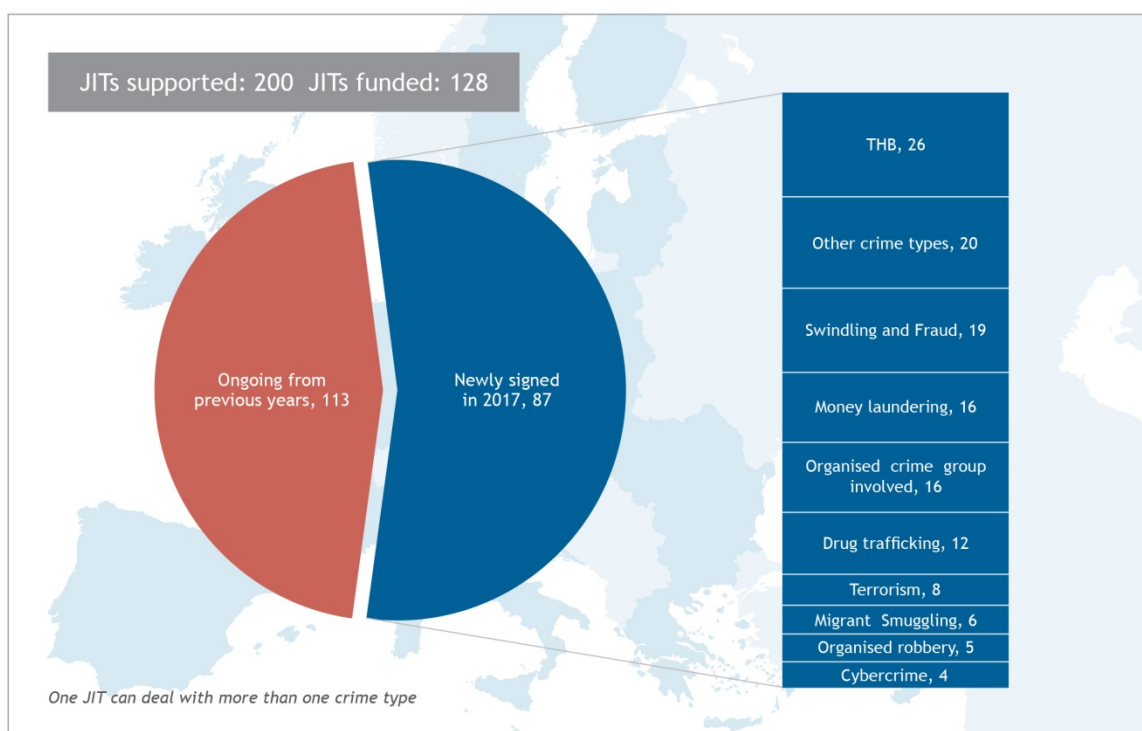
I forbindelse med de kriminalitetstyper, der er omfattet af de nyoprettede JITs, blev der konstateret en markant stigning i JITs i terrorsager (8 i 2017 og 1 i 2016), svindel- og svigssager (19 i 2017 og 9 i 2016) og THB-sager (26 i 2017 og 19 i 2016).

I en sag med forværret svig og bedrageri (PIF-forbrydelse), hvor der blev etableret et JIT mellem Italien og Belgien i december 2016, lettede Eurojust udvidelsen af JIT til OLAF som deltager. Eurojust foreslog et forenklet tillæg til JIT-aftalen om OLAF's deltagelse, som blev underskrevet af generaldirektøren for OLAF i februar 2017.

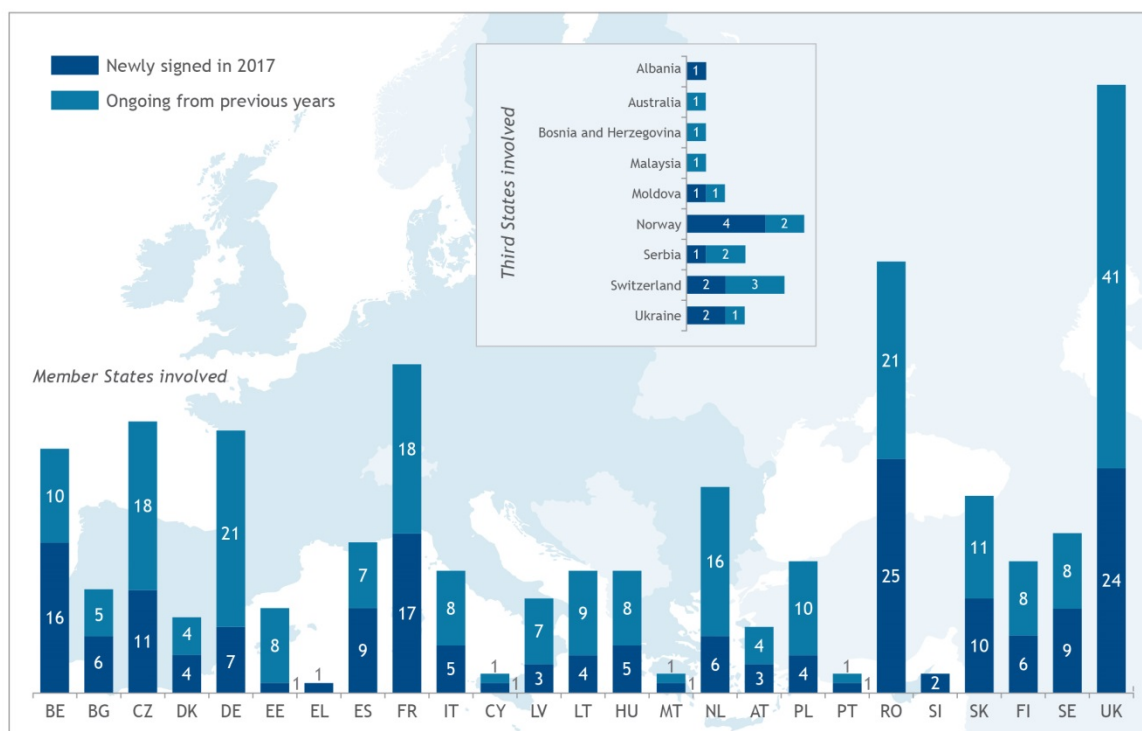
Eurojust støttede medlemsstaterne i oprettelsen, driften, finansieringen og evalueringen af JITs. Brugen af den [opdaterede JITs-modelaftale](#) (som tager højde for udvidelsen af JITs til tredjelande) blev fremmet af Eurojust som grundlag for forhandlinger og bidrog til en hurtig etablering af JITs.

I 2017 bidrog Eurojust til JITs-netværkssekretariats projekt om evalueringen af JITs. De vigtigste resultater af Eurojusts erfaringer med JITs kan findes under "Årets Fokus: Evaluering af JITs". I forbindelse med projektet har JITs-sager, hvor retslige opfølgninger fandt sted, resulteret i effektive overbevisninger. Beviser frembragt via et JIT blev sjældent anfægtet, og blev i de fleste af de analyserede sager reklæret antagelige.

JITs supported by Eurojust, including the main crime types



Country participation in JITs



Koordinering af JITs

En OCG i Sliven-regionen i Bulgarien blev nedlagt efter Eurojusts koordinering af fem efterforskninger i THB med henblik på seksuel udnyttelse af bulgarske kvinder, der blev handlet til Holland og Belgien, samt hvidvaskning af penge. Eurojust bistod i koordineringen af to separate internationale operationer, Palma og Leerdam, og oprettelsen af to JITs. Disse JITs modtog finansiering via Eurojust, svarende til ca. 90 000 euro.

Operation Palma blev indledt af de hollandske myndigheder i 2013 og efterforskede THB-aktiviteter, der fandt sted mellem 2003 og 2010, samt hvidvaskning af penge og andre forbrydelser i forbindelse med seksuel udnyttelse. Operation Leerdam blev indledt af de bulgarske myndigheder i november 2015, da de anmodede om støtte fra Eurojust i en anden løbende hollandsk efterforskning af handel med bulgarske kvinder til Holland og Belgien.

Eurojust var med til at opdage sammenhængen mellem de bulgarske og hollandske myndigheders efterforskninger inden for rammerne af Operation Palma og Operation Leerdam, og en anden igangværende efterforskning blev gennemført i Belgien, hvor seksuel udnyttelse af bulgarske ofre i Antwerpen og Bruxelles var involveret.

Efter et koordineringsmøde i Eurojust oprettede Bulgarien og Holland et JIT for Operation Palma. Eurojust afholdte også et koordineringsmøde, hvor anklagere, efterforskere og politibetjente fra Belgien, Bulgarien og Holland, der var ansvarlige for de fem sammenhængende efterforskninger, samledes for første gang for at drøfte og blive enige om en koordineret tilgang til at nedlægge OCG'en. I mødet deltog 25 deltagere, herunder Europols embedsmænd. Som et resultat af dette koordineringsmøde etablerede Belgien, Bulgarien og Holland endnu et JIT i

Operation Leerdam for at definere og gennemføre en fælles sagsstrategi og sikre, at aktionerne i én sag ikke ville forstyrre efterforskningerne i den anden sag.

Inden for rammerne af Operation Leerdams JIT fandt efterforskningen sted i Bulgarien med deltagelse af medlemmerne af Hollands JIT. Inden for rammerne af Operation Palmas JIT blev koordinerede operationer gennemført i Bulgarien, Tyskland og Holland. Eurojust lettede for første gang koordineringen mellem to separate JITs. På grund af Eurojusts aktive inddragelse blev forbindelserne mellem alle fem nationale efterforskninger udført i Bulgarien, Holland og Belgien etableret, og der blev foretaget en ordentlig planlægning af efterforskningsaktiviteterne, hvilket resulterede i en meget vellykket koordineret operation, der nedlagde OCG'en.

Eurojusts finansielle støtte til JIT-indsatser

Finansiell støtte til et JIT er ofte nøglen til dets succes. Stigningen i antallet af JITs afspejles i en stigning på 40,5 % i antallet af ansøgninger om finansiell støtte, som Eurojust modtog i løbet af det forgangne år. I alt blev der modtaget 253 ansøgninger i 2017 (180 ansøgninger i 2016). Antallet af JITs, der er tildelt finansiering, steg med 42 % til i alt 128 JITs tildelt finansiering (90 JITs blev tildelt finansiering i 2016). Det store flertal (85 %) af JITs, der støttes i Eurojusts sagsbehandling, ansøger også om og modtager økonomisk støtte. Efterspørgslen efter JITs-tilskud til støtte for de igangværende operationelle aktioner i medlemsstaterne, der beskæftiger sig med efterforskning og retsforfølgning af alvorlige forbrydelser over grænserne, er steget konsekvent siden 2014. Denne tendens afspejler, at JITs gradvis indarbejdes i medlemsstaternes retssager. I 2016 steg bevillingsbudgettet til JITs fra 500 000 euro til 1 000 000 euro. Som et direkte svar på den stigende efterspørgsel fra medlemsstaterne fik Kommissionen stillet yderligere bevillinger til rådighed til JITs-tilskud i 2017, hvilket resulterede i, at Eurojust kunne yde støtte til flere støttemodtagere end i 2016 (i alt 1,3 mio. euro fordelt på 128 tildelinger) . Følgende tredjelande var involveret i JITs, for hvilke der blev indsendt ansøgninger om finansiering: Norge (7), Serbien (5), Schweiz (4), Moldova (4), Ukraine (4), Malaysia (3), Australien (3), Albanien (2) og Bosnien-Hercegovina (1).

Eurojust forberedte lanceringen af et nyt it-værktøj, hvilket resulterede i effektivitetsgevinster i forvaltningen af JIT-tilskud. JITs-portalen, der er tilgængelig fra januar 2018, vil lette den sikre online indsendelse af ansøgninger fra de nationale myndigheder og forbedre databehandlingen af Eurojust. For at hjælpe JIT-praktikermed at finde vej i finansieringsprocessen blev der stillet en infograf og en [JITs funding guide](#) til rådighed.

EUROJUST Coordinated Operations 2017



Kapitel 2 Eurojusts sagsbehandling

Indledning

Eurojust spiller en afgørende rolle for at fremme multilateralt retligt samarbejde, koordinering og udveksling af oplysninger i tilfælde af alvorlig kriminalitet over grænserne. Eurojusts operationelle støtte omfatter analyse af juridiske problemer og praktiske vanskeligheder som følge af sagsbehandlingen, udvikling af bedste praksis, samarbejde med EU-partnere og tredjelande og et tæt samarbejde med specialiserede juridiske ekspertnetværk.

Antallet af sager, som de nationale myndigheder henviste til Eurojust for bistand, steg fra 2 306 sager i 2016 til 2 550 sager i 2017; en stigning på 10,6 %. De vigtigste kriminalitetstyper, der behandles, er svig, narkotikahandel og hvidvaskning af penge. Eurojust registrerede også 13 operationelle emner, hvoraf seks var relateret til terrorisme. Disse emner vedrører anmodninger fra en national myndighed eller et nationalt kontor for at indhente baggrundsinformation eller rådgivning fra alle medlemsstater, som kan være relevante eller påvirke operationelle forhold.

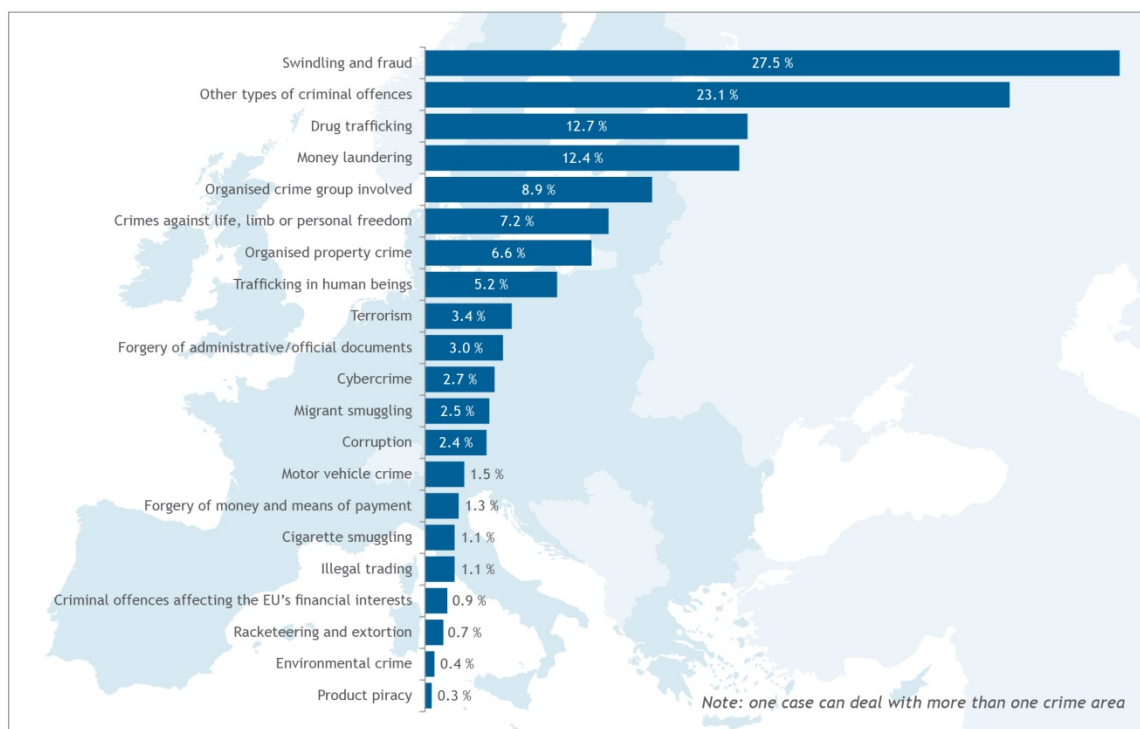


Stigningen i sager af alvorlig organiseret kriminalitet fremhæver behovet for en effektiv multi-agenturstilgang til sager over grænserne, navnlig gennem informationsudveksling og gensidig deltagelse samt et tæt samarbejde med tredjelande (se kapitel 4). Forbindelsesanklagerne registrerede 148 sager. Eurojust fortsætter med at bygge broer mellem Eurojust og Europol-centrene via sin udstationerede nationale ekspert for cyberkriminalitet, der er udstationeret på EC3, og den nyudnævnte repræsentant for ECTC. Eurojust har bidraget til udarbejdelsen af SOCTA samt afsnittet "Domfældelser og sanktioner" og det relevante statistiske bilag til TE-SAT-rapporten. Eurojust fortsatte sit arbejde inden for rammerne af politikperioden 2013-2017 og deltog i EMPACT-møder for at øge sin retlige støtte til de dertil knyttede operationelle handlingsplaner (OAP'er). Inden for rammerne af politikperioden 2018-2021 deltog Eurojust i udarbejdelsen af de flerårige strategiske planer og OAP'er for 2018.

Eurojusts operative fokus er afstemt med prioriteterne i de europæiske dagsordener om sikkerhed og migration. Eurojust bidrager til gennemførelsen af EU's dagsordener og har intensiveret sin indsats, særlig hvad angår terrorbekæmpelse, cyberkriminalitet, menneskesmugling og THB.

Kriminalitetstype	Sager			Koordineringsmøder			JITs		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Terrorisme	41	67	87	15	18	14	3	4	12
Cyberkriminalitet	62	60	70	19	13	9	11	8	7
Menneskesmugling	60	65	64	20	12	15	9	11	14
Menneskehandel (THB)	79	93	132	32	33	57	21	32	51
Bedrageri	647	654	700	76	44	75	34	35	45
Korruption	90	74	61	10	15	15	4	2	4
Ulovlig narkotikahandel	274	254	324	57	41	40	25	24	28
Omrejsende kriminelle grupper	201	199	208	21	19	14	13	12	12
PIF kriminalitet	69	41	61	11	11	14	5	5	6
Hvidvaskning af penge	283	295	315	55	67	85	30	35	45
Miljøkriminalitet	5	6	9	1	0	3	0	0	2

Eurojust casework in crime areas



Eurojust-OLAF-hæftet er et praktisk dokument, der tydeliggør Eurojusts og OLAF's komplementære roller og opfordrer de nationale myndigheder til at overveje at involvere begge organer, hvis det er relevant. Da der ikke findes nogen mekanisme til at få nationale myndigheder til at kontakte Eurojust efter en OLAF-henstilling om retsforfølgning eller retslig opfølgning, giver hæftet vejledning til de nationale myndigheder og praktikere, der arbejder hos Eurojust og OLAF om, hvornår inddragelsen af den anden organisation er fortjent, især på den retlige opfølgning af OLAF's henstillinger til de nationale myndigheder.

2.1 Terrorisme

Sagsbehandling Antallet af terrrorsager, som de nationale myndigheder henviste til Eurojust til bistand, fortsatte med at stige – fra 14 sager i 2014, 41 sager i 2015, 67 sager i 2016 til 87 sager i 2017. Derudover registrerede forbindelsesanklageren for Schweiz en terrrorsag. De mest anmodende medlemsstater var Italien, Spanien, Tyskland og Frankrig. De medlemsstater, der modtog flest anmodninger, var Tyskland, Frankrig og Belgien.

Eurojust fortsatte med at bistå i efterforskningen af de seneste terrorangreb i Europa, såsom dem på Thalys-toget, og i Paris, Bruxelles, Ansbach, Nice, Berlin, Stockholm, Barcelona og Turku samt andre tilfælde af terroraktiviteter over grænserne, herunder rekruttering, finansiering og propaganda til terrorformål. Stigningen i antallet af sager kombineres med en øget kompleksitet af de behandlede problemer og kravet om et hurtigt og effektivt multilateralt samarbejde. Disse sager viser tydeligt det stigende behov for en fælles og koordineret tilgang mellem de retlige myndigheder. Medlemsstaterne søgte gradvist Eurojusts bistand, f.eks. ved udveksling af oplysninger og beviser, for at fremskynde udførelsen af MLA- og udleveringsanmodninger, EAWs og EIO'er og etablering af JITS.

Eurojust afholdt 14 koordineringsmøder om terrrorsager. I to af disse koordineringsmøder deltog repræsentanter for tredjelande, dvs. Australien, Canada, Indonesien, Malaysia, New Zealand, Filippinerne, Schweiz, Tunesien, Ukraine og USA. Eurojust organiserede også et koordinationscenter rettet mod en OCG, der var involveret i at lette menneskesmugling og forfalskning af administrative dokumenter. Dokumenter forfalsket af denne OCG var også blevet brugt af et sofistikeret netværk, som blev nedlagt i 2014, til at rekruttere, lette og finansiere FTF'er.

Eurojust deltog desuden i et stigende antal JITS i terrrorsager (12 JITS, hvoraf 8 var nyetablerede). JITS udgør en effektiv platform til direkte udveksling af oplysninger og beviser i bilaterale og multilaterale terrrorsager.

Tredjelande deltog i tre JITS: et med Schweiz, et med Ukraine og et med Australien, Ukraine og Malaysia.

I 2017 nåede JITS mellem Holland, Belgien, Ukraine, Australien og Malaysia en yderligere vigtig milepæl i forhold til Flight MH17's styrt den 17. juli 2014. Eurojust var vært for et koordineringsmøde, hvor der efter længere drøftelser blandt de kompetente myndigheder i disse lande blev overvejet mulige næste skridt vedrørende en retsforfølgningsmekanisme. De involverede lande har efterfølgende i fællesskab besluttet, at retsforfølgning af dem, der er ansvarlige for hændelsen med MH17, finder sted i Holland, og bekræfter deres fortsatte tætte samarbejde. Eurojust er fortsat en tæt partner for at lette dette samarbejde.

Terrorangreb i Paris

Den omfattende operationelle støtte, som Eurojust kan yde til medlemsstaterne i terrrorsager, illustreres bedst efter terrorangrebene i Paris og Saint-Denis den 13. november 2015.

Det franske kontor hos Eurojust indledte en sag mod 13 medlemsstater og USA den 26. november 2015 og spillede derefter en førende rolle i transmissionen og gennemførelsen af adskillige MLA-anmodninger. I december 2015 sluttede både Eurojust og Europol sig til det JIT, der blev oprettet af Frankrig og Belgien kort efter angrebene. Efterhånden som

efterforskningerne i Frankrig og andre medlemsstater fortsatte, og behovet for koordinering steg, organiserede det franske kontor fem koordineringsmøder mellem januar 2016 og februar 2017; et i Salzburg, to i Paris og to i Haag.

Ved at samle de retslige myndigheder og efterforskerne fra alle berørte medlemsstater er koordineringsmøder Eurojusts vigtigste operationelle redskab til terrorsager. I denne sag var koordineringen støttet af Eurojust medvirkende til at fremhæve nogle mulige forbindelser mellem efterforskningerne af angrebene i Paris og Thalys-angrebene i august 2015. Som følge heraf blev to mistænkte, anholdt i Østrig, og en mistænkt, tilbageholdt i Tyskland, overgivet til de franske myndigheder.

Terrorangreb på julemarked i Berlin

Den 19. december 2016 kørte en lastbil bevidst ind i Berlins julemarked, hvor 12 mennesker omkom, og mere end 70 såret. Et af ofrene var lastbilens oprindelige chauffør, der blev fundet skuddræbt i lastbilen. Gerningsmanden var en tunesisk statsborger, inspireret af ISIS-propaganda. Fire dage efter angrebet blev han dræbt i et skyderi med politiet i nærheden af Milano, Italien. Hændelsen blev klassificeret som et terrorangreb.

En sag i forbindelse med den tyske efterforskning af angrebet, som blev udført af den offentlige anklagemyndighed, var registreret hos Eurojust. Det tyske nationale kontor blev involveret inden for timer efter angrebet, og da sagen blev videreudviklet, steg Eurojusts engagement. En parallel sag vedrørende skyderiet med det italienske politi blev registreret af det italienske nationale kontor. Eurojust var med til at fremme en korrekt og rettidig udveksling af oplysninger på retsniveau. Derudover havde Eurojust adgang til sit netværk af nationale korrespondenter til terrorisme.

I marts 2017 blev der afholdt et koordineringsmøde i Eurojust, samordnet af de tyske og italienske kontorer og med deltagelse af efterforskningsmyndighederne fra forskellige medlemsstater og tredjelande. Formålet med mødet var at udveksle oplysninger om ofrenes og vidnernes tilstande i forskellige lande og resultaterne af efterforskningerne af gerningsmanden og hans opholdssted i perioden 19.-23. december 2016. Deltagerne drøftede deres respektive nationale efterforskninger og besluttede at fortsætte deres samarbejde direkte og via Eurojust.

Rådets afgørelse 2005/671/JHA Oplysningerne om efterforskninger, retsforfølgelser og domfældelser for terrorhandlinger, der blev delt med Eurojust i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2005/671/JHA, steg betydeligt. Eurojust blev informeret om 394 efterforskninger og retsforfølgelser og 569 domme eller frikendelser for terrorhandlinger. Disse oplysninger sammen med oplysninger, der er delt med Eurojust i henhold til artikel 13 i Rådets afgørelse, giver Eurojust mulighed for at opdage mulige forbindelser mellem forskellige terrorhandlinger og mellem terrorsager og organiseret kriminalitet.

Samarbejde med Europol Eurojust fortsatte med at styrke sit samarbejde med Europol ved at inddrage dem i en række sager og ved at bidrage til deres terroranalyseprojekter, Hydra og Travellers. Synergierne mellem Eurojust og Europol på området for terrorbekæmpelse blev styrket ved ansættelsen af en udstationeret national ekspert, der er specialiseret i terrorbekæmpelse, for at lette udvekslingen af oplysninger mellem Eurojust og ECTC. Opgaverne omfatter at fremme den tidlige retlige opfølgning af ECTCs aktiviteter og at anvende Eurojusts koordineringssværktøjer.

Udenlandske terrorister Eurojust fortsatte med at fokusere sit strategiske arbejde på udviklingen af strafferetlige reaktioner på FTF'er. I december afleverede Eurojust sin femte rapport "*Udenlandske terrorister: Eurojusts syn på fænomenet og den strafferetslige reaktion*" til JHA-Rådet. Rapporten, der var klassificeret som EU BEGRÆNSET, blev delt med praktikere og politikere på EU-plan og nationalt plan for at øge bevidstheden om udfordringer og bedste praksis og for at hjælpe med at opbygge solide retsforfølgningssager. Rapporten præsenterer Eurojusts nylige erfaring med koordinering af FTF-efterforskninger og retsforfølgelser samt udfordringer og erfaringer fra efterforskninger og retsforfølgninger, som er blevet rapporteret til Eurojust. Rapporten fremhæver endvidere foreløbige konklusioner vedrørende de vigtigste problemer i brugen af krigsoplysninger som bevismateriale i straffesager, som skyldes vanskelighederne med at få adgang til det eller bevise, at det er blevet lovligt opnået. Den understreger, at de oplysninger, der er indsamlet på slagmarkerne i Syrien og i Irak, kan anvendes i nogle jurisdiktioner for både terrorhandlinger og internationale forbrydelser og gør opmærksom på de mulige forbindelser mellem disse forbrydelser. Rapporten konkluderer, at mulige veje til opnåelse og deling af disse oplysninger til en evidensstandard skal undersøges yderligere. Eurojust er i tæt samarbejde med de nationale korrespondenter fra Eurojust for terrorsager og med folkemordsnetværket og er begyndt at kortlægge bedste praksis og udfordringer i brugen af information indsamlet af militæret fra væbnede konfliktzoner som bevis for terrorisme og/eller krigsforbrydelser og/eller som grundlag for at åbne kriminelle efterforskninger eller retsforfølgning.

Nationale korrespondenter for terrorisme

På det årlige møde mellem de nationale korrespondenter fra Eurojust for terrorisme, hvor terrorbekæmpelseseksperter fra Norge, Schweiz og USA, EU's terrorbekæmpelseskoodinator, ECTC's leder og en repræsentant fra Frontex også deltog, fokuserede drøftelserne på at udforske mulighederne for at forbedre retslige reaktioner og samarbejder som følge af terrorangreb, udveksling af bedste praksis i forbindelse med ofre umiddelbart efter terrorangreb og afradikalisering af terrormistænkte. Deltagerne drøftede udfordringer i retsforfølgning og domfældelse af FTF'er for terrorhandlinger og/eller krigsforbrydelser samt udfordringer med at indsamle krigsoplysninger, der kunne bruges som bevismateriale i forbindelse med terrorhandlinger og/eller krigsforbrydelser.

Omfang Den centrale betydning af de retlige aspekter af bekæmpelsen af terrorisme blev fremhævet af Eurojust blandt andet ved høringer i Europa-Parlamentets LIBE-udvalg samt under Europa-Parlamentets TERR-udvalgs besøg hos Eurojust i december. Drøftelserne fokuserede på Eurojusts merværdi til støtte for igangværende efterforskninger og retsforfølgelser samt for øget koordinering og udveksling af oplysninger. Eurojust udtrykte sin bekymring over omarbejdelsen af forordning 45/2001, navnlig det nylige forslag om anvendelse af forordningen til operationelle data behandlet af Eurojust og bad om en fælles ordning, der gælder for Eurojust, Europol og EPPO.

Forbedring af mulighederne for retligt samarbejde, både på operationelt og strategisk plan i bekæmpelsen af terrorisme, er en vigtig prioritet i Eurojusts relationer med tredjelande. Med henblik herpå og for at styrke den gensidige tillid og undersøge fremtidige samarbejdsformer var Eurojust vært for en række besøg af terrorbekæmpelses- og retlige samarbejdseksperter fra tredjelande som Tunesien, Taiwan og Den Arabiske Liga.

Radikalisering På området for radikalisering, der førte til voldelig ekstremisme og terrorisme, fortsatte Eurojust med at overvåge og analysere terrorrelaterede overbevisninger, herunder anvendelse af alternativer til tilbageholdelse til domstole i medlemsstaterne. Eurojust rapporterede regelmæssigt om de typer af domme, som dommerne afsagde i terrorsager (frihedsberøvelse eller ej) og i givet fald om de forpligtelser, der er knyttet til at sikre en balance mellem genintegration og afradikalisering af dømte og offentlig sikkerhed.

Den femte Eurojust FTF-rapport præsenterer også erfaringer og bedste praksis inden for strafferetlige reaktioner på radikalisering. Eurojust bidrog til drøftelserne og aktiviteterne i den nyoprettede HLCEG-R (High Level Commission Expert Group on Radicalisation), især når det kom til at fastlægge prioriteter og konkrete forslag til foranstaltninger på EU- og medlemsstatsniveau i forbindelse med fængsler og prøveløsladelser, rehabilitering og genintegration. Ifølge Eurojusts forslag vedrører en af de henstillinger, der er vedtaget af HLCEG-R, en forbedret udveksling af oplysninger til Eurojust om efterforskninger, retsforfølgelser og domme for terrorhandlinger, således at Eurojust kan overvåge anvendelsen af alternativer til retsforfølgning og tilbageholdelse som ønsket i Rådets Konklusioner fra november 2015 og bidrager dermed til udviklingen af kriminalpolitikken vedrørende FTF'er og radikalisering.

TCM Eurojust offentliggjorde i 2017 tre TCM'er baseret på open source-information og oplysninger fra de nationale myndigheder i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2005/671/JHA. En TCM giver et overblik over terrorrelaterede domstolsafgørelser og frifindelser i hele Den Europæiske Union samt juridiske opdateringer og retslige analyser af relevante domme. De analytiske kapitler i de udgivelser, der blev produceret i 2017, omfatter analyse af retsafgørelser truffet af domstole i Tyskland, Italien og Holland. To af dommene vedrørte tilbagevendte fra Syrien, og den tredje vedrørte en gruppe, som blev retsforfulgt for at tilslutte sig og aktivt søge at rekruttere jihadistiske krigere. En udgivelse omfatter et resumé af direktiv (EU) 2017/541, der blev vedtaget i marts, om bekæmpelse af terrorisme. En anden omfatter et udvalg af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner om bekæmpelse af terrorisme, hvilket kan have indflydelse på EU's og medlemsstaternes lovgivning og politikker.

Nedlæggelse af en gruppe involveret i ISIS-propaganda

De spanske myndigheder anmodede om presserende bistand fra Eurojust til en efterforskning af en gruppe, der angiveligt var involveret i produktion af audiovisuelt materiale, som skulle distribueres online, der indeholdt ISIS-propaganda og var fortalere for terrorhandlinger. Gruppen, der var aktiv i flere medlemsstater, var også mistænkt for at beskæftige sig med rekrutterings- og radikaliseringsaktiviteter.

For at nedlægge gruppen planlagde de spanske myndigheder en fælles aktionsdag, der skulle koordineres af Eurojust. Til dette formål udstedte dommeren fem dage før den planlagte fælles aktion to EAWs og to LoR'er, der anmodede om udførelsen af flere ransagninger og beslaglæggelser af relevante emner i Tyskland og Storbritannien. EAWsne og LoR'erne skulle udføres på en samtidig og koordineret måde på den fælles aktionsdag.

Som forberedelse til den fælles aktionsdag var de nationale kontorer i Spanien, Tyskland og Storbritannien i konstant kontakt med hinanden, hvilket lettede den spontane udveksling af oplysninger og øjeblikkelige fremsendelse af kopier af LoR'erne og EAWsne. De udvekslede oplysninger om situationen for oversættelserne af LoR'erne og EAWsne og indsættelsen af

sidstnævnte i SIS'en og samarbejdede med SIRENE for at forberede sig til den synkroniserede aktivering af de EAWs, der blev indsat i SIS'en.

De nationale kontorer rådgav deres nationale myndigheder om den bedste måde at fortsætte på og fremlagde supplerende oplysninger og afklaring, når det var nødvendigt. Preliminære kontrolundersøgelser blev gennemført for at etablere myndighederne i Tyskland og Storbritannien, der var kompetente til gennemførelsen af EAWsne og ransagningerne, selv før oversættelserne af EAWsne og LoR'erne var tilgængelige. Før modtagelsen af den engelske version af EAW'en fremsendte det britiske nationale kontor den spanske version til de kompetente nationale myndigheder for at fremskynde certificeringen af EAW'en som en forudsætning for anholdelsen af den mistænkte i Birmingham. Der opstod et problem i forhold til tidspunktet for ransagningerne, da tysk lovgivning forbyder natlige ransagninger (dvs. ransagninger før kl. 03:00), så den anmodende myndighed fastsatte klokkeslættet for udførelse kl. 04:00.

De presserende oversættelser af EAWsne og LoR'erne til tysk og engelsk (inden for 24 timer) blev sendt til de kompetente tyske og britiske myndigheder via Eurojusts nationale kontorer. Inden for få timer efter modtagelse blev de nødvendige juridiske og praktiske formaliteter i Tyskland og Storbritannien opstillet til at gennemføre de ønskede foranstaltninger og via Eurojusts nationale kontorer blev mulige fremtidige udfordringer som følge af manglende tilstrækkelige oplysninger om den påståede lovovertrædelse i EAW'en meddelt de spanske myndigheder. Derudover blev udvidelsen af ransagningskendelsen i Storbritannien til at omfatte et køretøj, som ikke var nævnt i LoR'en, arrangeret. Det spanske nationale medlem arbejdede også tæt sammen med den spanske forbindelsesdommer i London for at bistå de nationale myndigheder.

Kl. 04:00 den 28. juni lancerede myndighederne i Tyskland, Spanien og Storbritannien en vellykket operation, der førte til anholdelsen af de seks mistænkte medlemmer af gruppen. Operationen blev koordineret af Eurojust og støttet af en Europol-terrorbekæmpelsesspecialist, der blev udstationeret til Spanien. Spanske politibetjente blev også indsat på stedet i Tyskland og Storbritannien i løbet af aktionsdagen.

Eurojust fortsatte med at koordinere og lette samarbejdet mellem de nationale myndigheder efter aktionsdagen. Kort efter anholdelsen sendte de spanske myndigheder supplerende oplysninger til deres tyske og britiske kolleger for at løse problemer i forbindelse med manglen på tilstrækkelige oplysninger i de oprindelige EAWs (i overensstemmelse med specialkravene for produktionen af tre videoklip) og lette de udførende myndigheders beslutninger om overgivelsen. De respektive offentlige anklagemyndigheder blev forsynet med de supplerende oplysninger, der var nødvendige for at muliggøre overgivelsen i overensstemmelse med artikel 15, stk. 2, i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre. Som følge heraf blev den person, der blev arresteret i Tyskland, overgivet til de spanske myndigheder.

Desuden lavede Eurojust identifikation og udvælgelse af de relevante genstande, der blev beslaglagt i Tyskland i løbet af aktionsdagen, hvilket kunne tjene som bevis i den spanske procedure. Tysklands og Spaniens nationale kontorer gav også nogle klarlæggelser til den førende anklagemyndighed i Tyskland, hvilket gjorde det muligt for den kompetente nationale ret at få tilladelse til at overføre genstande, som blev beslaglagt under ransagningerne. De beslaglagte genstande blev udleveret i overensstemmelse med artikel 29 FD EAW.

Nogle måneder efter aktionsdagen afholdt Eurojust et koordineringsmøde, hvor de deltagende nationale myndigheder fra Tyskland, Spanien og Storbritannien gav feedback om forberedelsen til og gennemførelsen af aktionsdagen. De drøftede også situationen i igangværende procedurer og muligheder for et fremtidigt samarbejde. Under koordineringsmødet overdragede de britiske myndigheder det materiale til Spanien, der blev beslaglagt i løbet af aktionsdagen. Den person, der blev arresteret i Storbritannien, blev overgivet til Spanien.

Eurojusts koordinering og bistand blev yderst værdsat af de spanske myndigheder, som mente, at det uden en sådan bistand ville være umuligt at gennemføre en så kompleks og samtidig multinational operation, især på grund af den meget korte forberedelsestid. Eurojusts bistand var også afgørende for opfølgningen af den vellykkede aktionsdag og det fortsatte samarbejde mellem de berørte nationale myndigheder.

[Eurojusts CBRN-E Håndbog](#)

[Eurojusts nyhedsbrev nr. 15](#)

2.2 Cyberkriminalitet

Sagsbehandling Efterforskninger af cyberkriminalitet kræver uundgåeligt, at retshåndhævende myndigheder og retslige myndigheder samarbejder og koordinerer efterforskningsaktioner med myndighederne i forskellige jurisdiktioner. Eurojust bidrog med støtte i 70 sager, afholdt 9 koordineringsmøder og 1 koordineringscenter og støttede 7 JITs, hvoraf 4 var nyetablerede. De mest anmodende medlemsstater var Rumænien, Tyskland og Holland. De medlemsstater, der modtog flest anmodninger, var Storbritannien, Frankrig og Tyskland.

NotPetya-sagen fremhævede vigtigheden af et øjeblikkeligt koordineret svar på store cyberangreb og dermed værdien af Eurojusts og Europols tidlige inddragelse.

Den 27. juni 2017 fandt der et massivt cyberangreb sted, som påvirkede edb-systemer verden over. Forklædt som ransomware (den ondsindede software, der blev brugt i angrebet) spredte NotPety sig gennem det kompromitterede computernetværk hos en ukrainsk leverandør af regnskabssoftware. Som et resultat af angrebet blev it-systemer hos flere virksomheder uopretteligt beskadiget. Ofrene omfattede mellemstore og store virksomheder i flere medlemsstater og mange lande rundt om i verden. Kun en hurtig indgriben fra it-afdelingerne i de berørte virksomheder, herunder en delvis eller fuldstændig blokering af netværksadgangen, forhindrede malwaren fra NotPetya i at sprede sig yderligere.

Inden for få timer efter angrebet indledte de franske retsmyndigheder en strafferetlig efterforskning og anmodede om assistance fra Eurojust. Der blev indledt parallelle efterforskninger i en række lande rundt om i verden. For at koordinere disse bestræbelser blev der afholdt et operationelt møde i Europol i juli, og der blev afholdt et koordineringsmøde i Eurojust i september med deltagelse af 10 medlemsstater og Ukraine. Der blev oprettet et JIT i december for at sikre rettidig indsamling af elektroniske beviser og koordinering af efterforskningsindsatsen i de deltagende lande, hvilket samlede forskellige lovrammer.

Samarbejde med Europol Eurojust arbejdede tæt sammen med sine vigtigste interessenter, især ved udstationeringen af Eurojusts nationale ekspert inden for cyberkriminalitet til EC3, for at fremme en hurtig inddragelse af retsmyndighederne og lette udvekslingen af oplysninger samt støtte J-CAT (Joint Cybercrime Action Task Force) Eurojust og Europol opdaterede dokumentet om fælles udfordringer i bekæmpelsen af cyberkriminalitet, som blev offentliggjort som EU-dokument 7021/17.

Siden 2016 har Eurojust støttet EMPACT-projekterne (European Money Mule Action), kaldet EMMA I, II og III. Hver aktion bestod af en operationel aktionsuge efterfulgt af en uges mediekampagne for at øge offentlighedens bevidsthed om "muldyr". EMMA's fokus har i årenes løb skiftet fra blot identifikation af muldyr til identifikation af de kriminelle organisationer, der rekrutterer muldyrene, samt forebyggelse af økonomiske tab og indefrysning og beslaglæggelse af ulovlige indtjeninger. Eurojust hjælper til med koordineringen af de nationale myndigheders efterforskninger og rådgiver om mulige juridiske hindringer som følge af efterforskninger på tværs af grænserne og specifikationer for det offentligt-private samarbejde med banksektoren. Resultaterne af disse koordinerede aktiviteter blandt alle medlemsstater, EBF, Europol og Eurojust viser, at der kan opnås mere, når disse muldyr håndteres på internationalt plan.

Samarbejde med EJCEN Eurojust støtter EJCEN (se afsnit 5.4) og samarbejder tæt med dette netværk for at udvikle en række aktiviteter vedrørende kryptering (se afsnit 3.1); databevaring (se afsnit 3.2) Darknet-efterforskninger (det "mørke" internet); og e-beviser.

Eurojust gennemførte med hjælp fra EJCEN to analyser inden for cyberaktiveret kriminalitet: en om virkningen af Den Europæiske Unions Domstols afgørelse om databehandling og en om medlemsstaternes muligheder for og erfaringer med at gennemføre onlineundersøgelser i inden for Darknet-kriminalitet. Resultatet af den foreløbige analyse af sidstnævnte blev brugt som input til Darknet-konferencen, organiseret af Europol i oktober 2017, inden for rammerne af OAP'en om skydevåben.

Eurojusts eksperter og medlemmer af EJCEN deltog i møder om e-beviser, som blev organiseret af Kommissionen, og som gav input fra Eurojusts sagsbehandling og identifikation af bedste praksis fra medlemsstaterne.

EJCEN's plenarmøder ved Eurojust giver en platform til udveksling af erfaringer, ekspertise og bedste praksis blandt nøgleaktører i bekæmpelsen af cyberkriminalitet, dvs. repræsentanter for de nationale myndigheder, Eurojusts nationale kontorer, observatører af EC3, Rådet, Kommissionen og Sekretariatslederen for EJCEN. Darkweb-sagen, støttet af Eurojust og EC3, blev præsenteret under plenarmødet og illustrerede de mange tekniske og juridiske udfordringer i kampen mod kriminalitet på Darkweb. Den tilgang, der blev taget i efterforskningen, blev betragtet af EJCEN som den bedste praksis og kunne tjene som et godt eksempel på fremtidige bekæmpelser af lignende ulovlige Darkweb-markedspladser.

CJM Eurojust offentliggjorde sin tredje CJM, som er et rapporteringsværktøj til støtte for praktikere i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af sager med cyberkriminalitet. Den giver et overblik over lovgivningsmæssige udviklinger og analyser af retspraksis på områderne for cyberkriminalitet, cyberaktiveret kriminalitet og e-beviser. Den indeholder resultatet af konsekvensanalysen af Den Europæiske Unions Domstols regler for databevaring. I flere medlemsstater har domstole allerede overvejet gyldigheden af nationale regler for

databasevaring. Hidtil har ingen af dem dog ugyldiggjort nationale lovbestemmelser om databasevaring. CJM præsenterer også en foreløbig analyse af Eurojusts gennemgang af de efterforskningsmuligheder, som de retshåndhævende myndigheder råder over, samt de praktiske og juridiske udfordringer, de står over for, når de gennemfører efterforskninger på Darkweb. Samarbejde og koordinering i disse efterforskninger på tværs af grænserne er afgørende for deres succes, givet de involverede jurisdiktioner. JITs viser sig at give særlig merværdi til dette område.

Omfang Eurojust præsenterede sit arbejde med cyberkriminalitet under flere LIBE-høringer i Europa-Parlamentet. Under høringen om seksuelt misbrug og udnyttelse af børn fremlagde Eurojust sin sagsanalyse af online seksuel udnyttelse af børn.

Operationer mod det kriminelle Usenet-netværk

I sager med cyberkriminalitet er timing afgørende. Med et tryk på en knap kan data fjernes eller overføres fra én jurisdiktion til en anden - ikke kun inden for EU, men også til andre dele af verden.

I oktober 2017 bragte det tyske nationale kontor to relaterede sager til Eurojust, der indebar store påståede overtrædelser af tysk lov om intellektuel ejendomsret. OCG'er, som arbejdede med online piratkopiering, blev mistænkt for at administrere internetbaserede piratkopieringsportaler, der tilbyder tusindvis af licenserede eller ophavsretligt beskyttede materialer, såsom film, software og tv-serier.

Mens reklamen for dette indhold befandt sig på internettet (ikke det "mørke" internet) under domæner som www.town.ag og www.usenetrevolution.info, blev dette indhold gemt i det såkaldte Usenet. OCG'ernes ledere mistænkes for at have tjent mere end 1 mio. euro ved at sælge matchende medlemskabsadgang til Usenet. Skaden forårsaget af ophavsretskrænkelserne anslås til 7,5 mio. euro.

Serverne til alle disse aktiviteter blev drevet af forskellige virksomheder med datterselskaber i Frankrig, Holland, San Marino og Canada. Derudover befandt to af de 68 mistænkte sig i Schweiz, og en af de hovedmistænkte befandt sig i Spanien. Der blev oprettet et koordineringscenter for at støtte det retlige samarbejde med disse lande, beslaglægge relevante data og udføre andre anmodninger på en passende og rettidig måde.

Da to tyske anklagemyndigheder var ansvarlige, og målene befandt sig i og uden for Tyskland, var koordineringscentret opmærksom på behovet for at sikre en korrekt synkronisering mellem de forskellige aktioner, der blev anmodet om. Der blev fremsendt samarbejdsanmodninger til Frankrig og Holland gennem EIO'er og til de andre lande via LoR'er. Mens de fleste mistænkte befandt sig i Tyskland, blev der også udstedt en EAW for den mistænkte i Spanien.

I denne sag var timingen afgørende for et samarbejde i forbindelse med beslaglæggelse af data. Med henblik på retsforfølgning var en overtagelse af de internetbaserede piratkopieringsportaler af afgørende betydning. På et tidligt tidspunkt blev koordineringscentret underrettet om, at de tyske myndigheder faktisk havde kunnet beslaglægge adgangskoder, der gav direkte adgang til de fleste servere. Eurojust kontaktede straks alle relevante medlemsstater og anmodede om, at de forsinkede operationerne, som var rettet mod de relevante hostingvirksomheder.

Planen for disse foranstaltninger blev ændret gentagne gange i løbet af aktionsdagen for at imødekomme de konstant skiftende operationelle behov. Eurojust gik hurtigt ind i aktionsdagen for at sikre optimal synkronisering af operationerne i de deltagende lande. To personer blev anholdt, 76 ransagninger fandt sted, og flere websteder, servere, computere og elektroniske beviser blev beslaglagt.

Denne store mængde data blev opnået ved:

- at opnå adgang til og downloade data fra internetservere ved hjælp af åbne computere eller adgangskoder fundet under ransagninger hos de mistænkte i Tyskland;
- at beslaglægge yderligere servere, som var formodet at være placeret i hostingfirmaernes lokaler i Frankrig og Canada; og
- at konfiskere dokumenter og omfattende transaktionsoplysninger fra virksomheder i Spanien og Holland.

Virkningen af foranstaltningerne strækkede sig ud over de kriminelle netværk i denne sag. I løbet af aktionsdagen gik andre Usenet-piratkopieringswebsteder offline. Lignende OCG'er havde sandsynligvis indset, at der var foretaget en international retshandling og besluttede at lukke deres servere for at undgå retsforfølgning.

2.3 Menneskesmugling

Sagsbehandling Antallet af sager, der blev henvist til Eurojust, er steget fra 32 sager i 2014 til 64 sager i 2017. Eurojust organiserede 15 koordineringsmøder, to koordineringscentre og 14 JITs, hvoraf seks var nyetablerede og bekræftede behovet for at lette samarbejdet gennem retlige samarbejdsredskaber for at tackle fænomenet på internationalt plan. De mest anmodende medlemsstater var Østrig, Grækenland og Italien. De medlemsstater, der modtog flest anmodninger, var Tyskland, Bulgarien og Italien.

Det samlede antal sager, der blev henvist til Eurojust, forbliver dog relativt lavt i forhold til omfanget af den igangværende krise og det antagne antal lettede migrationer.

Eurojust fortsatte sin støtte til de kompetente retsmyndigheder via sine nationale kontorer, der var baseret på retslige oplysninger modtaget fra deres særlige juridiske kontaktpunkter i Italien og Grækenland.

Retsmyndighederne fremmer en regional retlig samarbejdsmetode inden for rammerne af North Sea Task Force. Sidstnævnte blev sat i værk i april 2016. Den samler retslige og retshåndhævende myndigheder fra Belgien, Frankrig, Holland og Storbritannien, samt Eurojust og Europol, for at udveksle oplysninger og forbedre koordineringen af retsforfølgning.

En sag illustrerer kommandostyrkens succesfulde aktiviteter. Sagen vedrørte en OCG, der var mistænkt for at lette ulovlig indvandring fra lande, herunder Afghanistan, Pakistan og Vietnam til EU i strid med indvandringslovgivningen. OCG'en blev også mistænkt for hvidvaskning af penge. OCG'en havde angiveligt transporteret indvandrere i specielt tilpassede køretøjer, der passerede igennem Bulgarien, Belgien, Frankrig og Holland, med Storbritannien som den endelige destination. Efterforskningerne af OCG'en begyndte i 2016 i Storbritannien og Holland, og der blev fundet forbindelser til de øvrige tre medlemsstater. Et aspekt af sagen er, at den samler en række lande langs en del af smuglerruten: destinationslandet (Storbritannien),

transitlandene (Belgien, Bulgarien, Tyskland, Frankrig og Holland) og lande, hvor OCG'en fandt logistisk støtte (især Frankrig, hvor køretøjerne blev tilpasset).

Som det blev fremhævet af praktikerne på [Eurojusts møde om menneskesmugling](#) i juni, kræver karakteren af sager med menneskesmugling et tættere samarbejde mellem kilde-, transit- og destinationslande, og derfor er disse sager naturlige kandidater til et internationalt retligt samarbejde. Mødet afsluttedes med en aftale om nødvendigheden af at nedlægge og retsforfølge hele OCG'en, i modsætning til at retsforfølge de nationale segmenter hver for sig. Tidlig udveksling af oplysninger blev identificeret som en bedste praksis i denne sammenhæng. Et styrket samarbejdet med tredjelandene blev også nævnt. I den henseende viser Eurojusts sagsbehandlinger, at der fandt samarbejde sted ved en lejlighed med Libanon, Libyen, Arabien, Tyrkiet og Schweiz og to gange med Serbien.

Proformaægteskaber

Proformaægteskaber synes at blive mere og mere brugt som en *modus operandi* til at smugle indvandrere ind i EU, med angivelse af, at OCG'er er velbeviste om forskellene i lovgivningen i medlemsstaterne og har tendens til at vælge dem med en tilladelse.

I 2014 og 2015 stod Irland over for en betydelig stigning i asylansøgninger fra ikke-EU-statsborgere fra det indiske subkontinent. I samme periode blev der observeret en betydelig stigning i ægteskaber mellem visse ikke-EU-statsborgere og EU-statsborgere, hovedsagelig mellem mænd fra det indiske subkontinent og kvinder fra Østeuropa og Portugal. Efterforskninger af dette fænomen viste, at asylansøgerne anvendte denne proces for at etablere en status i Irland, selvom flertallet af disse mænd havde tidligere indvandringsstatus og historie i Storbritannien. For de berørte kvinder syntes motivationen blot at være økonomisk gevinst.

I 2016 indledte det irske nationale kontor en sag for at søge retligt samarbejde fra Letland med det formål at bringe mulige arrangører af lettiske brude for retten. Hovedmålene for den irske efterforskning var en pakistansk mandlig statsborger bosiddende i Irland og en lettisk kvinde også bosiddende i Irland. Den kvindelige mistænkte rejste regelmæssigt til Letland og blev anset for at arrangere og rekruttere talrige ægteskaber, der involverede lettiske kvinder.

På det første koordineringsmøde i februar 2016 bekræftede de lettiske myndigheder, at den hovedmistænkte i deres egen efterforskning var en anden pakistansk statsborger, der ledede et netværk, som var involveret i mindst 60 ægteskaber. De mistænkte blev knyttet sammen, og den anvendte *modus operandi* blev bekræftet af både de lettiske og irske myndigheder.

Det andet koordineringsmøde blev afholdt i februar 2017 for at løse de største udfordringer i sagen, især lovovertrædelserne af dobbeltkriminalitet.

Praktiske ægteskaber er ikke kriminelle under irsk lov, idet de kun efterlader mistanker om bedrageri eller om at fremlægge falske dokumenter som grundlag for søgsmål. Sanktioner for sådanne forbrydelser har en tendens til at være minimale.

I Letland blev den strafferetlige lovovertrædelse for praktiske ægteskaber indført i straffeloven i 2013, men retsforfølgninger viste sig stadig udfordrende på grund af den begrænsede retspraksis, der var til rådighed, og de betydelige forskelle i de pålagte sanktioner. Derudover opstod der jurisdiktionsproblemer, hvis en del af forbrydelsen ikke blev begået på lettisk territorium, og hvis sagen kun vedrørte et forsøg.

Den irske hovedmistænkte var blevet tilbageholdt i Irland for overtrædelse af indvandringslovgivningen, og de irske myndigheder foreslog overgivelsen af den mistænkte til Letland, så han kunne anklages for at indgå et praktisk ægteskab. Der blev overvejet både en udvisningsdom og en overgivelse baseret på en EAW. Da en udvisningsdom ikke er destinationsspecifik, udgør denne foranstaltning en risiko for, at den mistænkte ikke rejser tilbage til Letland, hvilket forpurrer formålet med at efterforske ham. Overgivelse efter en EAW fra Letland krævede en tilsvarende lovovertrædelse i Irland. Listen over lovovertrædelser i EAW-rammebestemmelsen 2002 blev overvejet, og mødedeltagerne blev enige om, at der skulle træffes en afgørelse, efter den lettiske anklagelsesstrategi blev defineret. For at sikre retsforfølgelsen af den irske hovedmistænkte overvejede deltagerne en retssag in absentia i Letland som en tredje mulighed. De irske myndigheder tilbød at lette en sådan mulighed og fremlægge bevis for dette formål. I sidste ende blev den irske mistænkte underlagt en udvisningsdom efterfulgt af tilbagekaldelsen af hans indvandringsstatus.

Som reaktion på fænomenet begyndte de irske myndigheder at tackle problemet ved roden, især ved at øge bevidstheden omkring behandling af disse ægteskaber. Denne ødelæggende strategi, der blev indført i samarbejde med Eurojust og en række medlemsstater, skabte resultater, da antallet af ægteskabsansøgninger faldt betydeligt siden 2015.

Medlemmerne af operationen samarbejder med de øvrige medlemsstater med støtte fra Eurojust og Europol ved at eksponere proformaægteskaber, og en paneuropæisk efterforskning kører løbende. Derudover udviklede den irske efterforskning sig og fokuserer nu også på ægteskaber, der blev indgået i 2012 og 2013.

Tematisk gruppe for menneskesmugling Den tematiske gruppe fortsatte sine aktiviteter til støtte for anklagemyndigheder, der er berørt af menneskesmugling. Analyser af national retspraksis i italienske, spanske og franske sager blev offentliggjort. Disse analyser fremhæver landespecifikke hindringer og de løsninger, der findes for at overvinde dem. Analysen af italiensk retspraksis beskriver for eksempel løsninger til at hævde italiensk jurisdiktion på det åbne hav, mens analysen af fransk retspraksis har tendens til at angive forekomsten af svigagtige id-dokumenter og lovgiverens svar for at øge sanktionerne i den henseende.

Samarbejde med Europol Eurojust har et kontaktpunkt til Analyseprojektkontrolpunktet, Eurojusts operationelle grænseflade med retshåndhævelsessektoren og især Europol for at drøfte sager af fælles interesse. Derudover undersøger Eurojust mulighederne for yderligere udvikling af tætte operationelle relationer med Europol's EMSC (European Migrant Smuggling Centre).

Omfang Eurojust opretholder et tæt samarbejde med EU-institutioner og andre interessenter, der er aktive i kampen mod menneskesmugling. Udvekslingen af oplysninger med relevante partnere, som f.eks. CSDP-missioner og operationer (Common Security and Defence Policy) blev styrket, og der blev udforsket yderligere muligheder for at fremme udvekslingen af oplysninger med indvandringsforbindelsesofficerer i forbindelse med revisionsprocessen i Rådets forordning (EF) nr. 377/2004. Eurojust bidrager endvidere til midtvejsrevisionen af den europæiske dagsorden for migration og redegjorde bl.a. for, at de nationale retshåndhævende organer skal tilskyndes til at tilpasse deres retsforfølgelsesstrategier, så de målrettes mod OCG's ledere. Eurojusts værktøjer til retligt samarbejde kan i den forbindelse yde afgørende bistand.

Udvekslingen af strategiske oplysninger med EUNAVFOR MED fortsatte hele året. Eurojust og FRONTEX arbejder for tiden med at vurdere nye samarbejdsmuligheder. FRONTEX og Eurojust

kan i henhold til FRONTEXs nye retlige rammer udveksle personoplysninger med henblik på kriminalefterforskninger.

2.4 THB

Sagsbehandling Eurojust registrerede 132 sager, en betydelig stigning i forhold til 93 sager i 2016, og afholdt 57 koordineringsmøder sammenlignet med 33 i 2016. De mest anmodende medlemsstater var Rumænien, Storbritannien og Bulgarien. De medlemsstater, der modtog flest anmodninger, var Rumænien, Tyskland og Storbritannien.

Brugen af JITS steg også: 26 JITS var nyetablerede, i alt 51 aktive JITS. 39 JITS modtog finansiering fra Eurojust. Disse JITS omfattede tredjelande som Norge, Schweiz og Bosnien-Hercegovina. THB-forbrydelser begås ofte af OCG'er, undertiden i forbindelse med hvidvaskning af penge og forbrydelser mod liv, lemmer eller personlig frihed. Den fortsatte vægt på THB i form af det strategiske projekt, Eurojusts handlingsplan mod THB og henstillingerne i den endelige evalueringsrapport har sandsynligvis bidraget til denne stigning i den operationelle støtte.

Endelig evalueringsrapport I januar offentliggjorde Eurojust sin [*Endelig evalueringsrapport om indførelsen af Eurojust-handlingsplanen mod THB 2012-2016*](#). Den gennemgår Eurojusts sagsbehandling i kampen mod THB i perioden 1. januar 2012 til 31. december 2016 og fokuserer på det arbejde, der blev gennemført i handlingsplanens to år (2014-2016). Rapporten viste, at den mest almindelige form for udnyttelse af THB-ofre er seksuel udnyttelse, med den næststørste form som arbejdskraftudnyttelse. Efterforskninger af denne type forbrydelser er komplekse; der er ofte involveret velorganiserede kriminelle grupper og udsatte ofre.

Rapporten skitserede nogle af de udfordringer, der opstod i efterforskninger og retsforfølgelser:

- indsamling og antagelse af bevismateriale
- identifikation og lokalisering af ofre
- offerudtalelsers pålidelighed
- problemstillinger vedrørende jurisdiktionskonflikter
- udførelse af EAWs
- anvendelse af særlige efterforskningsteknikker på tværs af grænserne
- afdækning og konfiskation af THB'ens gevinst
- at bevise, at OCG'erne involveret i THB'en hvidvasker penge
- forskelle i medlemsstaternes materielle og proceduremæssige love.

Rapporten fremhævede også nogle bedste praksis: i) Eurojust giver de nationale myndigheder en platform til at klarlægge problemstillinger og finde en fælles forståelse for, hvordan man kan fortsætte med at organisere og bistå i koordineringsmøder; (ii) Eurojust kan hjælpe med at løse jurisdiktionsproblemer; (iii) en tværfaglig tilgang, der involverer NGO'er, skatteafdelinger, indvandringstjenester og retshåndhævende myndigheder er gavnlig; (iv) opbygning af ofrenes tillid er vigtig; og (v) oprettelsen af et JIT kan bidrage til at løse problemer vedrørende bevismateriale.

Omfang På grund af denne kriminalitetstypes kompleksitet er der brug for en tilgang med flere agenturer. Eurojust fortsatte sit engagement i partnerskabet med andre EU-institutioner og

JHA-agenturer for at strømline aktioner og optimere ressourcerne i kampen mod THB. I marts mødtes EU's koordinator for bekæmpelse af menneskehandel Eurojusts bestyrelsesformand for at drøfte de seneste udviklinger og det fremtidige arbejde i THB. Eurojust præsenterede og drøftede også rapporten inden for gruppen af THB-kontaktpunkter fra JHA-agenturerne, som blev ledet af Kommissionen. Eurojust gav input til udkastet af meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet, som rapporterede om opfølgningen af *EU's strategi for udryddelse af menneskehandel* og identificerede yderligere konkrete handlinger. Et fokusområde i meddelelsen er at forstyrre den forretningsmodel, som THB afhænger af, f.eks. ved at intensivere efterforskninger og retsforfølgninger og lette proaktive finansielle og efterretningstjenesternes efterforskninger, aktivgendannelse, indefrysning og konfiskation af gevinster samt tættere samarbejde.

Eurojust delte endvidere sin ekspertise og bedste praksis med UNODC: de deltog i deres ekspertgruppemøder om internationalt juridisk samarbejde i sager med menneskehandel og gav input til UNODCs udkast til *Håndbog om efterforskning og retsforfølgning af menneskehandel over hele verden*.

JIT i en THB-sag om seksuel udnyttelse

Sagen vedrører THB fra Slovakiet til Storbritannien med henblik på seksuel udnyttelse. I denne sag er menneskehandel forbundet med andre former for kriminell aktivitet: de forbrydelser, der blev efterforsket i Storbritannien, omfattede ikke kun THB, men også voldtægt, lettelse af menneskesmugling i Storbritannien, dokumentforfalskning og andre forbundne forbrydelser. I Slovakiet drejede efterforskningerne sig om afpresning, hindring af retfærdighed og forsøg på at forhindre retfærdighed.

Behovet for at oprette et JIT blev identificeret igennem bilaterale kontakter på politimæssigt plan. Eurojust lettede kommunikationen mellem de nationale myndigheder under forberedelsen og oprettelsen af JITet, og bistod i udarbejdelsen af JIT-aftalen og dens senere ændringer. På grund af forskellene i retssystemerne krævede de slovakiske myndigheder desuden en begrundelse for, at den britiske JIT-leder var en politibetjent i stedet for en anklagemyndighed. Eurojust afklarede problemet ved at forklare adskillelsen af funktioner mellem retsforfølgnings- og efterforskningsmyndigheder i England og Wales. De arbejder tæt sammen i en straffesag, men deres roller er klart afgrænsede. I det britiske system kan en anklagemyndighed ikke beordre en politibetjent til at handle eller forsøge at kontrollere eller lede efterforskningen. Derfor skal den britiske JIT-leder være en politibetjent. Eurojust bistod endvidere med at finde en juridisk løsning, der omfattede en oversætter til JITet.

JIT-aftalen blev underskrevet i september 2013 med Eurojust som deltager. Eurojust ydede også finansiell støtte til JITet. Eurojust deltog i den operationelle fase i drøftelserne og gav input til den juridiske karakter af de "ordrer vedrørende bekæmpelse af slaveri og menneskehandel", der blev udstedt i Storbritannien i henhold til Modern Slavery Act. Ifølge britisk lovgivning ville et brud på en sådan ordre være en lovovertrædelse i Storbritannien med straf på op til fem års fængsel, og der ville kunne udstedes en EAW. Imidlertid ville intet princip om gensidig anerkendelse gøre det muligt for Slovakiet at overtage en sådan ordre. Da retsordrer bliver udstedt på grundlag af national ret, som ikke transponerer Rådets rammeafgørelse 2008/947/JHA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse, kan det slovakiske politi kun give oplysninger om politimæssigt plan for at informere de britiske

myndigheder om en mulig overtrædelse af disse ordrer inden for Den Slovakiske Republiks territorium.

Sårbare ofre inden for THB-lovovertrædelser har typisk behov for beskyttelse. Bestemmelser om denne virkning blev medtaget i JIT-aftalen. JITet sikrede tilstedeværelsen af slovakiske ofre ved de britiske retssager, lettede de slovakiske embedsmænds vidnesbyrd i de britiske retssager og støttede den fortsatte hurtige udveksling af oplysninger.

Efter efterforskningens afslutning blev 10 personer dømt i Storbritannien for strafbare handlinger i form af THB og "andre tilknyttede lovovertrædelser" (dvs. proformaægteskaber).

Oplysningerne, som blev indsamlet via JITet, muliggjorde indledningen af den strafferetlige procedure i Slovakiet. Efterforskningen resulterede i, at tre personer blev dømt for afpresning og hindring af retfærdighed.

Eurojusts bistand til oprettelse af et JIT og forberedelse af en fælles aktionsdag i en THB-sag om hvidvaskning af penge

I april 2016 indledte de rumænske myndigheder en efterforskningen af en international OCG, der blev anklaget for at begå THB for seksuel udnyttelse, rufferi og hvidvaskning af penge. Kvindelige ofre, der viste større sårbarhed på grund af alder, fysisk eller psykisk handicap eller manglende økonomiske ressourcer, arbejdsmuligheder eller familierelationer, blev tvunget til prostitution i Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Spanien, Schweiz og Storbritannien af medlemmer af OCG'en. Efterforskningen viste, at der blev opnået en betydelig sum penge fra de beskrevne kriminelle aktiviteter, idet banktransaktionerne forvaltet af OCG'en oversteg mere end 5 mio. euro.

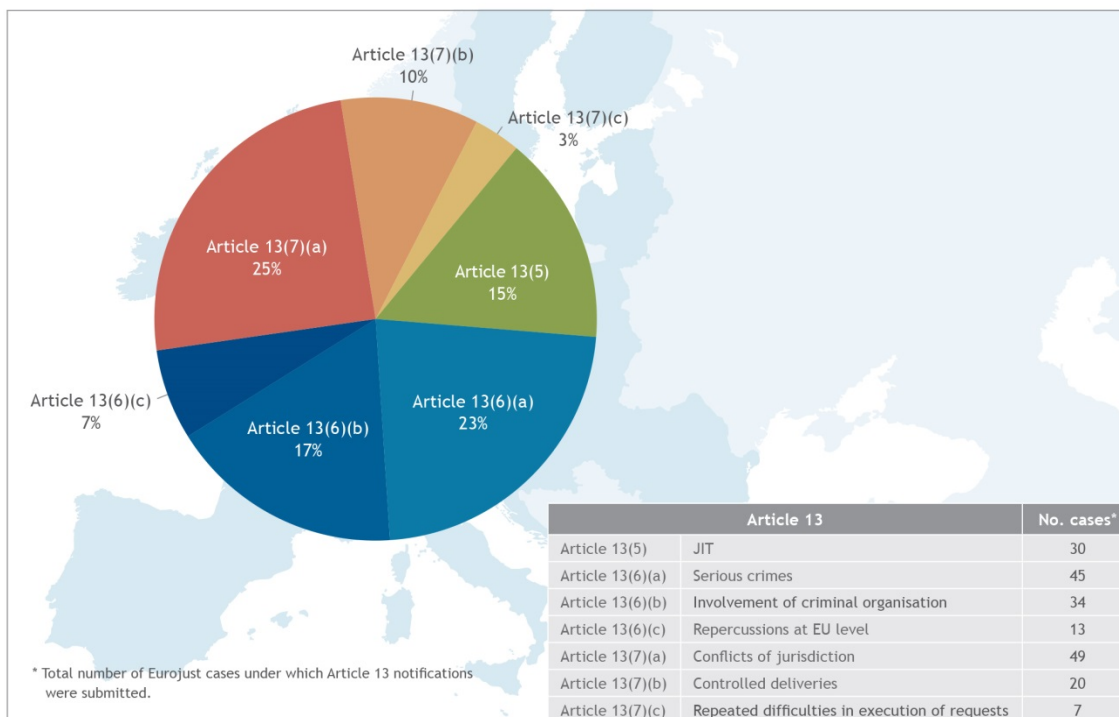
I september 2016 blev sagen henvist til Eurojust for at støtte samarbejdet med de berørte medlemsstaters og de berørte tredjelands nationale myndigheder, især i forbindelse med oprettelsen af et JIT og forberedelsen af en fælles aktionsdag. På det første koordineringsmøde i februar 2017 blev der opstillet en JIT-aftale. JIT-aftalen blev undertegnet i marts mellem Belgien, Rumænien og Storbritannien med deltagelse af de respektive nationale medlemmer. Parallelt modtog, transmitterede og lettede Eurojust gennemførelsen af MLA-anmodninger med Tjekkiet, Tyskland og Schweiz; lande, der ikke var parter i JITet.

Det andet koordineringsmøde i maj blev brugt til at planlægge og forberede den fælles aktionsdag. Desuden blev deltagerne i mødet, med støtte fra Eurojust, enige om det bedste sted til retsforfølgningen. I løbet af den fælles aktionsdag i juni blev der foretaget 71 ransagninger i Rumænien og 20 ransagninger i Belgien, Tjekkiet, Schweiz og Storbritannien. Store mængder af valuta, smykker, skydevåben, narkotika og elektronisk udstyr blev beslaglagt. Samme dag blev 39 mistænkte tilbageholdt i Rumænien og tre i Storbritannien, og 40 vidner blev afhørt. Derudover blev der i Rumænien indefroset aktiver til en værdi på over 2 mio. euro. Eurojust gav råd til de nationale myndigheder under den fælles aktionsdag.

I denne sag ydede Eurojust også finansiel og logistisk støtte til JITet. Europol bidrog til udvekslingen af oplysninger mellem de involverede lande og ydede operationel støtte ved at afholde et operationelt møde og kryds-matche de indgående oplysninger.

Eurojust kontrollerede strømmen af meddelelser i henhold til artikel 13, stk. 5-7 af Eurojustafgørelsen, som forpligter medlemsstaterne til at dele visse oplysninger med Eurojust.

Article 13 cases



Roadshows og marketingseminarer

I samarbejde med de respektive nationale myndigheder arrangerede Eurojust tre marketingseminarer (i Finland (maj), Sverige (september) og Portugal (november)) og syv roadshows (i Bulgarien, Frankrig, Litauen, Ungarn, Rumænien og Finland) med henblik på at fremme kendskabet til de opgaver, det arbejde og den værdiforøgelse, Eurojust bidrager med i forhold til operationelle anliggender, og for at styrke anerkendelsen af Eurojust som centrum for juridisk og retlig ekspertise i Den Europæiske Union. Ved disse seminarer deltager anklagere, dommere og/eller retshåndhævende myndigheder.

Strategi

I december godkendte Kollegiet Eurojusts strategi i medlemsstaterne for yderligere at øge bevidstheden hos de nationale myndigheder om Eurojusts tjenester og operationelle merværdi. Strategien henviser til brugen af regelmæssige besøg af nationale medlemmer til nationale myndigheder for at drøfte sager og/eller gensidigt opdatere hinanden om politikker og udvikling. Den fremhæver også den praktiske viden erhvervet af de praktikere, der deltager i studiebesøg hos Eurojust, især dem, der udføres i samarbejde med EJTJN. Derudover foreslår strategien en ny måde at fremme Eurojust (som erstatning for markedsføringseminarer og roadshows) gennem "nationale workshops", der organiseres af de nationale kontorer i medlemsstaterne for at forklare Eurojusts tjenester og støttende rolle til de nationale myndigheder og fremme sine opgaver, ansvarsområder og merværdi.

EJTJN's udvekslingsprogram

Inden for rammerne af EJTJN's udvekslingsprogram deltog 20 anklagere/dommere fra 11 medlemsstater (BG, CZ, DE, ES, IT, LT, HU, AT, PL, PT, SI) i den længerevarende praktik (tre eller fire måneder) ved Eurojusts nationale kontorer, hvor de støttede disses operationelle arbejde. Også 26 anklagere/dommere fra 16 medlemsstater deltog i det ugelange studiebesøg hos Eurojust i september.

Kapitel 3 Udfordringer og bedste praksis

Indledning

Med sit operationelle sagsarbejde og sit strategiske arbejde bidrager Eurojust til identifikationen af udfordringer og bedste praksis på forskellige områder af det retlige samarbejde i kriminalsager.

I 2017 behandlede Eurojust specifikt juridiske og praktiske vanskeligheder inden for kryptering, databevaring og EAW. Siden gennemførelsesfristen for EIO'en den 22. maj 2017 har Eurojust bistået de nationale myndigheder med anvendelsen af EIO'en og ydet juridisk rådgivning i operationelle sager, når der opstår vanskeligheder. Eurojust vil fortsat overvåge og analysere potentielle problemer, der måtte opstå.

3.1 Kryptering

Eurojust afholdt en workshop i juni sammen med Kommissionen og EJCEN for at indsamle oplysninger om krypteringens indvirkning på kriminalefterforskninger og for at udforske praktiske løsninger på identificerede problemer. Workshoppen fokuserede på at vurdere lovgivningen i medlemsstaterne samt juridiske procedurer, hindringer og bedste praksis. Den dækkede følgende emner: (a) virkningen af kryptering på den daglige praksis med kriminalefterforskning og retsforfølgning, (b) forvaltning af nøgler til dekryptering og tilvejebringelse af klare tekstdata, (c) brud på kryptering, og (d) omgåelse af kryptering.

Deltagerne understregede, at kryptering i stigende grad hæmmer effektive kriminalefterforskninger, da flere og flere beviser fra kriminelle aktiviteter bevæger sig fra traditionelle beviser, såsom papirfiler, til data i elektronisk form. Udfordringerne, som kryptering udgør, vedrører både online og offline behandling og lagring af data. Håndteringen af krypteringsproblemer i kriminalefterforskninger rejser juridiske og tekniske spørgsmål.

I forbindelse med forvaltning af nøgler til dekryptering og tilvejebringelse af klare tekstdata blev der sondret mellem obligatorisk og frivilligt samarbejde mellem en mistænkt eller en tredjepart. Deltagerne påpegede, at eksisterende oplysningsforpligtelser i visse medlemsstaters lovgivning og de frivillige aftaler i andre medlemsstater i øjeblikket ikke fungerer optimalt. Desuden understregede deltagerne, at indførelsen af en forpligtelse for en mistænkt til at oplyse en dekrypteringsnøgle eller klare tekstdata ville rejse bekymringer med hensyn til retten til ikke-selvkrænkelser. I deltagerne faglige opfattelse kunne en dekrypteringsnøgle, der lovligt blev opnået i forbindelse med en efterforskning, i princippet anvendes til yderligere efterforskninger.

Deltagerne konkluderede, at kryptering udgør en øjeblikkelig udfordring for effektive kriminalefterforskninger og retsforfølgelser. Ved at overveje tilgange til at håndtere denne udfordring blev deltagerne enige om, at der skal findes en balance mellem efterforskningens interesser (nødvendigheden af effektiv adgang til data) og beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder.

Resultatet af denne workshop blev integreret i Kommissionens 11. fremskridtsrapport *Mod en effektiv og ægte Sikkerhedsunion*.

3.2 Databevaring

Eurojust foretog hurtigt en første vurdering af indvirkningen på det strafferetlige samarbejde inden for Den Europæiske Union af Den Europæiske Unions Domstols dom i de fælles sager C-203/15 og C-698/15 (Tele2 og Watson). Til dette formål blev der sendt et detaljeret spørgeskema til medlemmerne af EJC. Spørgeskemaet behandlede nationale lovbestemmelser om databevaring i lyset af EU's overvejelser i sine afgørelser, specielt om de lovgivningsmæssige rammer indebar generel/masse-databevaring, omfanget af sikkerhedsforanstaltningerne i forhold til obligatorisk databevaring og efterfølgende adgang og endelig dommenes mulige indvirkning på indsamling og anerkendelse af beviser på indenrigs- og internationalt retligt samarbejde generelt. Analysen afspejler praktikernes syn på sagen. Eurojust udstedte en rapport i juni 2017, bl.a. til Kommissionen og Rådet (Rådets dok. 10098/17) og delte den med Europol. Eurojust vil fortsætte med at overvåge udviklingen inden for EU med hensyn til databevaring med henblik på kriminalefterforskninger med fokus på indvirkningerne i forbindelse med det retlige samarbejde.

3.3 Europæisk arrestordre (EAW)

Eurojust støttede nationale myndigheder med anmodninger vedrørende anvendelsen af EAW'en med 320 sager om forbedring af gennemførelsen af registrerede EAWs, svarende til 12,5 % af alle sager. Grækenland foretog det største antal anmodninger (44), efterfulgt af Polen (32), Bulgarien (27), Østrig (27) og Sverige (23). De medlemsstater, der modtog flest anmodninger, var Storbritannien (54), Spanien (42), Italien (37), Rumænien (27) og Frankrig (23).

I henhold til artikel 16 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre (FD EAW) kan de udøvende retslige myndigheder anmode Eurojust om at rådgive om den medlemsstat, som den person, der anmodes om, først skal udleveres til. Efter disse anmodninger fra Storbritannien (3), Belgien (2), Frankrig (1), Holland (1) og Slovenien (1) blev der åbnet otte sager med modstridende EAWs hos Eurojust.

Det fremgår af artikel 17, stk. 7 i FD EAW, at såfremt en medlemsstat under ganske særlige omstændigheder ikke kan overholde de frister, der er fastsat i artikel 17, så skal den pågældende medlemsstat underrette Eurojust og oplyse årsagerne til forsinkelsen. I 2017 blev der registreret 38 af sådanne anmeldelser af overtrædelser. To af disse sager blev registreret i Kollegiet, fordi de krævede yderligere støtte fra de berørte nationale kontorer, mens de øvrige 36 sager blev fremsendt til Eurojust til orientering. Disse anmeldelser er fortsat koncentreret i nogle medlemsstater. For at sikre den strukturerede fremsendelse af oplysninger til Eurojust om forsinkelser i udførelsen af EAW'en, udarbejdede Eurojust en udfyldbar PDF-formular. Denne skabelon, der er udviklet i samråd med nationale eksperter i medlemsstaterne, vil blive distribueret til de nationale kompetente myndigheder i 1. kvartal 2018.

Siden Den Europæiske Unions Domstols *Aranyosi og Căldăraru*-dom d. 5. april 2016 har Eurojust noteret sig en stigning i antallet af EAW-sager, hvor retsmyndighederne har haft vanskeligheder med at gennemføre EAWs på grund af angiveligt utilstrækkelige fængselsforhold i de udstedende medlemsstater. I februar afholdt Kollegiet en tematisk diskussion om [EAW og fængselsforhold](#) for at udveksle erfaringer og bedste praksis. Under diskussionen henviste deltagerne også til ovennævnte dom og dens indvirkning på nationale sager og undersøgte udsigterne for

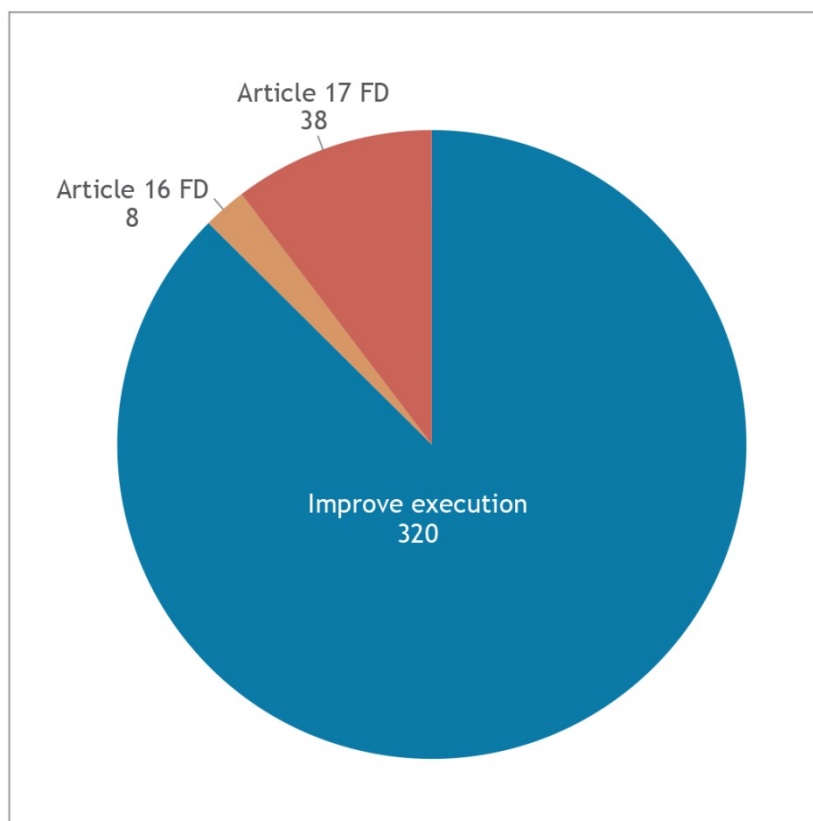
yderligere Eurojust-støtte til nationale praktikere. Desuden afholdt Eurojust i november et ekspertmøde, *Skabelse af et værktøj til vurdering af forvaringsforhold*, som blev organiseret af FRA. Nationale eksperter fra 12 medlemsstater samt repræsentanter fra FRA, Kommissionen, EJN-sekretariatet og Eurojust drøftede udviklingen af mulige redskaber til at vurdere forvaringsforhold. Resultatet af drøftelsen afspejles i en FRA-rapport.

[Rapport om Eurojusts sagsbehandling inden for EAW \(2014-2016\)](#) giver praktikere indsigt i de vigtigste problemstillinger, der er identificeret i EAW-sagsbehandling. Disse problemstillinger omfatter juridiske og praktiske hindringer i overleveringsprocedurer og forklaringer til, hvordan Eurojust forsøgte at overvinde dem, når det var muligt. Rapporten omhandler blandt andet følgende problemstillinger: anmodninger om oplysninger; transmission af EAWs; konkurrerende EAWs; tidsfrister; udsættelse af overgivelse og problemer i forbindelse med den faktiske overgivelse; retsforfølgning for andre lovovertrædelser; bistand i komplekse multilaterale sager; og endelig konsekvenserne af *Aranyosi og Căldăraru* og *Petruhhin*-retspraksissen i Eurojust-sagbehandlingen.

[Retspraksis ved Den Europæiske Unions Domstol for EAW](#) er et regelmæssigt opdateret Eurojust-produkt, der giver EU-praktikere et overblik over resuméer af Den Europæiske Unions Domstols domme i forbindelse med rammeafgørelsen 2002/584/JHA af 13. juni 2002 om EWA- og overgivelsesprocedurerne mellem medlemsstaterne. Disse resuméer er grupperet pr. emne og indeholder korte baggrundsoplysninger om sagen, de spørgsmål, der blev rejst til EU samt EU's juridiske begrundelse.

Eurojust fremlagde også et *Notat om Petruhhin-dommen (sagsnr. C-182/15) og Eurojusts rolle*, der blev udgivet som Rådsdokument 15786/17 LIMITE. Formålet med dette notat er at informere medlemsstaternes praktikere om konsekvenserne af *Petruhhin*-dommen og om den rolle, som Eurojust kan spille i denne henseende. Notatet opsummerer dommen, nævner nogle af de vigtigste spørgsmål, der blev rejst ved anvendelsen af denne dom, og drøfter endelig Eurojusts mulige rolle i denne sammenhæng.

EAW cases



MLA i sager om intellektuel ejendomsret

I oktober afholdt Eurojust mødet i EIPPN (European Network for Intellectual Property Prosecutors) i samarbejde med EUIPO. Formålet med mødet var at øge samarbejdet og samspillet mellem EIPPN-medlemmerne samt mellem EIPPN og andre enheder og netværk i hele Europa, der beskæftiger sig med intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR).

Mødet tjente som platform for medlemsstaternes og tredjelandes praktikere, der efterforsker og retsforfølger forbrydelser vedrørende intellektuelle ejendomsret (IPC). Praktikerne gav indsigt i deres organisationsstrukturer og præsenterede sager, der fremhævede de jurisdiktionelle og praktiske udfordringer og hindringer, der var til stede ved efterforskning og retsforfølgning af sådanne forbrydelser.

De foreløbige resultater af en EUIPO-undersøgelse foretaget af Københavns Universitet om "lovgivningsmæssige foranstaltninger vedrørende online overtrædelser af intellektuelle ejendomsrettigheder" blev præsenteret. De vigtigste udfordringer, der blev identificeret, er mangfoldigheden af medlemsstaternes nationale lovgivning og den hurtige tilpasning af kriminel adfærd til den teknologiske udvikling.

Behovet for kriminalsporing og forbedret internationalt samarbejde blev udtrykt. Eurojust har erfaring med at lette udførelsen af indefrysningsordrer og aktivgendannelsesprocedurer samt med at fremme merværdien af JITS. Praktikere blev opfordret til at inddrage Eurojust i komplekse IPC-sager på tværs af grænserne og til overveje at oprette JITS.

En koordineret tilgang er nøglen til vellykket retsforfølgning af IPC-sager, og derfor anbefales samarbejdet med Eurojust, EJN og EJCEN. Desuden er IPC og cyberkriminalitet ofte forbundet, da varer ofte sælges online. Nære forbindelser mellem EIPPN og EJCEN er derfor gavnlige for udveksling af viden og ekspertise.

3.4 Europæiske Efterforskningsordrer (EIO)

På grundlag af Direktivet af 3. april 2014 vedrørende europæiske efterforskningsordrer i straffesager (EIO-direktivet) blev medlemsstaterne forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette instrument inden den 22. maj 2017. De fleste medlemsstater havde imidlertid ikke indført deres nationale lov inden denne frist. Denne situation rejste spørgsmål om fortolkningen af EIO-direktivets artikel 34 og især det gældende retsgrundlag i sager, der vedrører en medlemsstat, som endnu ikke har indført EIO-direktivet. I juni offentliggjorde Eurojust sammen med EJN *Et notat om betydningen af "tilsvarende bestemmelser" og den gældende retsorden i tilfælde af forsinket indførelse af EIO-direktivet* (bilag II til Rådets dok. 9936/17). Notatet omhandler to vigtige problemstillinger vedrørende EIO-direktivets artikel 34, som begge har en klar indvirkning på praktikernes daglige arbejde: (1) den gældende retsorden i tilfælde af forsinket indførelse af EIO-direktivet og (2) de foranstaltninger, der falder inden for eller uden for begrebet "tilsvarende bestemmelser" i artikel 34 i EIO-direktivet.

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra (b), i Eurojust-Rådets afgørelse støttede Eurojust de nationale myndigheder med anmodninger vedrørende anvendelsen af EIO-direktivet. Den erfaring, som Eurojust har opnået, vedrører de første måneder af anvendelsen af EIO-direktivet og er formet af manglende national indførelse i nogle medlemsstater. Eurojust har ydet støtte og rådgivning i alle fire faser af en EIO's livscyklus: (i) udarbejdelsesfasen, (ii) overførsel til den kompetente udøvende myndighed, (iii) fremme kommunikation under anerkendelsesfasen, (iv) bistand til at overvinde vanskeligheder i udførelsesfasen. For eksempel blev udkast til EIO'er ofte forberedt før et koordineringscenter eller en aktionsdag, således at de nationale medlemmer kunne kontrollere, om udkastet til EIO'erne opfyldte de specifikke krav inden for den udøvende medlemsstats retlige rammer.

Eurojusts inddragelse er også ofte blevet søgt for at fremskynde udførelsen af EIO'er. Mens de nationale myndigheder generelt har været ret positive over for EIO'en, blev der i nogle sager rejst enkelte standardiserede formater og fristerne, der krævede Eurojusts støtte. Eurojust kan spille en vigtig rolle ved at forsyne de nationale myndigheder med ekspertise og teknisk support for at finde de bedst mulige løsninger under fuld overholdelse af EU's retlige rammer og de juridiske krav i de berørte jurisdiktioner.

Eurojust planlægger at afholde et møde om anvendelsen af EIO'en i slutningen af 2018.

EIO'er i en sag med væbnet røveri

En bande italienske og albanske statsborgere blev mistænkt for at begå flere stærkt væbnede røverier i Italien, for det meste mod pansrede køretøjer og banker i besiddelse af kontanter. Efterforskningen i Italien blev lanceret efter røveriet af en panservogn i nærheden af Salerno i februar 2017. Den efterfølgende efterforskning gjorde det muligt at identificere medlemmerne af OCG'en, der opererede i Italien, og deres *modus operandi*. Derudover viste telefonaflytninger,

at samme OCG planlagde et stort røveri i Tyskland. En efterforskning på den tyske side begyndte derfor at overvåge bevægelserne hos OCG-medlemmerne i Tyskland.

I løbet af to koordineringsmøder i juli og september udvekslede de involverede retslige og retshåndhævende myndigheder resultaterne af deres efterforskninger og vedtog en fælles efterforskningstrategi for at indsamle beviser og samtidig beskytte offentligheden mod en anden væbnet handling fra OCG'en.

Der blev identificeret flere problemer under henvisning til MLA-krav, procedurer og kompetente myndigheder, hvilket kunne have forårsaget forsinkelser og forhindringer. Nogle af problemerne blev løst ved at indføre EIO'er i Tyskland og Italien.

EIO'er blev udstedt af anklageren med ansvar for efterforskningen i Italien og videresendt via Eurojust til de kompetente myndigheder i Tyskland. EIO'erne fulgte et enkelt standardiseret format, hvilket lettede identifikationen og oversættelsen af de krævede oplysninger. Derfor blev EIO'erne forberedt, afleveret og udført med meget kort varsel, hvilket gjorde det muligt at udføre flere ransagninger og beslaglæggelser samtidigt.

Under koordineringsmøderne bistod Eurojust med udarbejdelsen af indholdet af EIO'erne og gav rådgivning. Eurojust spillede en vigtig rolle med at koordinere udvekslingen af operationelle oplysninger indsamlet via EIO'erne og ved at aftale tidsplanen for operationen for at sikre, at hver parts interesser for at beskytte erhvervelsen og bevarelsen af beviser i den italienske efterforskning blev opfyldt. Den konstante kommunikation mellem de tyske og italienske kontorer tillod en regelmæssig opfølgning af efterforskningsaktiviteterne.

Den 9. oktober lancerede retsvæsenet og de retshåndhævende myndigheder i Tyskland og Italien en fælles operation mod OCG'en, hvor 19 personer (ud af 22) blev arresteret og mere end 30 huse blev ransaget.

Sagen var i gang i 2017.

Gianpaolo Nuzzo, italiensk anklagemyndighed, udtalte:

"Eurojusts rolle var afgørende for denne sags succes (19 ud af 22 mistænkte blev arresteret), med to koordineringsmøder og en protokol skabt til at dele oplysninger med Tyskland på en nem måde. Lige så vigtig var Eurojusts rolle i at overvinde forskellene i de italienske og tyske tilgange til at stoppe OCG'en med en mellemliggende grund mellem risikoen for den offentlige sikkerhed i Tyskland og behovet for at indsamle tilstrækkelige beviser i Italien"

EUROPEAN INVESTIGATION ORDER

KEY FEATURES

- ▶ EU Directive on the EIO (2014/41) of 3 April 2014
- ▶ Mutual recognition of judicial decisions
- ▶ Replaces Letters of Request for investigative measures
- ▶ Deadline for transposition: 22 May 2017
- ▶ Obtains evidence located in another EU Member State
- ▶ Simplifies and accelerates cross-border criminal investigations

HOW IT WORKS



Examples of investigative measures:

- ▶ Obtaining existing evidence
- ▶ Hearings of witnesses and suspects
- ▶ (House) searches
- ▶ Checks on bank accounts/financial operations
- ▶ Interception of telecommunications
- ▶ Temporary transfer of persons in custody
- ▶ Preservation of evidence

LIFE CYCLE OF AN EIO



1- **DRAFTING** of EIO by judicial authority in Member State A

2- **TRANSMISSION** of EIO to judicial authority in Member State B

3- **RECOGNITION** of EIO in Member State B

4- **EXECUTION** of EIO in Member State B

EIO CASES

EUROJUST IDENTIFIES CHALLENGES AND BEST PRACTICE IN EIO CASES

ADVANTAGES OF THE EIO

- ✓ Creates a single comprehensive instrument with a large scope
- ✓ Sets strict deadlines for gathering the evidence requested
- ✓ Limits the reasons for refusing such requests
- ✓ Reduces paperwork by introducing a single standard form
- ✓ Protects the fundamental rights of the defence

EU MEMBER STATES TAKING PART IN THE EIO *



* As of 20 March 2018. For status of EIO implementation, see [EJN website](#).

3.5 Fælles henstillinger

I de sager, der støttes af Eurojust, afvikles problemstillingerne mellem de nationale myndigheder under niveau II eller koordineringsmøder, og der opnås konsensus gennem dialog og opbygning af gensidig tillid. De nationale medlemmer bistår deres nationale myndigheder og giver ofte henstillinger til specifikke sager baseret på artikel 6 i Eurojusts rådsafgørelse. I nogle sager giver de involverede nationale medlemmer en skriftlig anmodning eller henstilling til de nationale myndigheder. Ud over anmodninger udstedt af kun ét nationalt medlem blev der udstedt ni fælles henstillinger i 2017, der blev udarbejdet i fællesskab af to eller tre nationale medlemmer fra ni forskellige medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Tyskland, Irland, Spanien, Italien, Holland, Portugal og Rumænien) som en konklusion på en juridisk udtalelse om sagen. I disse fælles henstillinger anmoder de involverede nationale medlemmer deres respektive kompetente nationale myndigheder om at udføre en af de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 6 i Eurojusts rådsafgørelse. De anbefalede f.eks., at en af dem kan være bedre i stand til at retsforfølge bestemte lovovertrædelser, at foretage en særlig efterforskningsforanstaltning, såsom en kontrolleret udlevering eller at træffe andre foranstaltninger, der er berettiget til efterforskning eller retsforfølgning. Denne relativt nye praksis, der blev indført i 2016, er blevet positivt modtaget af de nationale myndigheder, som nu kan påberåbe sig en mere solid, begrundet og almindeligt aftalt udtalelse fra Eurojust. Praksissen øger merværdien af Eurojusts rådgivende rolle og giver et europæisk perspektiv og en løsning på komplekse sager på tværs af grænserne.

Størstedelen af de fælles henstillinger vedrørte jurisdiktionsproblemer, herunder beslutninger om, hvilken jurisdiktion der er bedre egnet til at retsforfølge. Til vurderingen af disse sager brugte Eurojust sine ["Retningslinjer for at beslutte, hvilken jurisdiktion der skal retsforfølge"](#), som blev revideret i 2016 og for nylig oversat til alle EU-sprog og dets overblik over CJEU-retspraksissen baseret på princippet om *ne bis in idem*.

[Rapport om Eurojusts sagsbehandling inden for forebyggelse og løsning af jurisdiktionskonflikter](#), offentliggjort i 2017, er en opdatering af rapporten fra 2015 og tager højde for udviklingen på dette område fra 2009 til 2017. Rapporten behandler Eurojusts sagsbehandling fra fire forskellige vinkler: Identifikation og koordinering af parallelle procedurer, jurisdiktionsproblemer og beslutninger om, hvilken jurisdiktion der skal retsforfølge, overførsel af procedurer og problemstillinger vedrørende anvendelsen af *ne bis in idem*-princippet.

[Princippet om "ne bis in idem" i straffesager i Den Europæiske Unions Domstols retspraksis](#), opdateret i september 2017, giver et overblik over Den Europæiske Unions Domstols retspraksis vedrørende *ne bis in idem*-princippet i straffesager. Det forklarer, hvordan denne retspraksis har bidraget til at forme omfanget og hovedtrækkene i *ne bis in idem*-princippet på EU-plan. Det er et supplerende redskab til praktikere, der giver vejledning om anvendelsen af *ne bis in idem*-princippet i en tværnational sammenhæng. Oversigten opdateres jævnligt.

Fælles henstilling om jurisdiktionskonflikter

Sagen vedrører en OCG, som har handlet med narkotika og begået relaterede forbrydelser, såsom hvidvaskning af penge. Den opererede i Tyskland, Spanien, Frankrig og Italien og muligvis andre medlemsstater.

Efterforskningerne viste, at OCG'en importerede narkotika, hovedsageligt hash, fra uden for EU til Spanien. Narkotikummet blev derefter smuglet ind og solgt i andre medlemsstater og transporteret på en række måder, herunder skjult i både med dobbeltskrog og også via normal post.

Da den tyske anklager fremlagde sagen til Eurojust, havde den været i afventning i nogle år uden tilstrækkelig koordinering. Der blev oprettet et JIT mellem Tyskland, Spanien og Frankrig i et år. Eurojust ydede bistand til udarbejdelsen af aftalen.

I de sidste faser af efterforskningerne og efter JITets konklusion er der opstået et behov for hurtigt at blive enige om, hvilken jurisdiktion - Tyskland eller Spanien - der skal retsforfølge de mistænkte, som blev eftersøgt i mere end ét land, for begge at tjene retfærdighedens bedste interesse og for at undgå en mulig *ne bis in idem*-situation.

På et koordineringsmøde kunne deltagerne få et klart billede. Tre af de mistænkte blev efterforsket i Tyskland og Spanien. Ud fra de foreliggende oplysninger vedrørte efterforskningerne stort set de samme lovovertrædelser. Da de tre mistænkte og deres kriminelle aktiviteter var tæt forbundet med hinanden, konkluderede efterforskerne, at alle tre mistænkte og alle de efterforskede begivenheder skulle retsforfølges i samme jurisdiktion.

På grundlag af de detaljerede drøftelser og de nye fakta udstedte de tyske og spanske nationale medlemmer en fælles henstilling i henhold til artikel 6, stk. 1, litra (a), nr. (ii), i Rådets afgørelse om Eurojust med en udtalelse om, hvorfor Tyskland var bedre stillet til at retsforfølge disse tre mistænkte for deres specifikke lovovertrædelser.

En række faktorer blev overvejet, herunder: (i) den mere omfattende tyske efterforskning, (ii) de mistænktes nationalitet, lokation og udsigter til overgivelse, (iii) de mistænktes roller i den kriminelle organisation, (iv) mængden af relevant dokumentation, der er indsamlet og tilgængeligt i Tyskland og (v) den mere avancerede fase af proceduren i Tyskland. Desuden blev de spanske myndigheder anmodet om hurtigt at overføre deres procedurer og lette gennemførelsen af de tilhørende EAWs, og de tyske myndigheder blev anmodet om hurtigt at acceptere overførelsen af sagen.

Anklagerne mod den ene mistænkte under sagen i både Spanien og Italien vedrørte ikke de samme handlinger, der udgjorde den samme kriminelle adfærd. Således fortsatte Spanien og Italien med deres parallelle procedurer uden at bringe hinandens resultater i fare.

ÅRETS FOKUS

Evaluering af JITS

Eurojust og JIT-netværket offentliggjorde en anden rapport om evalueringen af JITS

Projektet om evaluering af JITS blev indledt i 2013 med følgende mål:

- at bistå praktikere med at evaluere JITS' præstationer med hensyn til opnåede resultater, merværdi og eventuelle mangler for at forbedre det fremtidige samarbejde og
- at forbedre praktikernes viden om JITS ved at lette identificeringen af de vigtigste juridiske og praktiske udfordringer og erfaringer og de løsninger, som blev fundet.

Ved at evaluere JITS gives værdifulde oplysninger til praktikere og interessenter til at vurdere relevansen og effektiviteten af dette værktøj i kampen mod alvorlig kriminalitet og terrorisme på tværs af grænserne.

I december 2015 blev den første JIT-evalueringsrapport offentliggjort for praktikere baseret på selvvurderingen af 42 JITS.

Anden JIT-evalueringsrapport

Siden den første rapport blev 32 nye evalueringer modtaget af JIT-netværkets sekretariat. Den anden rapport opdaterer analysen i den første rapport og integrerer resultaterne af disse nye evalueringer.

Denne nye fase af projektet blev gennemført i samarbejde med Eurojust og omfatter derfor resultater fra dens erfaringer. På baggrund af en analyse af JITS-sager lukket mellem 2014 og 2016 afholdt Kollegiet en tematisk diskussion om JITS, hvis resultat afspejles i rapporten.

Denne tilgang giver et komplementært perspektiv til evalueringen af JITS fra de nationale myndigheder på hvert trin i JITets livscyklus.

Resultater fra Eurojusts erfaring med JITS

Etableringsfase

I etableringsfasen hjælper Eurojust de nationale myndigheder med at identificere egnede sager til et JIT, præcisere juridiske og formelle krav og drøfte og udarbejde JIT-aftalen.

I praksis er Eurojusts inddragelse i vid udstrækning baseret på uformelle kontakter med de nationale myndigheder. For at strømline processen har et nationalt Eurojust-kontor for eksempel udviklet en skabelon, der skal udfyldes af den anmodende nationale myndighed, herunder oplysninger om den efterforskning, der ville være nødvendig i efterfølgende trin (f.eks. sagsresumé, identificerede forbindelser i andre medlemsstater, eksistens af parallelle efterforskninger mv.).

En central problemstilling i etableringsfasen er identifikationen af sammenkædede parallelle efterforskninger, der afventer i andre medlemsstater. Eurojust støtter de nationale myndigheder med henblik på hurtigt at identificere igangværende parallelle efterforskninger,

herunder ved at samarbejde med eller anmode om støtte fra Europol-forbindelsesbureauer og analyseprojekter.

Efter Eurojusts erfaringer, mens kriterier for forslag til oprettelse af et JIT kan variere fra én medlemsstat til en anden, tages der hensyn til følgende aspekter:

- eksistensen og fasen af efterforskninger i de involverede lande
- antal potentielle JIT-partnere (f.eks. JITs, der involverer et begrænset antal/flere partnere)
- handlinger, der haster
- anslået tidsramme for færdiggørelse af JIT-aftalen (især for multilaterale JITs og/eller JITs med medlemsstater, der kræver indenlandsk tilladelse), og
- disponible ressourcer i de involverede medlemsstater.

Som rapporteret i flere sager kan Eurojust, hvis en efterforskning endnu ikke er startet i en af de involverede medlemsstater, spille en afgørende rolle for at støtte indledningen af efterforskninger på nationalt plan, f.eks. ved at lette den første overførsel af nødvendige oplysninger og beviser.

På baggrund af Eurojusts erfaringer blev der identificeret flere hindringer for etablering af JITs:

- "frygten for det ukendte" eller antagelser om, at JITs kun er egnet i højt profilerede sager
- forskelle i operationelle prioriteringer
- mangel på løbende efterforskninger eller forskellige stadier af efterforskninger i de berørte lande
- parallelle efterforskninger foretaget af flere retslige myndigheder i samme stat, og
- virkningen af indenlandske godkendelsesprocesser.

De centrale myndigheders og/eller JIT-eksperter's rådgivende rolle kan bidrage til at strømline etableringsprocessen. I den forbindelse blev det nationale medlem, der havde fået til opgave at underskrive JIT-aftalen på vegne af de nationale myndigheder, som fastsat i lovgivningen i flere medlemsstater, anerkendt.

Eurojusts støtte til udarbejdelsen af JIT-aftalen er ofte medvirkende til dens vellykkede etablering. Eurojust fremmer brugen af [\(som tager højde for udvidelsen af JITs til tredjelande\) den opdaterede modelaftale](#), der bidrager til forenkling af diskussioner. Eurojusts inddragelse letter også udarbejdelsen af og forhandlingen om JIT-aftalen på et fælles arbejdssprog. Når det er muligt, produceres oversættelser af JIT-aftalen (hvis det er nødvendigt) først, efter indholdet er aftalt.

I de senere år er Eurojusts erfaringer med JITs med tredjelande steget. I praksis kan inddragelsen af tredjelande i JITs kræve, at der tages fat på specifikke problemstillinger (f.eks. garantier for, at dødsstraf ikke pålægges, databeskyttelse, fortrolighed, identifikation af retsgrundlaget). Muligheden for at involvere repræsentanter fra tredjelande i koordineringsmøder letter i høj grad oprettelsen af JITs mellem EU og tredjelande. Derudover har tilstedeværelsen af de schweiziske og norske forbindelsesanklagere hos Eurojust ført til en vellykket etablering og udvikling af JITs med Schweiz og Norge.

Operationel fase

Da JITs tillader direkte interaktion mellem nationale myndigheder, kan der ikke anmodes om yderligere støtte fra Eurojust, når aftalen er underskrevet, selvom Eurojust ofte støtter drøftelser og aftaler om operationelle mål, kommunikations- og koordineringsmetoder inden for holdet samt problemstillinger vedrørende antagelighed af beviser og jurisdiktion.

Koordineringsmøder kan også lette samarbejdet med stater, der ikke deltager i JITet. En af de bedste fremgangsmåder, der blev lagt vægt på i denne henseende, var at anvende rammerne for et koordineringsmøde for at kombinere et møde mellem JIT-partnere med drøftelser, der involverer medlemsstater og tredjelande, hvorfra der vil blive anmodet om samarbejde via MLA. I flere sager blev der afholdt et møde i Europol dagen før et koordineringsmøde i Eurojust for at fremme udvekslingen af oplysninger på retshåndhævnelsesniveau.

Et behov for koordinering opstår ofte i den afsluttende fase af driftsfasen, når de involverede myndigheder søger specialiseret rådgivning om juridiske spørgsmål (overførsel af procedurer, EAWs og kompetencekonkurrence), sammenligner undersøgelsesresultater og / eller enighed om endelige planer, såsom samtidige operationer. Desuden letter Eurojust National Desks udvidelsen / ændringerne eller ændringerne af JIT-aftaler, yder bistand til JIT-finansiering og hjælper med at koordinere udførelsen af loRs til stater, der ikke er JIT-medlemmer, eller brugen af andre retlige samarbejdsinstrumenter (EAWs, EIO'er).

Fælles aktionsdage kan støttes ved at oprette koordineringscentre hos Eurojust for at lette samarbejdet under samtidige operationer og sikre passende opfølgning (f.eks. midlertidig overgivelse, indefrysning af aktiver og overførsel af procedurer). I 2017 havde fem af koordineringscentrene med sager at gøre, hvori der var etableret JITs.

De nationale myndigheder forventer og supplerer ofte omkostningerne ved aktiviteter på tværs af grænserne som en del af deres operationelle planlægning. Eurojusts økonomiske støtte er en nøglefaktor i brugen af JITs blandt medlemsstaterne.

Afslutningsfase

Eurojusts støtte kan blive anmodet om efter afslutningen af JITet, hvis samarbejdsbehovet forbliver, herunder under retsforfølgning og retssager. Under sådanne omstændigheder forbliver Eurojust-sagen ofte åben efter afslutningen af JITet, og der ydes støtte på det nødvendige grundlag.

Efter udløbet af et JIT yder Eurojust også støtte, især til evalueringen af JITet, ved at organisere og/eller finansiere et JIT-evalueringmøde.

JIT muliggjorde rekonstruktion af OCG bag et menneskehandelsnetværk

Eurojusts Årsberetning 2015 fremlagde et eksempel på en britisk efterforskning af ulovlig indrejse af albanske statsborgere i Storbritannien gennem andre medlemsstater. Et JITs mellem Belgien, Tjekkiet, Tyskland og Storbritannien afslørede den gevinst, som en OCG genererede gennem smugling af mere end 100 mennesker. Med støtte fra et Eurojust-koordineringscenter blev otte mistænkte anholdt under en fælles aktionsdag i november 2015.

Belgien blev valgt som retsforfølgende jurisdiktion, og dermed blev den tjekkiske og britiske straffesag overført til Belgien i 2016. Gennemførelsen af retssager i Belgien betød, at flere mål kunne have været blevet retsforfulgt, end hvis proceduren havde fundet sted i alle involverede

lande. Særligt fra et britisk perspektiv ville bevisstandarder ikke have tilladt anklager at blive anlagt mod alle mistænkte, der i sidste ende blev retsforfulgt i Belgien. 28 personer blev stillet for retten, og dommene faldt i januar 2017. Mens fængselsstraffen for de 15 chauffører varierede fra 6 til 14 måneder, blev yderligere 7 personer, der også fungerede som facilitatorer, anklaget og endte med alt fra frifindelse til 28 måneders fængsel. Der blev afsagt højere domme til medarrangørerne af smugleriet på op til 5 års fængsel. De to ledere blev dømt til 8 års fængsel. Medlemmer på alle niveauer i OCG'en fik yderligere bøder på op til EUR 672 000 og fik konfiskeret aktiver på op til EUR 197 000.

Der blev afholdt et koordineringsmøde i Eurojust i marts 2017 for at drøfte resultatet af de belgiske retssager og domsrelaterede spørgsmål vedrørende nogle af de tiltalte, der blev dømt in absentia, samt behandling af problemstillinger vedrørende konfiskation og aktivgendannelse. Der blev også foretaget en evaluering af JITet, hvor både erfaringerne og bedste praksis blev analyseret. JITet kunne have haft gavn af et enkelt kommunikationspunkt, f.eks. ved at opnå adgang via et sikkert netværk, da denne adgang ville have lettet høringsen af store filer. Der blev lært en vigtig lektion: mens straffesagen i Belgien stadig var i gang, kunne JIT-aftalen bortfalde i december 2016. Da der stadig eksisterede et samarbejdsbehov, dvs. vedrørende konfiskation og aktivgendannelse, kunne de involverede myndigheder have draget fordel af fortsat, let informationsudveksling inden for rammerne af JIT-aftalen. Som et positivt træk ved JIT-samarbejdet erkendte parterne, at dette JIT gjorde det muligt for de nationale myndigheder at rekonstruere en stor del af OCGens kriminelle aktiviteter. Ved at anvende data, der var tilgængelige i alle JIT-medlemsstater, var det muligt at forbinde flere transporter af indvandrere til handelsnetværket, end det kunne have været gjort af hver JIT-part.

Kapitel 4 Eurojusts samarbejde med tredjelande

Samarbejdsaftaler

Ikrafttrædelsen af samarbejdsaftalen med Montenegro den 3. juni og samarbejdsaftalen med Ukraine den 2. september bragte antallet af aftaler med tredjelande til ni. De formelle forhandlinger om indgåelse af en samarbejdsaftale med Albanien, der blev lanceret i 2016, blev afsluttet, og ved afslutningen af året afventede aftalens godkendelse. I oktober besluttede Kollegiet at indlede formelle forhandlinger med det formål at indføre en samarbejdsaftale med Georgien og orienterede Rådet om sine planer om at indgå sådanne forhandlinger.

For at undersøge mulighederne for et forstærket samarbejde med det vestlige Balkan besøgte Eurojust-delegationerne de nationale rets- og databeskyttelsesmyndigheder i Bosnien-Hercegovina, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Serbien, Albanien og Montenegro. Der blev også opretholdt kontakter med andre tredjelande, som Eurojust søger et intensiveret samarbejde med, herunder Brasilien, Colombia, Israel, Mexico, Tunesien og Tyrkiet.

Eurojusts sagsbehandling omfattende tredjelande

Eurojust ydede støtte i 258 sager, der omfattede 48 tredjelande. Som i tidligere år handlede disse sager primært om bedrageri og hvidvaskning af penge. I stigende grad var tredjelande involveret i narkotikahandel. Repræsentanter for tredjelande var til stede på 61 koordineringsmøder. Schweiz, USA og Norge, permanent repræsenteret ved Eurojust, deltog i det største antal koordineringsmøder. Canada, Island, San Marino og Schweiz deltog også i koordineringscentre. Tredjelande var involveret i 21 JITs støttet af Eurojust, hvoraf 11 var nyetablerede.

Samarbejde med tredjelande i sag om bestikkelse

Sagen vedrører bestikkelse af højtstående embedsmænd i Usbekistan. Ikke-usbekiske virksomheder brugte bestikkelser til at erhverve statsejede licenser, der var nødvendige for at få adgang til det usbekiske telemarked. Store pengesummer blev overført til bankkonti tilhørende offshore-selskaber, der ejes og kontrolleres af usbekiske borgere. Offshore-selskaberne blev kontrolleret af den hovedmistænkte i Usbekistan. Pengene blev efterfølgende overført til forskellige udenlandske bankkonti, som blev kontrolleret af den hovedmistænkte og blev brugt til at købe ejendomme og luksusvarer.

Der fandt efterforskninger sted i en række lande, herunder Sverige, Holland, Schweiz og USA, af bestikkelse af virksomheder og/eller relaterede lovovertrædelser, såsom hvidvaskning af penge og dokumentforfalskning. Andre lande, herunder Belgien, Frankrig og Norge, samarbejdede også med efterforskningerne.

En Eurojust-sag blev åbnet af det svenske nationale kontor i januar 2013. Siden da blev der afholdt fire koordineringsmøder i Eurojust. For det første var der fokus på udveksling af oplysninger om situationen for de igangværende efterforskninger og om de juridiske problemstillinger i forbindelse med opnåelse af bevis i udlandet. På det fjerde koordineringsmøde i maj 2017 drøftede parterne de anklager, der blev anlagt mod virksomhederne i nogle lande, problemstillinger i forbindelse med konfiskation og tilbagebetaling af aktiver og en mulig *ne bis in idem*-situation. Under mødet i maj deltog otte

lande; de fleste af dem havde åbnet deres egne efterforskninger. Dette møde gav den første lejlighed til at møde repræsentanter fra Usbekistan, og sammen med dem og alle andre involverede lande blev aktivfordelingen drøftet. Det ville ikke have været muligt at gøre fremskridt uden Eurojusts koordinering af de forskellige efterforskninger.

Eurojust etablerede gennem tilrettelæggelsen af disse koordineringsmøder en platform til udveksling af oplysninger og øget tillid og gensidig forståelse, hvilket resulterede i mere effektive bilaterale kontakter uden for Eurojust. Der blev indefrosset ca. EUR 1,25 mia. i aktiver fra 12 lande.

Forbindelsesanklagere hos Eurojust

Tredjelande, der har indgået en samarbejdsaftale med Eurojust, kan udnævne en forbindelsesanklager til Eurojust. Forbindelsesanklagere fra Norge, Schweiz og USA er blevet udstationeret til Eurojust i de seneste år, og en forbindelsesanklager med repræsentation for Montenegro blev udstationeret til Eurojust i december. Forbindelsesanklagere hos Eurojust registrerede i alt 148 sager.

Forbindelsesanklageren fra Norge registrerede 78 sager, primært om narkotikasmugling, forbrydelser mod liv og legeme eller personlig frihed, THB og bedrageri, og afholdt 4 koordineringsmøder. Norge var involveret i 40 sager og deltog i 15 koordineringsmøder som stat, der modtog anmodninger.

Forbindelsesanklageren fra Schweiz registrerede 70 sager, primært om narkotikasmugling, THB, forbrydelser mod liv og legeme eller personlig frihed og bedrageri, og afholdt 8 koordineringsmøder og 1 koordineringscenter. Desuden var Schweiz involveret i 114 sager og deltog i 24 koordineringsmøder som stat, der modtog anmodninger.

Forbindelsesanklageren fra USA afholdt et koordineringsmøde i en sag vedrørende sørøveri. USA var involveret i 35 sager og deltog i 16 koordineringsmøder som stat, der modtog anmodninger.

Da forbindelsesanklageren fra Montenegro begyndte sine aktiviteter i december, var der ikke registreret nogen sager fra Montenegro ved årets udgang. Montenegro var imidlertid involveret i 4 Eurojust-sager som stat, der modtog anmodninger.

FIFA-sager

I december 2010 udpegede Fédération Internationale de Football Association (FIFA) værtslandene til VM 2018 og 2022 gennem en afstemning. Værterne i 2026 og 2030 er endnu ikke blevet valgt. Parallelt med denne proces er medierettighederne til visse lande til VM blevet tildelt indtil 2030.

Efter der blev opdaget uregelmæssigheder vedrørende tildelingen af nogle af disse VM-medierettigheder, åbnede generalsekretæren fra Schweiz i marts 2017 en straffesag mod den tidligere generalsekretær for FIFA og administrerende direktør for BEIN MEDIA GROUP LLC med mistanke om af bestikkelse. Desuden er den tidligere generalsekretær for FIFA mistænkt for kriminel fejlbehandling, svig og dokumentforfalskning.

Der blev afholdt et koordineringsmøde i september 2017 af den schweiziske forbindelsesanklager, og delegationer fra Grækenland, Spanien, Frankrig og Italien blev inviteret. Anklagere fra advokatkontoret i Schweiz gav en præsentation om situationen i den schweiziske efterforskning og drøftede vejen fremad.

To specifikke punkter blev drøftet i detaljer: (i) timingen og koordineringen af aktionerne, og (ii) sagens ekstreme følsomhed og eventuelle handlinger, der skal træffes, hvis det kræves. Der blev forventet en intens interesse fra medierne. Den detaljerede drøftelse og forberedelse under koordineringsmødet resulterede i en pålidelig risikovurdering og et klart engagement fra alle partnere for at sikre en velforberedt og vellykket aktionsdag i den følgende måned med et koordineringscenter hos Eurojust til at koordinere de samtidige aktioner. De operationelle begrænsninger i to forskellige scenarier, der blev drøftet under koordineringsmødet, blev undersøgt af de berørte lande forud for aktionsdagen, hvilket førte til det scenario, der blev vedtaget dagen før aktionsdagen, og som viste koordineringscentrets fleksibilitet ved tilpasning til den nye retslige strategi.

På aktionsdagen var der repræsentanter for de nationale kontorer fra de deltagende lande til stede i koordineringscentret. Der blev ransaget flere ejendomme i Grækenland, Spanien, Frankrig og Italien, der blev beslaglagt aktiver i Italien, og der blev afhørt en mistænkt i Schweiz.

Eurojust spillede en afgørende rolle i at støtte koordineringen af de internationale fælles operationer og sikre rettidig overførsel og gennemførelse af LoR'er samt hurtig udveksling af operationelle oplysninger indsamlet på stedet blandt alle involverede retslige og retshåndhævende myndigheder. Koordineringen under aktionerne gjorde det muligt at bevare værdifulde beviser og undgå at bringe efterforskningerne i fare.

På dette stadie var den mistænkte ikke blevet varetægtsfængslet, da den mistænkte fortsat kunne være uskyldig.

Eurojusts kontaktpunkter i tredjelande

For at styrke og lette samarbejdet mellem medlemsstaternes retslige myndigheder og tredjelande arbejder Eurojust løbende for at udvide sit verdensomspændende netværk af retlige kontaktpunkter i tredjelande. Et nyt kontaktpunkt blev oprettet i Niger, så i alt 42 tredjelande nu har Eurojust-kontaktpunkter på plads. Eurojust arbejder aktivt for at styrke samarbejdet med landene i Mellemøsten og Nordafrika (MENA) og opfordrer dem til også at udpege et specifikt kontaktpunkt for Eurojust til bekæmpelse af terrorisme.

Eurojusts forbindelsesembedsmænd udsendt til tredjelande

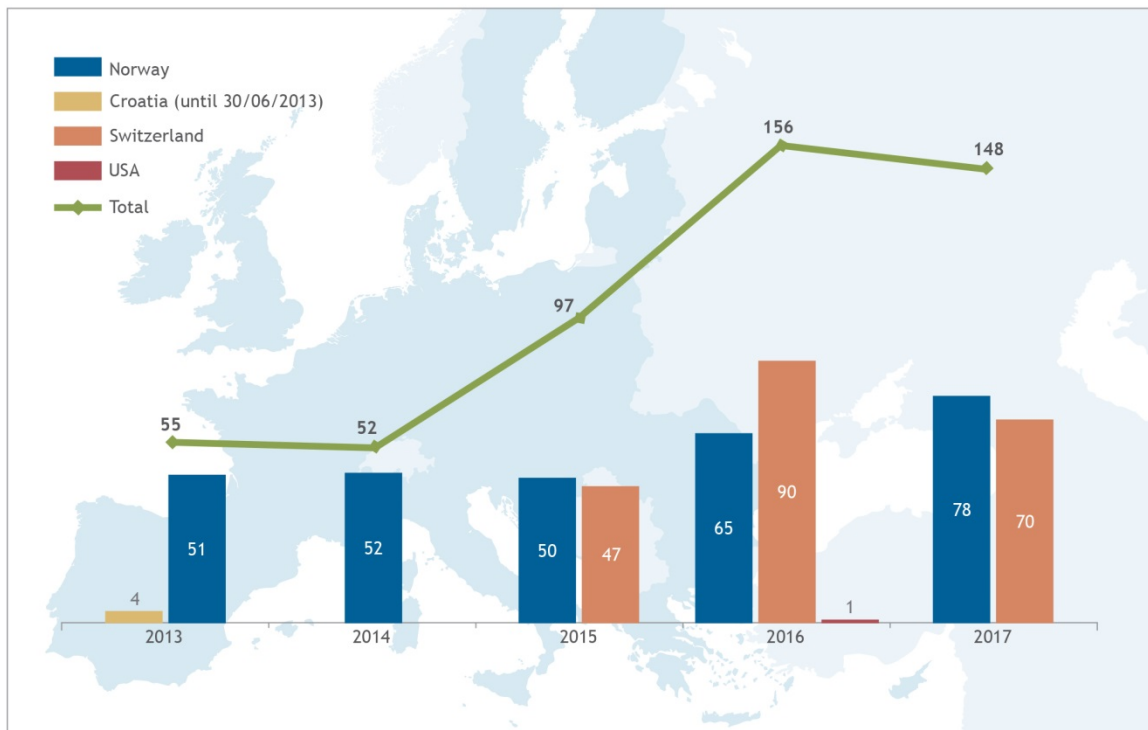
I 2017 vedtog Kollegiet beslutningen om at indføre bestemmelser for Eurojusts forbindelsesembedsmænd udsendt til tredjelande. Beslutningen indfører artikel 26a og 27a i Eurojusts rådsafgørelse og tilvejebringer derved de nødvendige lovgivningsmæssige rammer for Eurojust om at kunne udsende sådanne forbindelsesembedsmænd. Den indeholder blandt andet udvælgelsesprocedurer og kriterier for og klassificering og varighed af opgaver.

Forståelse mellem Eurojust og EEAS

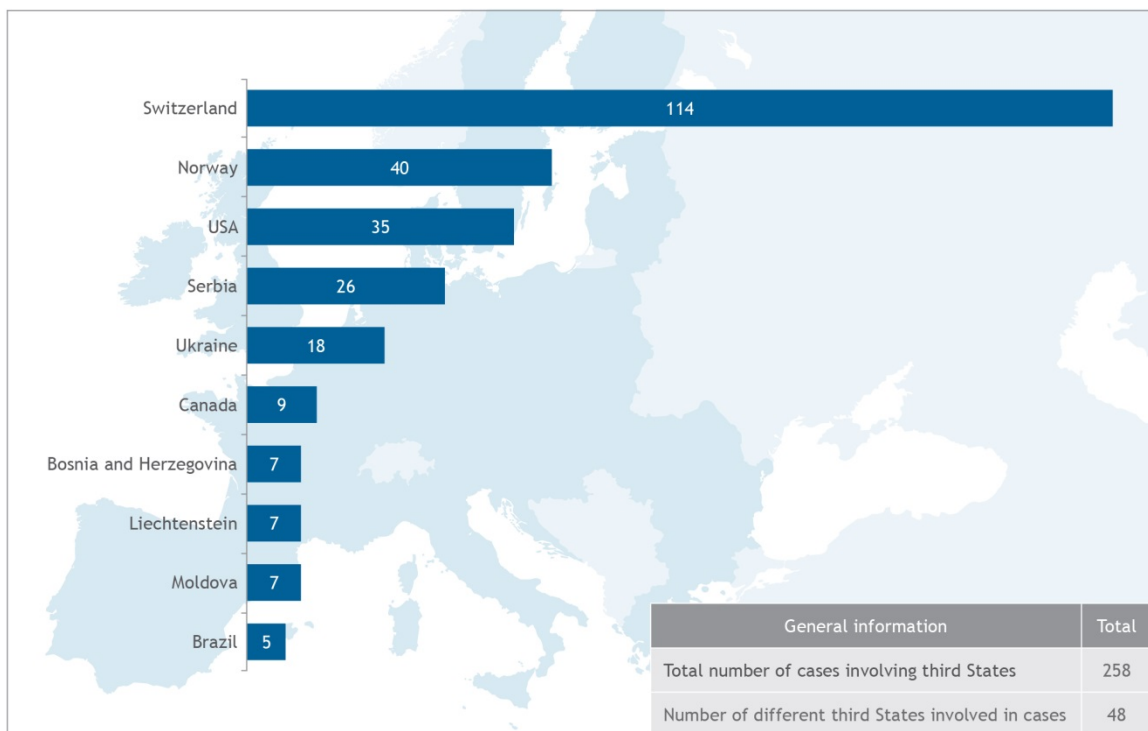
I oktober blev der underskrevet et forståelsesbrev om samarbejdet mellem Eurojust og EEAS. Brevet indeholder rammerne for regelmæssig udveksling af ikke-operationelle strategiske

oplysninger og erfaringer, især inden for terrorbekæmpelse, cyberkriminalitet, menneskesmugling og THB. EEAS vil støtte Eurojust i sit engagement med tredjelande og drage fordel af Eurojusts ekspertise.

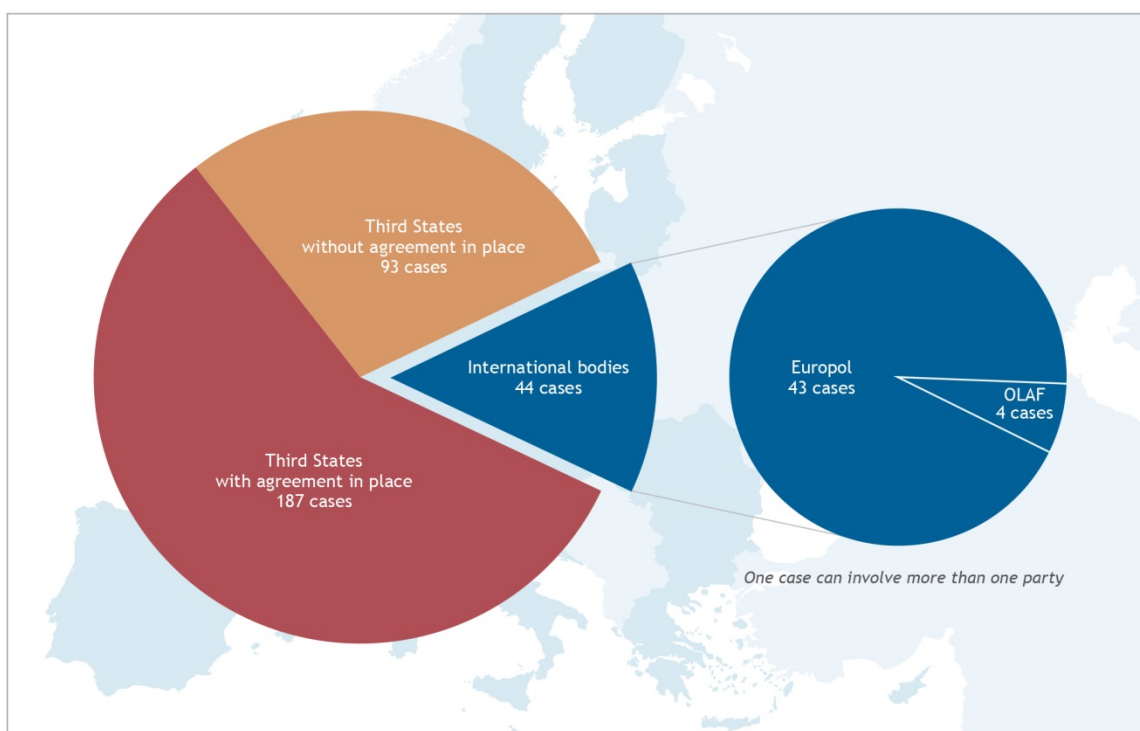
Cases by Liaison Prosecutors 2013 - 2017



Top ten third States involved in Eurojust casework



Third States, cooperation partners and international organisations involved in Eurojust casework



Fokus på den norske forbindelsesanklager

Fra nord for polarcirklen til Haag – mine oplevelser

"Jeg har været forbindelsesanklager for Norge hos Eurojust siden september 2016. Norge underskrev en aftale med Eurojust i 2005 og var det første tredjeland til at gøre det. Der er en fornøjelse at arbejde hos Eurojust på grund af de nyttige samtaler, engagerede kolleger og masser af samarbejde. Jeg føler mig privilegeret over at være en del af Eurojust-familien.

Norges bevidsthed om Eurojust er steget betydeligt, hvilket afspejles i antallet af sager: Vi åbnede 50 sager i 2015, 65 i 2016 og 78 i 2017. Når jeg taler med mine norske kolleger, hjælper jeg dem med at forstå, hvilke sager der kan få gavn af den bistand, Eurojust tilbyder. Som en tredjelandsrepræsentant kan forbindelsesanklageren fra Norge afholde koordineringsmøder for sine egne sager. De norske myndigheder opfordres også regelmæssigt til at deltage i koordineringsmøder, som bliver afholdt af Eurojusts nationale kontorer. Norge har brugt JITs som værktøj i 10 sager gennem årene og har modtaget midler fra Eurojust. I 2017 indledte Norge for første gang også to JIT-aftaler.

Norge er et EØF- og Schengenland, og vi har implementeret 2000 MLA-traktaten som afspejler vores tætte forbindelse til Den Europæiske Union og vores evne til at anerkende anmodninger fra EU's medlemsstater. Norge har også underskrevet en overgivelsesaftale med EU, men den er endnu ikke trådt i kraft.

Norsk sag om seksuelt misbrug på internettet

Den 10. august sendte de norske myndigheder mig en MLA-anmodning om de nødvendige efterforskningsforanstaltninger i Rumænien. Denne sags uopsættelighed skyldtes påstået pågående seksuelt misbrug af børn, der blev begået af en forælder. Det var vigtigt at etablere en direkte kontakt med de udøvende myndigheder i Rumænien og at udarbejde af en detaljeret plan for efterforskningens indledende fase.

Det første koordineringsmøde blev afholdt inden for tre uger. Norge fremlagde sine resultater, og den rumænske delegation erklærede, at de var meget motiverede til at starte deres egen efterforskning af den mistænkte, som boede i Rumænien. Der blev tildelt et JIT den 14. september, og vi afholdt vores andet koordineringsmøde i Rumænien den 20. september. Den mistænkte blev anholdt næste dag, og barnet blev taget i varetægt. Dette resultat blev opnået kun seks uger, efter Eurojust modtog MLA-anmodningen. Det hurtige og fremragende samarbejde mellem de rumænske og norske Eurojust-kontorer var afgørende. Hovedmålet var at sikre barnets sikkerhed. Det næste mål var at sikre/indsamle antagelige beviser i begge lande, siden to retssager ville finde sted: en retssag i Norge med køberen af ydelserne, og en i Rumænien med sælgeren af ydelserne.

Noget af de vigtigste i efterforskningen var at sikre vidnesbyrd fra børneofrene. Norge har en ny og unik model til afhøringer af børn som ofre/vidner. Barnet, med forældre eller værger, bliver inviteret til en sikker facilitet (kendt som et "Børnehus"). En specialuddannet efterforsker samler beviser på en neutral og gennemsigtig måde, idet kun efterforskeren og barnet er til stede. Offerets advokat og forsvarsadvokaten befinder sig i et separat rum. Forsvarsadvokaten kan stille yderligere spørgsmål til efterforskeren under pauserne, og efterforskeren kan spørge

offeret igen derefter. Den indspillede videoudtalelse anvendes derefter som tilladt bevismateriale i retten."

Kapitel 5 Eurojust og netværk for praktikere

Eurojust er vært for sekretariatene for Det Europæiske Juridiske Netværk (EJN), JIT-netværket og netværket til undersøgelse og retsforfølgelse af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser (netværket vedrørende folkedrab), og disse trækker på Eurojusts ressourcer. Sekretariaternes medarbejdere er en del af Eurojusts personale. Sekretariatene tilbyder tjenester til netværkene og letter samarbejdet med kollegiet og de nationale enheder på deres fælles indsatsområder. Eurojust giver desuden juridisk, administrativ og finansiel støtte til Det Europæiske Retlige Netværk for Cyberkriminalitet (EJCN) og Det Rådgivende Forum for Rigs- og Statsadvokater i EU's medlemsstater (Det Rådgivende Forum).

5.1 EJN

[EJN](#) blev grundlagt i 1998 og er et netværk af nationale kontaktpunkter, som er udpeget af EU-medlemsstaterne med henblik på at fremme retlig samarbejde om straffbare anliggender. EJN-kontaktpunkterne hjælper praktikere med retlige og praktiske råd og med at skabe direkte kontakt mellem kompetente nationale myndigheder. EJN-sekretariatet blev opsat i 2003 hos Eurojust.

Møder EJN's plenarmøder fandt sted i Malta og Tallinn og havde særlig fokus på den praktiske anvendelse af EIO og EAW. EJN-kontaktpunkterne drøftede deres første erfaringer i medlemsstaterne med at bruge EIO til at indsamle og udveksle beviser. Vedrørende EAW'en drøftede EJN-kontaktpunkterne konsekvenserne af nogle nyere CJEU-domme, f.eks. om forvaringsforhold. Konklusionerne fra disse møder findes på [EJN's hjemmeside](#).

Regionale EJN-møder blev afholdt af Tyskland, Letland, Holland, Polen, Slovenien og Finland. På disse møder havde EJN-kontaktpunkterne mulighed for at udveksle erfaringer inden for områder som EIO, adgang til advokat og indefrysning og konfiskation. Nationale EU-møder blev afholdt af Belgien og Litauen. I disse møder deltog EJN-kontaktpunkterne og højtstående praktikere.

Samarbejde med Eurojust EJN og Eurojust arbejdede sammen om indførelsen af EIO'en i medlemsstaterne. Et *Notat om betydningen af "tilsvarende bestemmelser" og den gældende retsorden i tilfælde af forsinket gennemførelse af EIO-direktivet* blev stillet til rådighed for praktikerne og offentliggjort som bilag II til Rådets dok. 9936/17. I samarbejde med Kommissionen og EJCN blev der udarbejdet retningslinjer for, hvordan man udfylder EIO'en og hvordan man bruger den til at indsamle e-beviser.

EJN og Eurojust fortsatte med at indføre deres handlingsplaner i den sjette runde af gensidige evalueringer i medlemsstaterne og opdaterede det fælles dokument [Hvad kan vi gøre for dig? "Bistand i internationalt samarbejde i straffesager for praktikere: EJN og Eurojust"](#). Dette fælles dokument informerer praktikerne i medlemsstaterne om den bistand, der kan ydes af EJN og Eurojust. I dokumentet præciseres også, om man skal henvende sig til EJN eller Eurojust med en anmodning om bistand.

EJN's hjemmeside Hovedprojektet for hjemmesiden i år var udviklingen af en ny version af det retlige bibliotek. Denne nye version gør det lettere for brugerne at finde dokumenter, som f.eks. EU-retsakter. Den 1. januar blev EJNI-kontaktpunkternes rapporteringsværktøj indført. Med dette nye værktøj har EJNI-kontaktpunkterne en brugervenlig måde til at registrere deres aktiviteter, antal sager mv. Der blev oprettet et nyt EIO-område for at give nem adgang til al information om EIOen på hjemmesiden. En anden ny funktion giver kontaktoplysningerne på EJCNS medlemmer til EJNI-kontaktpunkterne i et begrænset område på EJNI's hjemmeside.

5.2 JIT-netværk

JIT-netværket består af nationale retslige og retshåndhævende kontaktpunkter, der er ansvarlige for at stimulere brugen af de fælles efterforskningshold og fremmer udvekslingen af oplysninger og bedste praksis. Netværkets sekretariat blev oprettet i 2011. Siden 2013 har sekretariatet administreret det bevillingsprogram, som blev oprettet af Eurojust til at give finansiell støtte til JIT-aktiviteter.

Årligt møde Det 13. møde for nationale JIT-eksperter fandt sted i Eurojust i maj. Eksperterne drøftede blandt andet de seneste udviklinger i JITs, herunder de første erfaringer med USA og Schweiz.

Efter drøftelser i parallelle workshops blev deltagerne enige om behovet for at modernisere rammerne for JIT-netværket og opfordrede Sekretariatet til at foreslå retningslinjer til at supplere Rådets dokument på grundlag af hvilket Netværket stadig fungerer. JIT-eksperterne betragtede også muligheder for at forbedre udvekslingen af oplysninger mellem JIT-partnere og støttede ideen om et samarbejds-mæssigt operationelt miljø, der skal undersøges nærmere i samarbejde mellem Netværket, Eurojust og Europol. Rådets konklusioner er tilgængelige på Eurojusts hjemmeside.

Projekter Sekretariatet fortsatte med at støtte evalueringsmøder og indsamle JIT-evalueringsformularer, som blev udfyldt af de nationale myndigheder i lyset af offentliggørelsen af anden udgave af JIT-evalueringsrapporten. Projektet blev gennemført i samarbejde med Eurojust og omfatter udviklingerne i forbindelse med Eurojusts erfaring på dette område.

Som et supplement til JIT-evalueringsprojektet blev der indledt et nyt projekt til indsamling og analyse af JIT-relateret retspraksis. Projektet forventes at øge kendskabet mellem praktikere om juridiske problemstillinger og udfordringer, som de nationale domstole møder i forbindelse med JITs, og sætte dem i stand til at foregribe og imødegå disse udfordringer indenlands. Projektet skal også bidrage til at forbedre forståelsen af de nationale retssystemer og tilskynde dommerne til at engagere sig mere på området. Der blev indsamlet oplysninger i 2017, og analysen vil blive gennemført i 2018.

5.3 Netværk vedrørende folkedrab

Netværket vedrørende folkedrab sikrer et tæt samarbejde mellem de nationale myndigheder om efterforskning og retsforfølgelse af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser ved at udveksle operationelle oplysninger, bedste praksis og erfaringer. Det er et netværk af praktikere – bestående af efterforskere, anklagere og MLA-medarbejdere. Netværkets sekretariat blev oprettet i juli 2011.

Møder To plenarmøder i Eurojust fokuserede henholdsvis på EU-agenturernes reaktioner på immigrationsstrømmene og dermed identifikation af enkeltpersoner som ofre, vidner og gerningsmænd i centrale internationale forbrydelser og om effektivt samarbejde mellem ikke-statslige organisationer (NGOer) og nationale myndigheder. Det andet møde drejede sig om dokumentationsmetoder, fordele og risici ved samarbejde og muligheder for at støtte hinandens arbejde med at være fortalere for og at yde støtte til ofre. Konklusionerne fra det 22. og 23. møde er tilgængelige på [Eurojusts hjemmeside](#).

Second EU Day against Impunity Second EU Day against Impunity blev afholdt i Bruxelles den 23. maj af det maltesiske formandskab, netværket vedrørende folkedrab, Eurojust og Kommissionen. Målet med den årlige begivenhed er at øge opmærksomheden omkring de mest afskyvækkende forbrydelser, fremme national efterforskning og retsforfølgelse og at diskutere ofres status og deltagelse i straffesager. Resultatet blev offentliggjort som Rådets dokument 9932/17.

Projekter Sekretariatet udarbejdede tre breve til praktikere: (i) om brugen af open source-information (især fra sociale medier) til efterforskning og retsforfølgelse af krigsforbrydelser vedrørende konflikten i Syrien og Irak og et tilsvarende retspraksis-kompendium fra indenlandske jurisdiktioner; (ii) om Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser og (iii) om det kontekstuelle overblik over seksuel og kønsbaseret vold begået af ISIS som folkemord, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser med henvisning til eksisterende international retspraksis.

5.4 EJCEN

EJCEN blev oprettet i 2016 for at fremme kontakter mellem praktikere med speciale i at imødegå de udfordringer, som cyberkriminalitet, cyberaktiveret kriminalitet og efterforskninger i cyberspace udgør og for at øge effektiviteten af efterforskninger og retsforfølgning af disse sager.

I overensstemmelse med Rådets konklusioner den 9. juni 2016 støtter Eurojust netværket og sikrer et tæt samarbejde. Eurojust deltager blandt andet i EJCEN-bestyrelsen, er vært for regelmæssige møder i Netværket, støtter udveksling af oplysninger og konsulterer Netværket om udviklingen af politisk arbejde og andre interessentaktiviteter for at sikre et stærkt samspil mellem Eurojusts ekspertise inden for internationalt retligt samarbejde og EJCEN-medlemmernes operationelle og faglige ekspertise.

Møder Der fandt to plenarmøder sted hos Eurojust. På det første møde blev arbejdsprogrammet for 2017-2018 vedtaget. Prioriteringerne defineret deri er elektroniske beviser, kryptering, databevaring og nye problemer. Desuden blev [Operation Avalanche](#) præsenteret på det første møde. Under det andet møde blev der drøftet relevante problemstillinger vedrørende virtuelle valutaer og Darkweb-efterforskninger. Der blev også udvekslet praktiske erfaringer, *in casu* gennem en præsentation af den kriminelle efterforskning, der førte til overtagelsen af den ulovlige Darkweb-markedsplads Hansa Market den 20. juli 2017.

Projekter Eurojust og EJCEN planlagde og deltog i en workshop om kryptering (se afsnit 3.1). Desuden har EJCEN gennem spørgeskemaer bidraget til Eurojusts rapporter om databevaring undercover-efterforskninger på internettet (se afsnit 2.2 og 3.2).

5.5 Det rådgivende forum

Det [rådgivende forum](#) blev etableret i 2010 for at styrke det retlige samarbejde og den gensidige tillid mellem medlemslandene og for at give input fra retsvæsenet til EU-institutionerne med henblik på udvikling af EU-området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. I oktober vedtog Kollegiet en politik for praktiske arrangementer for Eurojusts støtte til tilrettelæggelsen af møderne i det rådgivende forum med det formål at konsolidere den nuværende støttepraksis og tilbyde vejledning til dem, der er involveret i tilrettelæggelsen af møderne.

Fælles møde Det rådgivende forums 12. møde fandt sted i oktober og blev indkaldt til i fællesskab af anklagemyndigheden fra Estland og Maltas justitsminister. Mødet fokuserede på brug af digitale værktøjer i straffesager, menneskesmugling og Eurojusts udvikling inden for prioriterede områder.

Brug af digitale værktøjer i straffesager Som forberedelse til denne drøftelse blev medlemsstaterne anmodet om at angive, i hvilket omfang de i øjeblikket tillader digital overførsel af MLA-anmodninger og EIO'er. Resultatet af dette spørgeskema viste et varieret billede. De fleste medlemsstater accepterer anmodninger pr. telefax og/eller e-mail, undertiden med yderligere krav, som f.eks. en elektronisk underskrift, men den originale anmodning i seks medlemsstater efterfølgende skal fremsendes pr. post. Efter en oversigt over spørgeskemaets resultater delte de estiske myndigheder deres erfaring med elektroniske underskrifter og digital informationsudveksling i straffesager, hvilket gjorde efterforskninger og retsforfølgelser hurtigere og mere effektive. Mens medlemsstaterne har gjort betydelige fremskridt på dette område, blev medlemmerne enige om behovet for at udvide denne moderniseringsproces til retligt samarbejde på tværs af grænserne.

Retligt svar på menneskesmugling Forummedlemmerne udvekslede synspunkter om resultatet af Eurojust-mødet i juni 2017 om menneskesmugling, samordnet af det maltesiske og estiske formandskab i samarbejde med Eurojust og støttede deres konklusioner. Behovet for at skræddersy det retlige svar på smuglernetværkets *modus operandi* og på de skiftende smuglerruter blev bredt anerkendt. En forbedring af samarbejdet med tredjelande betragtes som afgørende, ligesom det er afgørende at sikre, at oplysninger, der indsamles af EU-aktører, som opererer i tredjelande, kan omdannes til godkendt bevismateriale, når de behandles. De nationale myndigheder blev opfordret til at henvise flere sager til Eurojust og fuldt ud at udnytte allerede eksisterende instrumenter til retssamarbejde, herunder JITs.

Udviklingen inden for centrale prioriterede områder og institutionelle udsigter Eurojust skitserede de seneste udviklinger inden for prioriterede kriminalitetsområder: terrorisme, cyberkriminalitet, THB og menneskesmugling. Særligt slående er det øgede antal terror- og THB-sager, for hvilke Eurojusts støtte blev anmodet om. Deltagerne blev også informeret om de seneste organisatoriske udviklinger og blev forsikret om, at Eurojust fortsat vil tilbyde skræddersyet ekspertrådgivning i komplekse kriminalsager på tværs af grænserne.

[Konklusionerne](#) fra mødet findes på Eurojusts hjemmeside.

Lavly Perling, anklagemyndighed i Estland og dr. Peter Grech, advokat i Malta, udtalte:

"Dette møde er en god afspejling af, hvordan det rådgivende forum samler offentlige anklagemyndigheder fra de fire hjørner af Europa: Det samles i fællesskab af en nordøstlig og sydlig medlemsstat, mens det afholdes af Eurojust i Vesten. Når vi forener vores kræfter på tværs af landegrænserne, kan vi overvinde de lovgivningsmæssige grænser for vellykkede retsforfølgelser og bidrage til et sikrere Europa."

Kapitel 6 Personale og budget

Personale Ved udgangen af 2017, havde Eurojust 332 stillingsindehavere, herunder 76 nationale medlemmer, stedfortrædere og assistenter, 202 midlertidigt ansatte, 21 kontraktansatte, 17 udstationerede nationale eksperter og 16 praktikanter.

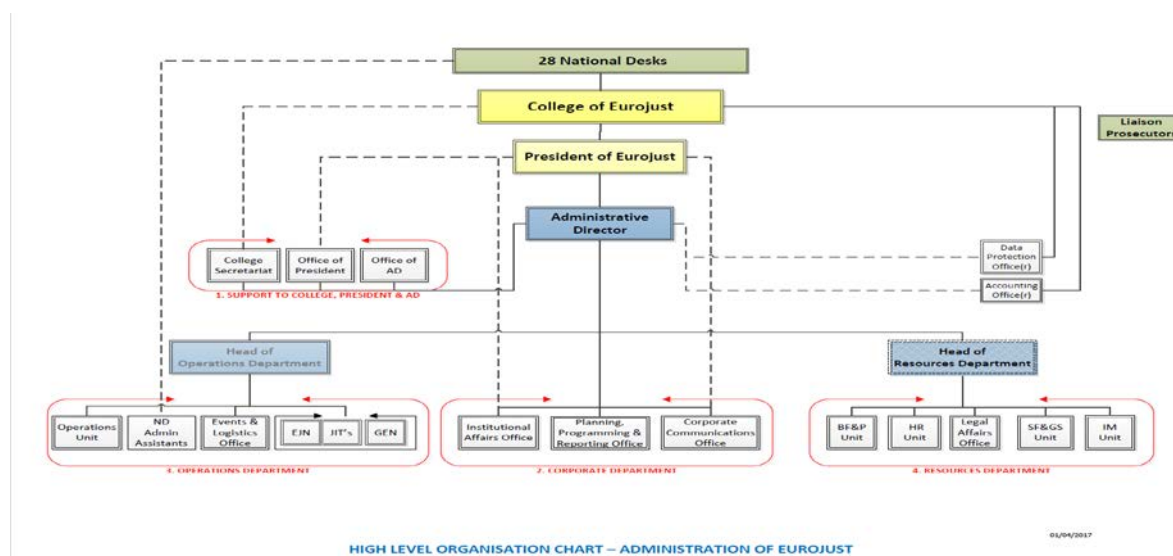
Eurojust godkendte 208 indlæg fra midlertidigt ansatte i 2017. Kommissionen foreslog oprindeligt en nedsættelse af fem stillinger i etableringsplanen for 2017. Budgetmyndigheden tildelte dog 10 yderligere stillinger, hvorved antallet af autoriserede midlertidige agentposter blev 208; en nettostigning på fem stillinger i forhold til etableringsplanen for 2016. De nye stillinger, afsat til operationelt arbejde, blev alle udfyldt inden udgangen af 2017.

Budget Eurojusts budget for 2017 på EUR 48 379 237 omfattede øremærkede midler på EUR 11 130 000 til etablering af nye lokaler. Dette budget var 9 % lavere end det, Eurojust oprindeligt havde anmodet om. Grundet denne budgetmæssige begrænsning og for at sikre leveringen af vores behovsdrivne operationelle arbejde og mulighed for at leve op til vores juridiske forpligtelser prioriterede Eurojust ikke-case-relaterede aktiviteter, herunder overvejende administrative/organisatoriske ICT-projekter.

I løbet af 2017 stod Eurojust over for en betydelig stigning i medlemsstaternes efterspørgsel efter tilskud til JITs og lykkedes at sikre yderligere bevillinger på EUR 310 000 fra Kommissionen. Som følge heraf kunne Eurojust vedtage et budget på EUR 48 689 237 i september og støttede et større antal modtagere af JIT-tilskud end tidligere år.

Med udsættelsen af leveringen af den nye bygning og det deraf følgende overskud fra projektet med den nye bygning blev presset på budgettet lettet hen imod slutningen af regnskabsåret, og der blev opnået en budgetgennemførelse på 99,97 %.

Konsolideret årlig aktivitetsrapport Den administrerende direktørs konsoliderede årlige aktivitetsrapport (CAAR) giver et overblik over resultaterne og gennemførelsen af de årlige mål og aktiviteter som medtaget i Eurojusts arbejdsprogram. CAARen beskriver udnyttelsen af ressourcer (personale og budget) og gennemførelsen af interne kontroller og risikostyring. CAARen og Eurojust Kollegie-vurderingen af CAARen vil blive forelagt budgetmyndigheden senest den 1. juli 2018.



Kapitel 7 Organisationsudvikling og centrale udfordringer

Et stramt budget klima og det fortsatte pres på Eurojusts begrænsede ressourcer har fået Eurojust til at optimere sine finansielle og menneskelige ressourcer yderligere.

Omorganisering Indføringen af en ny organisationsstruktur i administrationen blev indledt i januar. Der blev etableret tre enheder: Operations Department, Corporate Department og Resources Department. Omorganiseringen har opnået følgende mål: (i) forbedret støtte til Kollegiets og de nationale kontors operationelle arbejde ved at flytte ressourcer til operationelt arbejde, (ii) indførelsen af et mere sammenhængende koncept for operationel støtte til de nationale kontorer ved at indføre tværfaglig/tværasektoriel støtte til operationelt arbejde, (iii) forbedret strategisk udvikling, planlægning og rapportering og (iv) forbedret virksomhedskommunikation.

Prioritering af politikarbejdet På grundlag af 2016-prioriteringen af politikarbejdet var udøvelsen i 2017 baseret på vurderingen af projektdokumenterne med Eurojusts sagsbehandling som hovedkriteriet for prioriteringerne. I september vedtog Kollegiet prioriteter og relaterede resultater i 2018 og 2019 samt en ny prioriteringsmetode i december. Retningslinjerne omfatter:

- en fleksibel tilgang til ressourceallokering
- en ekstern høringsprocedure for at tage hensyn til praktikernes og interessenternes behov

- en evalueringsprocedure for udleveringer.

Kollegiets understrukturer Kollegiet besluttede at forenkle sine forberedende understrukturer for at forbedre beslutningsprocesserne og -effektiviteten og dermed forbedre effektiviteten og rationalisere ressourceanvendelsen. Den nye model sikrer en koordineret virksomhedsreaktion på strategiske forhold og bevaringen af operationel knowhow og information. Implementeringen vil starte i 2. kvartal 2018.

CMS Det nuværende Eurojust CMS, der blev oprettet i 2004, er ved at nå udgangen af den teknologiske levetid. Derfor gennemførte Eurojust en teknisk og funktionel vurdering af CMS'et i lyset af organisationens aktuelle behov. Denne analyse på højt niveau af de eksisterende funktionaliteter og mulige forbedringer vil hjælpe med en velinformeret beslutning om mulighederne for et nyt CMS. For at forbedre den operationelle støtte godkendte Eurojust et sæt foranstaltninger til mere harmoniseret dataindsættelse på tværs af de nationale kontorer. Disse foranstaltninger vil sammen med en øget datakvalitetsvurdering forbedre kvaliteten af data til støtte for operationelt arbejde hos Eurojust og i medlemsstaterne.

Eurojust forventes at spille en stadig vigtigere rolle inden for det bredere politikområde for sikkerhed og retfærdighed.

Ny Eurojust-forordning Forordningen vil strømline Eurojusts funktion og struktur. En

bestyrelse, der vil omfatte et medlem af Kommissionen, vil bistå Kollegiet i dets

administrative opgaver. Fra et databeskyttelsessynspunkt vil der blive foretaget en omstilling fra det nuværende tilsyn af Eurojusts fælles kontrolinstans til tilsyn af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Den mulige indvirkning på databeskyttelsesordningen i forbindelse med omarbejdelsen af forordning 45/2001 kan få en væsentlig indflydelse på Eurojusts funktion. Eurojust-forordningen og omarbejdelsen af forordning 45/2001 bør føre til et resultat, der ikke skaber hindringer for Eurojusts daglige operationelle arbejde, hvilket skaber retssikkerhed og sikrer et højt databeskyttelsesniveau.

Samarbejde med vigtige partnere Eurojust og den fremtidige EPPO vil arbejde tæt sammen. Der skal indgås en arbejdsaftale for at regulere de praktiske detaljer om deres handlinger inden for beskyttelse af EU's finansielle interesser samt om den støtte, som Eurojust kan yde til EPPO. Europol-forordningen bør resultere i en øget strøm af operationelle oplysninger og et styrket samarbejde, herunder etablering af fælles regler og betingelser, der bygger på, hvilke ansøgninger om finansiering af JIT-aktiviteter, der skal behandles for at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og en effektiv støtte til de nationale myndigheder. Frontex-forordningen vil styrke samarbejdet, som vil blive reguleret i en arbejdsaftale.

EU-databeskyttelsespakke Den nye databeskyttelsespakke, som vil blive gældende for de nationale myndigheder i

maj 2018, vil have stor betydning for medlemsstaternes behandling af personoplysninger inden for retshåndhævelse samt for Eurojust, når de udveksler oplysninger med medlemsstaterne.

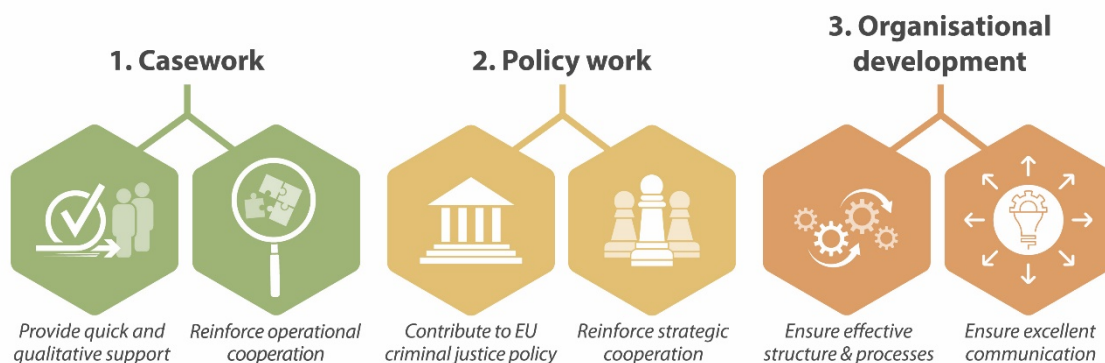
EU's strategi for retlige og indenlandske anliggender EU's strategier og handlingsplaner bidrager til at fastlægge Eurojusts prioriteringer og understrege nødvendigheden af:

- et tættere samarbejde på tværs af grænserne og koordinering inden for bekæmpelse af alvorlig kriminalitet på tværs af grænserne
- intensiveret informationsdeling
- bedst mulig brug af retslige samarbejdsinstrumenter for at lette efterforskning og retsforfølgning og i sidste ende dømme kriminelle.

Udviklingen inden for strafferetligt samarbejde Eurojust spiller fortsat en vigtig rolle i anvendelsen af instrumenter som EAW og EIO, herunder opgaver inden for strafferetligt samarbejde, som f.eks. udkastet til forordningen om ECRIS-TCN og udkastet til forordningen om gensidig anerkendelse af indefrysning og konfiskation.

Samarbejde med tredjelande I tråd med Eurojusts strategiske vægt på at styrke samarbejdet med tredjelande vil antallet af tredjelande, der har en anklagemyndighed ved Eurojust, fortsætte med at stige. Desuden vil Eurojusts fremtidige forhold til Storbritannien og Danmark ændre sig.

Flerårig strategi for 2019-2021



I maj vedtog Eurojust sin [Flerårige strategi \(MAS\) for 2019-2021](#). MASen understreger behovet for at levere flere og bedre resultater i Eurojusts centrale operationelle aktiviteter ved at: (i) yde støtte til medlemsstaterne (f.eks. hurtig og kvalitativ støtte og styrkelse af operationelt samarbejde), (ii) yde rådgivning baseret på operationelle erfaringer (f.eks. ved at bidrage til EU's strafferetlige politik og styrke den strategiske ekspertise), og (iii) forbedre den organisatoriske effektivitet (f.eks. ved at sikre en mere effektiv struktur, proces og kommunikation). Derudover har Eurojust omformuleret sin mission, "At sikre retfærdighed på tværs af grænserne for et sikrere Europa", og sin vision, "Eurojust er EU's førende partner til at straffe kriminelle og en vigtig aktør for at sikre en mere sikker verden".